

*PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU
POWIATU CIESZYŃSKIEGO
NA LATA 2017-2025*

ZLECENIODAWCA:

POWIAT CIESZYŃSKI

ul. Bobrecka 29, 43-400 Cieszyn

tel.: 33 477 71 44, faks: 33 477 73 33

mail: wr@powiat.cieszyn.pl, www.powiat.cieszyn.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Golezowska 16/125, 43-300 Bielsko-Biała

tel.: 33 498 53 53, faks: 33 498 54 54, kom. 513 100 869

mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

AUTOR OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU POWIATU CIESZYŃSKIEGO NA LATA 2017-2025” I O POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM	6
2.1 POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DOKUMENTAMI, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	17
3. STAN ŚRODOWISKA	19
3.1 OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ PROBLEMÓW W TYM ZAKRESIE .	19
3.1.1 Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia	19
3.1.2 Warunki klimatyczne	21
3.1.3 Hydrografia	21
3.1.4 Budowa geologiczna i warunki hydrogeologiczne, warunki glebowe.....	21
3.1.5 Warunki przyrodniczo – krajobrazowe	22
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM	30
4.1 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	30
4.2 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	31
4.3 OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI.....	32
4.4 HAŁAS.....	33
4.5 PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE	34
5 OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	36
6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	39
6.1 PODSUMOWANIE PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE ASPEKTY	60
7. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	64
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	64
9. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	66
10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	67
11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	68

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 3.1 Podział powiatu na jednostki administracyjne	19
Rysunek 3.2 Sieć drogowa na terenie powiatu cieszyńskiego.....	20
Rysunek 3.3 Obszary przyrodniczo cenne na tle mapy powiatu cieszyńskiego	27
Rysunek 3.4 Korytarze ekologiczne na terenie powiatu cieszyńskiego.....	29

SPIS TABEL

Tabela 2.1 Cele w ramach domeny 1 „Edukacja”	7
Tabela 2.2 Cele w ramach domeny 2 „Turystyka, promocja, sport i organizacje pozarządowe”	9
Tabela 2.3 Cele w ramach domeny 3 „Kultura”	10
Tabela 2.4 Cele w ramach domeny 4 „Ochrona środowiska”	11
Tabela 2.5 Cele w ramach domeny 5 „Promocja i ochrona zdrowia”	13
Tabela 2.6 Cele w ramach domeny 6 „Spójność społeczna”	14
Tabela 2.7 Cele w ramach domeny 7 „Przedsiębiorczość”	14

Tabela 2.8 Cele w ramach domeny 8 „Współpraca transgraniczna”.....	15
Tabela 2.9 Zestawienie dokumentów strategicznych i przedstawienie spójności z celami zapisanymi w projekcie „Strategii...”	18
Tabela 4.1 Ocena stanu środowiska powiatu cieszyńskiego - synteza	35
Tabela 5.1 Przewidywane negatywne i pozytywne skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”	37
Tabela 6.1 Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko	40
Tabela 6.2 Przewidywane znaczące oddziaływania zagadnienia i aspekty środowiska	57
Tabela 11.1 Ocena stanu środowiska powiatu cieszyńskiego wskazuje następujące problemy występujące w poszczególnych sektorach środowiska	68

WSTĘP

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” (zwanej w dalszej części opracowania Prognozą...) są przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.). Artykuł ten nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to z przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” przygotowana została przez EKO-TEAM Konsulting z Bielska-Białej.

1. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Metodyka opracowania jak również treść Prognozy oddziaływania na środowisko „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” zostały bezpośrednio podporządkowane zapisom wynikającym z Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 51 ust. 2 przywołanego aktu prawnego, prognoza oddziaływania na środowisko (...) powinna:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczarce oddziaływania na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe,
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- zawierać informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Treść prognozy oddziaływania na środowisko została także podporządkowana uzgodnieniu Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach nr NS-NZ.041.5.2017 z dnia 12 czerwca 2017 roku oraz zakresowi i stopniowi szczegółowości prognozy uzgodnionemu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach uzgodnieniem nr WOOS.411.140.2017.BM z dnia 7 czerwca 2017 roku.

Do przeprowadzenia wymienionych powyżej prac wykorzystano materiały i dokumenty zebrane samodzielnie przez Wykonawcę, są to także dokumenty będące punktem wyjścia dla „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025”.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU POWIATU CIESZYŃSKIEGO NA LATA 2017-2025” I O POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM

Strategia Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025 jest dokumentem opracowanym na założeniach przyjętych w trakcie tworzenia Strategii Rozwoju Śląska Cieszyńskiego 2001-2016, zaktualizowanej w roku 2013.

„Strategia Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” jest wyrażeniem woli społeczeństwa lokalnego w celu realizacji wspólnych zamierzeń prowadzących do trwałego rozwoju oraz wzrostu gospodarczego przy jednoczesnych działaniach chroniących środowisko.

Istnieje przekonanie, że „Strategia...” stworzy trwałe podstawy dla wspierania rozwoju lokalnego, a poprzez społeczny system wdrażania, monitoringu i ewaluacji zapisów Strategii będzie podstawą do zbudowania struktury współpracy różnych podmiotów życia społecznego i gospodarczego, które pozwolą na zrównoważony rozwój Powiatu.

W związku z powyższym „Strategia...” ma za zadanie stworzyć trwałe podstawy pod rozwój lokalny, w którym społeczny rozwój idzie w parze z rozwojem gospodarczym i z ochroną środowiska.

W toku opracowywania projektu „Strategii...” wypracowano deklarację misji dla Powiatu Cieszyńskiego – jest to:

Powiat Cieszyński, pielęgnując dziedzictwo kulturowe tej Ziemi, dba o edukację i kulturę jako fundamenty dalszego rozwoju, a zachowując wyjątkową atrakcyjność inwestycyjną podnosi standardy w ochronie środowiska oraz opiece zdrowotnej i społecznej.

oraz wizję przyszłości:

Powiat Cieszyński - atrakcyjny region wypoczynkowy, oferujący różnorodne formy spędzania czasu wolnego, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości, jakie stwarzają naturalne walory przyrodnicze. Zróżnicowany standard usług turystycznych i bazy noclegowej oraz rozbudowana infrastruktura sportowo-rekreacyjna stanowią magnes dla przyjezdnych z kraju i zagranicy. Ważnym elementem sprzyjającym promocji gospodarczej regionu są bogate tradycje współpracy przygranicznej. Czynniki te wpływają na rozwój gospodarczy, przyciągając inwestorów, oraz wzmacniają lokalną przedsiębiorczość. Powiat Cieszyński to nie tylko cel wypraw turystycznych i inicjatyw gospodarczych, ale także rozwijające się centrum edukacyjne. Turystyka, gospodarka, współpraca transgraniczna oraz edukacja mogą się rozwijać dzięki szczególnej emocjonalnej więzi mieszkańców Powiatu Cieszyńskiego ze swoją MAŁĄ OJCZYZNĄ.

Projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego 2017-2025” obejmuje:

- ✚ Diagnozę strategiczną Powiatu Cieszyńskiego sporządzoną w oparciu o analizę silnych i słabych stron powiatu oraz szans i zagrożeń jego rozwoju.
- ✚ Zapis planu działania zawierający cele strategiczne i operacyjne określające główny kierunek rozwoju powiatu oraz projekty, na których przede wszystkim powinny koncentrować się działania wszystkich podmiotów życia społecznego.
- ✚ Rekomendacje do wdrożenia „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025”.

W ramach projektu „Strategii...” stworzono osiem domen strategicznych. Dla każdej z domen stworzono analizę SWOT, zawierającą syntezę mocnych i słabych stron w każdej z ośmiu domen.

Analizowane osiem domen strategicznych to:

- ✚ Edukacja,
- ✚ Turystyka, promocja, sport, i organizacje pozarządowe
- ✚ Kultura,
- ✚ Ochrona środowiska,
- ✚ Promocja i ochrona zdrowia,
- ✚ Spójność społeczna,
- ✚ Przedsiębiorczość,
- ✚ Współpraca transgraniczna.

W ramach każdej z domen strategicznych wyspecyfikowano działania w tym cele strategiczne, cele operacyjne, a także projekty do realizacji. Zawierają one schemat działań planowanych do realizacji na terenie powiatu cieszyńskiego.

Wyszczególnienie ośmiu domen wraz z celami i przedsięwzięciami zestawiono w tabelach poniżej.

Tabela 2.1 Cele w ramach domeny 1 „Edukacja”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
<p>CEL STRATEGICZNY 1 Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji młodzieży powiatu cieszyńskiego oraz osób z innych regionów kraju i zagranicy</p>	<p>CEL OPERACYJNY 1.1. Promowanie potencjału edukacyjnego Powiatu Cieszyńskiego</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Promocja potencjału edukacyjnego wśród mieszkańców powiatu cieszyńskiego</p> <p>1.1.2. Intensywna promocja potencjału edukacyjnego Powiatu Cieszyńskiego mająca na celu pozyskanie młodzieży z innych części Polski i zagranicy</p> <p>1.1.3. Wyróżnianie nauczycieli stosujących nowatorskie metody nauczania oraz osiągających sukcesy dydaktyczne i wychowawcze</p> <p>1.1.4. Szeroka promocja tradycji i osiągnięć edukacyjnych regionu, w celu pozyskiwania środków pozabudżetowych na cele edukacyjne</p> <p>1.1.5. Promowanie dziedzictwa kulturowego regionu</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców powiatu cieszyńskiego</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.2.1. Zapewnienie dostępności kształcenia na wszystkich poziomach edukacji</p> <p>1.2.2. Poprawa komunikacji w zakresie transportu uczniów</p> <p>1.2.3. Zwiększenie możliwości korzystania przez mieszkańców z nowoczesnych technik informatycznych, w tym Internetu szerokopasmowego</p> <p>1.2.4. Rozwijanie systemu kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z zachowaniem ciągłości procesu edukacyjnego od wczesnej interwencji</p> <p>1.2.5. Zwiększenie możliwości korzystania z poradnictwa zawodowego</p> <p>1.2.6. Upowszechnianie idei całościowego poradnictwa zawodowego, dostosowanego do dynamicznych zmian zachodzących na lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy</p> <p>1.2.7. Podniesienie rangi oraz rozwijanie kształcenia szkolnictwa zawodowego dualnego</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.3. Rozwój kadry pedagogicznej i bazy materialnej placówek edukacyjnych Powiatu Cieszyńskiego</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.3.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, w tym bazy sportowej</p> <p>1.3.2. Stworzenie sieci doradztwa zawodowego w szkołach Powiatu Cieszyńskiego</p> <p>1.3.3. Współpraca publicznych służb zatrudnienia z jednostkami edukacyjnymi i poradniami w zakresie orientacji zawodowej uczniów</p> <p>1.3.4. Rozwój profesjonalnych pracowni edukacyjnych Powiatu Cieszyńskiego</p> <p>1.3.5. Podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.4. Racjonalizacja sieci oraz kierunków kształcenia dostosowanego do potrzeb zrównoważonego rozwoju regionu</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego w określeniu racjonalnej sieci placówek edukacyjnych w powiecie cieszyńskim</p> <p>1.4.2. Współpraca środowisk oświatowych, gospodarczych i społecznych w określaniu kierunków kształcenia w regionie i możliwości praktyk zawodowych</p> <p>1.4.3. Rozwój Centrum Kształcenia Praktycznego i Zawodowego dla potrzeb edukacji zawodowej</p> <p>1.4.4. Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.5. Rozwój różnorodnych form samorządności wśród dzieci i młodzieży</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.5.1. Zwiększenie nacisku w edukacji na kształtowanie postaw i wychowanie do wartości patriotycznych i wychowanie do wartości chrześcijańskich oraz problematykę społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>1.5.2. Wspieranie tworzenia nowych i rozwój istniejących organizacji samorządowych wśród dzieci i młodzieży</p>

	<p>CEL OPERACYJNY 1.6. Integracja środowisk zainteresowanych rozwojem edukacji w powiecie cieszyńskim</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.6.1. Partycypacja społeczna w działaniach Powiatu Cieszyńskiego na rzecz rozwoju edukacji</p> <p>1.6.2. Powołanie Forum Edukacji Śląska Cieszyńskiego skupiającego środowisko nauczycielskie, przedstawiciele samorządów lokalnych, publicznych służb zatrudnienia, rodziców i samorządy uczniowskie</p> <p>1.6.3. Organizacja i udział przedstawicieli środowiska nauczycielskiego i samorządowego w konferencjach i seminariach w kraju i za granicą w zakresie wspólnych programów, wymiany młodzieżowej i nauki języków obcych</p> <p>1.6.5. Współpraca szkół, uczelni i publicznych służb zatrudnienia w zakresie realizacji programów europejskich służących zwiększeniu mobilności młodzieży</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.7. Rozwój edukacji i dokształcania dorosłych w powiecie cieszyńskim</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.7.1. Aktywna polityka informacyjna mająca na celu rozbudzenie wśród dorosłych świadomości potrzeby dokształcania się</p> <p>1.7.2. Udzielanie kompleksowej informacji o możliwościach zatrudnienia w regionie oraz wymaganiach pracodawców (Współpraca samorządów lokalnych, placówek edukacyjnych oraz publicznych służb zatrudnienia w zakresie udzielania kompleksowej informacji o możliwościach zatrudnienia w regionie oraz wymaganiach pracodawców)</p> <p>1.7.3. Organizacja kursów dokształcających dla dorosłych</p> <p>1.7.4. Wspieranie i organizacja doradztwa, dokształcania i przekwalifikowania zawodowego</p> <p>1.7.5. Współtworzenie ofert szkoleń dla dorosłych przez instytucje rynku pracy</p> <p>1.7.6. Wspieranie istniejących, a także tworzenia nowych uniwersytetów trzeciego wieku</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.8. Wspieranie działań organizacji pozarządowych</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.8.1. Organizacja systemu doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno- biurowej dla organizacji pozarządowych działających na rzecz edukacji</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 2 Rozwój ośrodków akademickich w powiecie cieszyńskim dysponujących nowoczesnymi kierunkami kształcenia zbieżnymi z potrzebami zrównoważonego rozwoju regionu</p>	<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Wspieranie działalności szkół wyższych w powiecie cieszyńskim</p>	<p>Projekty:</p> <p>2.1.1. Stopniowe poszerzanie bazy techniczno-lokalowej w powiecie cieszyńskim dla potrzeb nowo tworzonych kierunków kształcenia wyższego</p> <p>2.1.2. Współpraca środowisk samorządowych, naukowych, gospodarczych i społecznych w określaniu kierunków kształcenia wyższego w regionie</p> <p>2.1.3. Promocja szkół wyższych powiatu cieszyńskiego w materiałach reklamowych gmin, Powiatu oraz Stowarzyszenia Samorządowego Ziemi Cieszyńskiej</p> <p>2.1.4. Podejmowanie przez władze samorządowe i uczelniane wspólnych przedsięwzięć w zakresie rozwoju szkolnictwa wyższego w regionie oraz pozyskania na studia szerokiej rzeszy studentów</p> <p>2.1.5. Podejmowanie działań wspierających rozwój Uniwersytetu Śląskiego</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 3. Powiat cieszyński, powiatem ludzi wykształconych i mobilnych na rynku pracy”</p>	<p>CEL OPERACYJNY 3.1. Wspieranie działań służących wzmocnieniu osób poszukujących pracy</p>	
	<p>CEL OPERACYJNY 3.2. Współpraca trzech sektorów (przedsiębiorca, samorząd, organizacje pozarządowe) ukierunkowana na zmiany gospodarcze</p>	<p>Projekty:</p> <p>3.2.1. Promowanie partnerstwa trójsektorowego</p> <p>3.2.2. Promowanie kształcenia przez całe życie</p> <p>3.2.3. Zwiększanie dostępności do poradnictwa zawodowego od przedszkola do emerytury</p>

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Tabela 2.2 Cele w ramach domeny 2 „Turystyka, promocja, sport i organizacje pozarządowe”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
<p>CEL STRATEGICZNY 1 Stworzenie z turystyki istotnej gałęzi rozwoju gospodarczego</p>	<p>CEL OPERACYJNY 1.1. Wypracowanie i realizacja kompleksowej regionalnej koncepcji rozwoju turystyki</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Wspieranie stałego monitorowania i analiz sektora turystycznego Śląska Cieszyńskiego</p> <p>1.1.2. Wspieranie stałego monitorowania obecnie panujących trendów w turystyce i wynikające z tego oczekiwania turystów</p> <p>1.1.3. Wspieranie wypracowania, wdrażania i aktualizacji koncepcji rozwoju turystyki na Śląsku Cieszyńskim</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.2. Stworzenie całościowej, unikatowej i atrakcyjnej oferty turystycznej dla Powiatu Cieszyńskiego</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.2.1. Wspieranie tworzenia turystycznych produktów markowych dla różnych grup turystów</p> <p>1.2.2. Wspieranie rozwoju dostępności turystycznej obiektów sektora turystycznego, zabytków kultury i infrastruktury publicznej</p> <p>1.2.3. Rozwijanie dostępności komunikacyjnej między miejscowościami i atrakcjami turystycznymi</p> <p>1.2.4. Działania na rzecz przygotowania i dystrybucji lokalnych produktów turystycznych (w tym oferty/pakiety pobytowe)</p> <p>1.2.5. Wspieranie rozwoju turystyki rekreacyjnej, w tym rodzinnej (szlaki piesze, ścieżki rowerowe, parki rozrywki itp.)</p> <p>1.2.6. Wspieranie rozwoju turystyki wycieczkowej (górskie szlaki rowerowe, biegi górskie i terenowe itp.)</p> <p>1.2.7. Wspieranie rozwoju turystyki biznesowej (konferencje, szkolenia, imprezy integracyjne itp.)</p> <p>1.2.8. Wspieranie rozwoju turystyki medycznej (sanatoria, ośrodki odnowy biologicznej, szlaki nordic-walking, ośrodki pobytu dla osób starszych itp.)</p> <p>1.2.9. Wspieranie rozwoju turystyki szkolnej (zielone szkoły, kontakt z przyrodą, miejsca historyczne, spotkania ze znanymi osobami itp.)</p> <p>1.2.10. Wspieranie rozwoju turystyki rowerowej (rajdy szkolne, rodzinne itp.)</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.3. Opracowywanie systemów działań finansowych i ekonomicznych sprzyjających działaniom pro-turystycznym</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.3.1. Wspieranie działań i instrumentów finansowych o charakterze pro- turystycznym, w tym ulg i zwolnień podatkowych oraz kart turystycznych, zniżek, ofert specjalnych itp.</p> <p>1.3.2. Promowanie wspólnych inwestycji turystycznych</p> <p>1.3.3. Wprowadzanie w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów pozwalających na rozwój turystyczny</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.4. Przygotowanie i wprowadzenie systemu instytucji i ludzi do profesjonalnej obsługi ruchu turystycznego Śląska Cieszyńskiego</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Wspieranie edukacji turystycznej w regionie</p> <p>1.4.2. Wspieranie przygotowania i stałego podnoszenia kwalifikacji profesjonalnej kadry turystycznej</p> <p>1.4.3. Wspieranie stałego podnoszenia standardu i jakości usług turystycznych</p> <p>1.4.4. Wspieranie systemu informacji turystycznej Śląska Cieszyńskiego</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 2 Wykorzystanie promocji jako ważnego narzędzia stymulującego rozwój turystyki</p>	<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Stworzenie zintegrowanego wizerunku regionu opierającego się na połączeniu głównych atrakcji regionu – budowanie marki Śląsk Cieszyński.</p>	<p>Projekty:</p> <p>2.1.1. Wypracowanie, wdrażanie i aktualizacja koncepcji promocji Śląska Cieszyńskiego z wykorzystaniem koncepcji idei kreatywnych</p> <p>2.1.2. Wypracowanie, wdrażanie i aktualizacja planów promocyjnych Śląska Cieszyńskiego – kampanii promocyjnych</p> <p>2.1.3. Wspólne aktywności w zakresie promowania marki w ujęciu transgranicznym</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 2.2. Współpraca między samorządami terytorialnymi,</p>	<p>Projekty:</p> <p>2.2.1. Wspieranie działań w zakresie określenia i kreowania</p>

	podmiotami gospodarczymi i organizacjami pozarządowymi w promocji regionu	promocji marki turystycznej Śląsk Cieszyński 2.2.2. Wspieranie promocji turystycznej gmin Śląska Cieszyńskiego 2.2.3. Wspieranie promocji turystycznej produktów markowych Śląska Cieszyńskiego
CEL STRATEGICZNY 3 Stworzenie optymalnych warunków do uprawiania sportu i rekreacji na terenie śląska cieszyńskiego	CEL OPERACYJNY 3.1. Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej Śląska Cieszyńskiego	Projekty: 3.1.1. Tworzenie nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury rekreacyjno- sportowej, ze szczególnym uwzględnieniem tras biegowych na Kubalonce z uwagi na ich znaczenie dla sportu wyczynowego i masowego w powiecie 3.1.2. Zwiększenie dostępności obiektów sportowych i rekreacyjnych
	CEL OPERACYJNY 3.2. Popularyzowanie sportu i rekreacji wśród mieszkańców Śląska Cieszyńskiego	Projekty: 3.2.1. Wspieranie współzawodnictwa sportowego 3.2.2. Wspieranie imprez sportowych i rekreacyjnych oraz innych inicjatyw sportowych 3.2.3. Promowanie aktywnych form spędzania czasu
CEL STRATEGICZNY 4. Rozwój sektora obywatelskiego jako ważnego elementu harmonijnego rozwoju śląska cieszyńskiego	CEL OPERACYJNY 4.1. Wspieranie organizacji pozarządowych	Projekty: 4.1.1 Organizacja doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno-biurowej dla organizacji pozarządowych 4.1.2 Zlecenie do wykonania organizacjom pozarządowym zadań z zakresu administracji publicznej 4.1.3 Konsultacje z sektorem pozarządowym i tworzenie zespołów doradczych z udziałem organizacji pozarządowych i mieszkańców Śląska Cieszyńskiego

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Tabela 2.3 Cele w ramach domeny 3 „Kultura”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
CEL STRATEGICZNY 1 Umożliwienie powszechnego dostępu do kultury mieszkańcom śląska cieszyńskiego oraz edukacji regionalnej, artystycznej i kulturalnej	CEL OPERACYJNY 1.1. Wspieranie tworzenia i realizacji programów edukacji kulturalnej i artystycznej	Projekty: 1.1.1. Wspieranie programów edukacji kulturalnej i artystycznej dla dzieci i młodzieży 1.1.2. Wspieranie współpracy i działań instytucji kultury, organizacji pozarządowych i szkół 1.1.3. Wspieranie ofert o uznanym, wysokim poziomie artystycznym dla mieszkańców Śląska Cieszyńskiego 1.1.4. Wspieranie czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym mieszkańców Śląska Cieszyńskiego 1.1.5. Wspieranie czytelnictwa 1.1.6. Zapewnienie dostępu do dorobku kulturowego Śląska Cieszyńskiego poprzez wsparcie instytucji kultury
CEL STRATEGICZNY 2 Zachowanie i kultywowanie lokalnych tradycji oraz ochrona krajobrazu kulturowego śląska cieszyńskiego	CEL OPERACYJNY 2.1. Przygotowanie oferty kulturalnej bazującej na działających w sferze kultury lokalnych artystach, twórcach, organizacjach i grupach nieformalnych	Projekty: 2.1.1. Wspieranie działań z zakresu kultury wykonywanych przez organizacje pozarządowe i instytucje kultury z udziałem lokalnych artystów i twórców 2.1.2. Prowadzenie ewidencji działających na Śląsku Cieszyńskim artystów, twórców kultury, zespołów artystycznych, lokalnych organizacji oraz wspieranie udostępniania i prezentacji ich dorobku 2.1.3. Promocja i wspieranie potencjału lokalnego środowiska kulturowego
	CEL OPERACYJNY 2.2. Propagowanie idei ochrony dziedzictwa kulturowego	2.2.1. Aktualizacja, wydanie i propagowanie monografii historycznej Śląska Cieszyńskiego 2.2.2. Oznaczenie obiektów zabytkowych 2.2.3. Określenie i propagowanie pożądanego stylu zabudowy na Śląsku Cieszyńskim, wyznaczenie norm architektonicznych poprzez opracowanie standardów urbanistyczno-architektonicznych z uwzględnieniem charakterystyki urbanistycznej i ruralistycznej poszczególnych gmin 2.2.4. Wspieranie badań regionalnych w zakresie dziedzictwa

		kulturowego
	CEL OPERACYJNY 2.3. Kompleksowa ochrona dóbr kultury	Projekty: 2.3.1 Tworzenie i realizacja programów opieki nad zabytkami 2.3.2 Wspieranie identyfikacji zabytków kultury 2.3.3 Wspieranie i identyfikacja działających na terenie Śląska Cieszyńskiego tradycyjnych zakładów rzemieślniczych i przemysłowych, gospodarstw rolnych, stosujących tradycyjne narzędzia i formy gospodarowania oraz innych tradycyjnych i zanikających form aktywności gospodarczej 2.3.4 Wspieranie funkcjonowania placówek zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego 2.3.5 Wspieranie rewitalizacji zabytków i przestrzeni zabytkowych
CEL STRATEGICZNY 3 Identyfikacja i promocja charakterystycznych walorów kulturowych Śląska cieszyńskiego	CEL OPERACYJNY 3.1. Identyfikacja charakterystycznych walorów kulturowych dla Śląska Cieszyńskiego	Projekty: 3.1.1. Wspieranie gromadzenia i opracowywania eksponatów historycznych Śląska Cieszyńskiego 3.1.2. Wspieranie gromadzenia i opracowywania zwyczajów, podań, legend, obrzędowości, strojów ludowych i innych istotnych zjawisk kulturowych Śląska Cieszyńskiego 3.1.3. Wspieranie badań i opracowywania twórczości lokalnych artystów, twórców i rzemieślników
	CEL OPERACYJNY 3.2. Promocja walorów kulturowych Śląska Cieszyńskiego	Projekty: 3.2.1. Wspieranie i wydawanie wydawnictw literackich i fonograficznych 3.2.2. Wspieranie wystaw, koncertów, spektakli, konferencji, odczytów i prelekcji w oparciu o wyjątkowe walory kulturowe Śląska Cieszyńskiego 3.2.3. Przekazywanie informacji o wyjątkowych walorach Śląska Cieszyńskiego

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Tabela 2.4 Cele w ramach domeny 4 „Ochrona środowiska”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
CEL STRATEGICZNY 1 Poprawa jakości życia mieszkańców powiatu cieszyńskiego. Zwiększanie atrakcyjności powiatu cieszyńskiego jako miejsca osiedlania się i lokowania inwestycji	CEL OPERACYJNY 1.1. Rozbudowa infrastruktury technicznej	Projekty: 1.1.1. Wspieranie zrównoważonej regulacji potoków i rzek na terenach istniejącej zabudowy wraz z infrastrukturą techniczną oraz miejsc gdzie planowana jest nowa infrastruktura 1.1.2. Wspieranie działań na rzecz tworzenia i utrzymania systemu małej retencji wód z zachowaniem życia biologicznego w ekosystemach 1.1.3. Wspieranie rozbudowy i modernizacji sieci wodociągów publicznych, kanalizacji i budowy lokalnych oczyszczalni ścieków z zachowaniem możliwości wykorzystania infrastruktury w układzie międzygminnym 1.1.4. Wspieranie tworzenia systemu dofinansowania budowy indywidualnych oczyszczalni ścieków, termomodernizacji oraz bezemisyjnych instalacji
	CEL OPERACYJNY 2.1. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu Cieszyńskiego - kształtowanie postaw proekologicznych	Projekty: 1.2.1. Wspieranie doskonalenia nauczycieli z zakresu edukacji ekologicznej 1.2.2. Wspieranie organizacji Powiatowego Konkursu Ekologicznego bazującego na wcześniej prowadzonych konkursach gminnych 1.2.3. Wspieranie przygotowania programu szkolnego z zakresu ochrony środowiska bazującego na dobrych przykładach z powiatu cieszyńskiego, w tym organizacja warsztatów ekologicznych w szkołach 1.2.4. Dostosowanie kierunków edukacji do potrzeb, w tym rynku agroturystycznego 1.2.5. Wspieranie inicjatyw dotyczących porządkowania (utrzymywania w czystości) terenów leśnych i rekreacyjnych 1.2.6. Wspieranie realizacji działań proekologicznych przez

		organizacje pozarządowe
	<p>CEL OPERACYJNY 1.3. Prowadzenie działań informacyjnych, promujących podejmowane w powiecie przedsięwzięcia ekologiczne</p>	<p>1.3.1. Tworzenie strony internetowej zajmującej się tematyką środowiska naturalnego w powiecie cieszyńskim, w tym również informacji przestrzennej</p> <p>1.3.2. Prowadzenie działań informacyjno — promocyjnych z dostępem społeczeństwa do informacji o środowisku</p> <p>1.3.3. Wspieranie prowadzenia „serwisu lokalnego” w prasie lokalnej</p> <p>1.3.4. Wspieranie promowania edukacji ekologicznej w oparciu o Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Beskidu Śląskiego oraz Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.4. Współdziałanie samorządów w dążeniu do osiągnięcia standardów jakości środowiska</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Ograniczanie niskiej emisji w oparciu o Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu</p> <p>1.4.2. Dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych w oparciu o plany gospodarowania wodami</p> <p>1.4.3. Wspieranie tworzenia funkcjonowania zintegrowanych systemów gospodarowania odpadami, w tym sieci instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych</p> <p>1.4.4. Wspieranie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw powodujących niską emisję</p> <p>1.4.5. Rozwój trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w oparciu o plany urządzania lasu</p> <p>1.4.6. Wspieranie działań zmierzających do odtwarzania i zachowania bio i georóżnorodności, w tym gatunków rodzimych</p> <p>1.4.7. Tworzenie i realizacja programów ochrony środowiska</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.5. Promocja i wspieranie wdrażania niekonwencjonalnych źródeł energii</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.5.1. Promowanie możliwych do wykorzystania na terenie powiatu cieszyńskiego odnawialnych źródeł energii (woda, wody termalne, biomasa, wiatr, biogaz, słońce)</p> <p>1.5.2. Proponowanie możliwości inwestowania w pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>1.5.3. Wspieranie w skali powiatu systemu zachęt dla przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii</p> <p>1.5.4. Współorganizacja konferencji poświęconych odnawialnym źródłom energii w Euroregionie Śląsk Cieszyński</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.6. Promocja i wykorzystywanie lokalnych surowców naturalnych</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.6.1. Tworzenie warunków do korzystania z odnawialnych źródeł energii (wody termalne, biomasa, wiatr, biogaz, słońce)</p> <p>1.6.2. Wspieranie popularyzacji istniejących zasobów naturalnych służących walorom uzdrowiskowym (np. solanki, wody mineralne i termalne)</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 1.7. Poprawa wizerunku i ład przestrzennego powiatu</p>	<p>Projekty:</p> <p>1.7.1. Zrównoważone planowanie i gospodarowanie przestrzenne z poszanowaniem prawa własności i interesu publicznego</p> <p>1.7.2. Wspieranie rewitalizacji przestrzeni zurbanizowanej</p> <p>1.7.3. Kształtowanie przestrzeni zieleni urządzonej oraz terenów rekreacji</p> <p>1.7.4. Wspieranie prowadzenia konkursów zmierzających do poprawy wizerunku i ład przestrzennego powiatu</p>

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Tabela 2.5 Cele w ramach domeny 5 „Promocja i ochrona zdrowia”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
<p>CEL STRATEGICZNY 1 Wydłużenie życia, poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców oraz ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu</p>	<p>CEL OPERACYJNY 1.1. Realizowanie zadań publicznych w zakresie promocji i ochrony zdrowia</p>	<p>Projekty: 1.1.1. Realizacja zadań wg rozpoznanych potrzeb zdrowotnych mieszkańców 1.1.2. Inicjowanie i wspomaganie działań prozdrowotnych lokalnej wspólnoty 1.1.3. Umacnianie systemu współpracy i wymiany informacji między jednostkami organizacyjnymi gmin i powiatu, powiatową administracją zespoloną organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi i innymi instytucjami 1.1.4. Koordynacja działań międzysektorowych</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 2 Zapewnienie wysokiego standardu świadczeń zdrowotnych</p>	<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Świadczenie usług medycznych na wysokim poziomie, w szerokim zakresie i z powszechną ich dostępnością</p>	<p>Projekty: 2.1.1. Realizacja projektów inwestycyjnych ukierunkowanych na poprawę jakości i dostępności świadczeń medycznych przez ZZOZ w Cieszynie, w tym: Uruchomienie w ZZOZ w Cieszynie kompleksu leczenia chorób płuc i chorób zakaźnych, oraz realizacja programów wczesnego wykrywania przewlekłych chorób układu oddechowego Uruchomienie w ZZOZ w Cieszynie: - Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży - Poradni, Oddziału Dziennego, Oddziału Całodobowego Leczenia Nerwic - Oddziału Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych tzw. „detoks” - Ośrodka opieki krótkoterminowej dla seniorów Budowa i uruchomienie hospicjum w celu zapewnienie kompleksowej opieki dla pacjentów onkologicznych Poprawa jakości usług przez doposażenie ZZOZ w Cieszynie w sprzęt medyczny, zgodnie z priorytetami regionalnej polityki zdrowotnej dla województwa śląskiego Utrzymanie sprawnie funkcjonującego systemu ratownictwa medycznego Stała wymiana sprzętu i doposażanie SOR i Cieszyńskiego Pogotowia Ratunkowego 2.1.3. Wspieranie działalności placówek leczniczo-opiekuńczych oraz placówek zajmujących się realizacją usług zdrowotnych i społecznych zapobiegających wykluczeniu 2.1.4. Wspieranie rozwoju i funkcjonowania cyfrowych usług publicznych w zakresie e-zdrowie 2.1.5. Stworzenie systemu współpracy pomiędzy instytucjami realizującymi usługi zdrowotne i społeczne</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 2.2. Stworzenie warunków dla pozyskiwania wysoko kwalifikowanej kadry medycznej oraz podnoszenie jej kwalifikacji</p>	<p>Projekty: 2.2.1. Wsparcie zwiększania kompetencji zawodowych i kwalifikacji kadr medycznych, szczególnie w zakresie chorób układu krążenia, chorób nowotworowych, chorób i zaburzeń psychicznych, chorób układu kostno-stawowo-mięśniowego oraz chorób układu oddechowego 2.2.2. Wsparcie realizacji działań projakościowych i rozwiązań organizacyjnych w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych 2.2.3. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia poprzez wsparcie podnoszenia kwalifikacji kadry administracyjnej 2.2.4. Dążenie do zapewnienia pełnego zakresu specjalistycznych usług medycznych 2.2.5. Zwiększenie wymogów co do poziomu wiedzy i kompetencji zatrudnianej kadry 2.2.6. Wspieranie inicjatyw zmierzających do uruchomienia studiów pielęgnarskich I i II stopnia na terenie powiatu lub innych form kształcenia pielęgniarek</p>

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Tabela 2.6 Cele w ramach domeny 6 „Spójność społeczna”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
CEL STRATEGICZNY 1 Dostosowanie form udzielanego wsparcia do rzeczywistych potrzeb mieszkańców powiatu cieszyńskiego	CEL OPERACYJNY 1.1. Efektywny system pomocy społecznej	Projekty: 1.1.1. Monitorowanie istniejącej sieci domów pomocy społecznej 1.1.2. Rozwój i modernizacja bazy materialnej i organizacyjnej świadczącej usługi terapeutyczne, poradnictwa specjalistycznego i konsultacji
	CEL OPERACYJNY 2.1. Podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców powiatu cieszyńskiego	Projekty: 1.2.1. Doskonalenie zawodowe kadr pomocowych jednostek organizacyjnych 1.2.2. Współpraca z sektorem rządowym, samorządowym i pozarządowym działającym w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej
	CEL OPERACYJNY 1.3. Efektywny system pieczy zastępczej	Projekty: 1.3.1. Podejmowanie przedsięwzięć na rzecz rozwijania i wspierania systemu pieczy zastępczej 1.3.2. Promowanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem, w tym dalszy rozwój sieci zawodowych rodzin zastępczych 1.3.3. Ewaluacja funkcjonujących placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego 1.3.4. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej
	CEL OPERACYJNY 1.4. Wzmocnienie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	Projekty: 1.4.1. Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym 1.4.2. Integrowanie i inicjowanie działań różnych podmiotów w zakresie wzmacniania wsparcia i uczestnictwa społecznego osób niepełnosprawnych 1.4.3. Likwidacja barier dająca możliwość równoprawnego uczestnictwa osobom niepełnosprawnym w życiu społecznym
	CEL OPERACYJNY 1.5. Tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym	Projekty: 1.5.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa 1.5.2. Aktywizacja i kształtowanie i pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Tabela 2.7 Cele w ramach domeny 7 „Przedsiębiorczość”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
CEL STRATEGICZNY 1 Poprawa warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i tworzeniu nowych miejsc pracy	CEL OPERACYJNY 1.1. Rozwój systemu szkoleniowo- edukacyjnego	Projekty: 1.1.1. Współpraca samorządu powiatowego z przedsiębiorcami celem zapewnienia zasad sprawnego funkcjonowania lokalnej gospodarki oraz współpracy pomiędzy biznesem i samorządem terytorialnym 1.1.2. Współpraca instytucji rynku pracy z placówkami oświatowymi w zakresie dopasowania kierunków kształcenia do potrzeb aktualnego rynku pracy 1.1.3. Współpraca publicznych służb zatrudnienia z przedsiębiorcami w zakresie diagnozy potrzeb szkoleniowych oraz kształcenia ustawicznego
	CEL OPERACYJNY 2.1. Opracowanie mechanizmów stałej wymiany informacji pomiędzy środowiskiem przedsiębiorców a samorządem	Projekty: 1.2.1. Wypracowanie skutecznej formy współpracy oraz przepływu informacji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a przedsiębiorcami
	CEL OPERACYJNY 1.3.	Projekty:

	Poprawa warunków inwestycyjnych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	<p>1.3.1. Wspieranie działań zmierzających do tworzenia aktualnych baz danych o ofertach/terenach inwestycyjnych/turystycznych Powiatu Cieszyńskiego</p> <p>1.3.2. Opracowanie systemu informacji przestrzennej i informacji o terenie powiatu cieszyńskiego w zakresie potencjalnych terenów inwestycyjnych</p> <p>1.3.3. Wspieranie rozwoju turystyki, w tym agroturystyki i lecznictwa uwzględniającego wykorzystanie zasobów naturalnych w powiecie</p> <p>1.3.4. Optymalne wykorzystanie dostępnych instrumentów rynku pracy w tworzeniu miejsc pracy</p> <p>1.3.5. Monitorowanie lokalnego rynku pracy</p> <p>1.3.6. Wspieranie działań ukierunkowanych na rozwój nowych technologii</p> <p>1.3.7. Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych, w tym promocja samozatrudnienia</p>
	CEL OPERACYJNY 1.4. Opracowanie kompleksowego programu promocyjnego na rzecz kreowania powiatu cieszyńskiego, jako przyjaznego regionu dla rozwoju przedsiębiorczości	<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Wspieranie opracowania systemu preferencji dla inwestorów na poziomie gmin/powiatu</p> <p>1.4.2. Prowadzenie kampanii promocyjnej prezentującej powiat cieszyński, jako region atrakcyjny, w tym w szczególności pod względem turystycznym, uzdrowiskowym i leczniczym, dla inwestorów spoza regionu</p>
	CEL OPERACYJNY 1.5. Wspieranie działań organizacji pozarządowych	<p>Projekty:</p> <p>1.5.1. Organizacja systemu doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno — biurowej dla organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i rynku usług</p>
CEL STRATEGICZNY 2. Utworzenie rady biznesu wspierającej inicjatywy gospodarcze	CEL OPERACYJNY 2.1. Wzmocnienie działań stowarzyszeń gospodarczych na terenie powiatu	<p>Projekty:</p> <p>2.1.1. Wzmocnienie trójsektorowej współpracy, wspierającej inicjatywy gospodarcze Powiatu Cieszyńskiego, w tym monitorowanie inicjatyw gospodarczych oraz prowadzenie konsultacji w zakresie kierunków rozwoju gospodarczego powiatu</p> <p>2.1.2. Rozwijanie współpracy pomiędzy stowarzyszeniami gospodarczymi z samorządami gminnymi i powiatowym Śląska Cieszyńskiego</p>
CEL STRATEGICZNY 3. Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu	CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa infrastruktury drogowej powiatu cieszyńskiego	<p>Projekty:</p> <p>3.1.1. Ciągła poprawa stanu technicznego dróg na terenie powiatu cieszyńskiego</p>

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Tabela 2.8 Cele w ramach domeny 8 „Współpraca transgraniczna”

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Projekty do realizacji
CEL STRATEGICZNY 1 Optymalizacja układu komunikacyjnego oraz sprawnego systemu ruchu granicznego	CEL OPERACYJNY 1.1. Realizacja zapisów polsko-czeskiego modelowego studium przekraczania granic „border crossing”	<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Aktualizacja zapisów studium z uwzględnieniem pogranicza słowackiego</p> <p>1.1.2. Opracowanie projektów technicznych i studiów wykonalności dla poszczególnych zadań wynikających ze Studium</p> <p>1.1.3. Pozyskanie środków finansowych ze źródeł krajowych i zagranicznych</p> <p>1.1.4. Realizacja inwestycji ujętych w studium</p>
	CEL OPERACYJNY 2.1. Poprawa jakości dróg	<p>Projekty:</p> <p>1.2.1. Przebudowa dróg powiatowych stanowiących połączenia transgraniczne</p>
	CEL OPERACYJNY 1.3. Stworzenie infrastruktury towarzyszącej dla towarowego i osobowego ruchu tranzytowego	<p>Projekty:</p> <p>1.3.1. Wspieranie rozwoju i promocji miejsc obsługi podróży w Cieszynie</p> <p>1.3.2. Modernizacja istniejącego dworca kolejowego w Zebrzydowicach – dostosowanie do standardów europejskich</p>

<p>CEL STRATEGICZNY 2. Stworzenie systemu koordynującego wspólne działania w różnych dziedzinach życia gospodarczego, w tym polityki inwestycyjnej</p>	<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Stworzenie efektywnego systemu infrastruktury technicznej</p>	<p>Projekty: 2.1.1. Wspieranie działań zmierzających do połączenia i koordynacja rozwoju sieci kanalizacyjnej, gazowej, grzewczych, energetycznej i teletechnicznej w pasie przygranicznym</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 2.2. Koordynacja transportu zbiorowego</p>	<p>Projekty: 2.2.1. Usprawnienie ruchu turystycznego, handlowego oraz lokalnego poprzez koordynację rozkładów jazdy w pasie przygranicznym 2.2.2. Realizowanie „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Cieszyńskiego” w zakresie ruchu transgranicznego</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 2.3. Współpraca w zakresie planowania przestrzennego</p>	<p>Projekty: 2.3.1. Wypracowanie założeń/procedur koordynacji wzajemnych uzgodnień przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego w strefie przygranicznej 2.3.2. Organizacja cyklicznych spotkań przedstawicieli samorządów lokalnych strefy przygranicznej w celu wzajemnej informacji na temat planowania przestrzennego wraz z przekazaniem materiałów planistycznych strefy przygranicznej</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 2.4. Rozwój polsko-czeskiego systemu współpracy i wymiany informacji gospodarczej</p>	
<p>CEL STRATEGICZNY 3. Stworzenie systemu koordynującego w obszarze ochrony środowiska i zarządzania kryzysowego</p>	<p>CEL OPERACYJNY 3.1. Koordynacja działań w zakresie ochrony środowiska</p>	<p>Projekty: 3.1.1. Budowa systemu monitoringu wraz ze stworzeniem jednolitych standardów w zakresie ochrony: wód, powietrza, lasów oraz gleby 3.1.2. Dokończenie realizacji programu „Rewitalizacja rzeki Olzy i jej dorzecza” 3.1.3. Kontynuacja działań w celu zminimalizowania skutków szkód górniczych, wynikających z eksploatacji w pasie granicznym</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 3.2. Opracowanie kompleksowego programu ochrony środowiska z wykorzystaniem współpracy transgranicznej</p>	<p>Projekty: 3.2.1. Kompleksowa realizacja programu ochrony środowiska w porozumieniu ze stroną czeską - w zakresie ochrony wód oraz ochrony powietrza</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 3.3. Koordynacja działań służb zarządzania kryzysowego</p>	<p>Projekty: 3.3.1. Wspieranie i udoskonalanie przyjętych rozwiązań służących przekazywaniu informacji o zagrożeniach z zakresu bezpieczeństwa i ochrony ludności 3.3.2. Wspieranie współpracy służb zarządzania kryzysowego w zakresie wspólnych systemów łączności i procedur reagowania</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 4. Stworzenie systemu koordynującego wspólne działania w sferze społecznej</p>	<p>CEL OPERACYJNY 4.1. Organizacja i koordynacja działań w zakresie kultury, sportu, turystyki, rekreacji i promocji</p>	<p>Projekty: 4.1.1. Rozwijanie istniejącego polsko-czeskiego systemu informacyjnego 'Infoleg' 4.1.2. Organizowanie i wspieranie imprez w obszarze kultury, sportu, turystyki i rekreacji 4.1.3. Promocja wspólnych przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 4.2. Organizacja i koordynacja działań w zakresie współpracy młodzieżowej</p>	<p>Projekty: 4.2.1. Wspieranie rozwoju partnerstw i sieci współpracy 4.2.2. Organizacja wspólnych działań</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 4.3. Wspieranie działań organizacji pozarządowych</p>	<p>Projekty: 4.3.1. Organizacja systemu doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno-biurowej dla organizacji pozarządowych działających na rzecz współpracy transgranicznej</p>
	<p>CEL OPERACYJNY 4.4. Organizacja i koordynacja działań w zakresie transgranicznego rynku pracy</p>	<p>Projekty: 4.4.1. Kontynuacja działań związanych z realizacją programu EURES-Europejskie Służby Zatrudnienia 4.4.2. Współpraca europejskich służb zatrudnienia Polski- Czech-Słowacji w realizacji przedsięwzięć na transgranicznym rynku pracy w ramach „EURES - T Beskydy”</p>

	<p>CEL OPERACYJNY 4.5. Wspieranie współpracy w obszarze ochrony zdrowia</p>	<p>Projekty: 4.5.1 Inicjowanie i wspieranie partnerstw instytucji służby 4.5.2. Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia w ujęciu transgranicznym</p>
--	---	---

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

Projekty wymienione w powyższych tabelach będą realizowane przez Powiat Cieszyński, oraz podmioty działające na obszarze powiatu, a także w niektórych przypadkach przez samorządy gminne, przedsiębiorstwa lub mieszkańców.

Całość planowanych strategicznych zadań do zrealizowania do 2025 roku zamykają rekomendacje do wdrożenia „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025”. Rekomendacje wdrożeniowe zawierają ogólny zapis działań, jakie należy podjąć w celu realizacji zapisów Strategii, a następnie ich monitoringu i ewaluacji. W procesie wdrażania będzie kładziony nacisk na wzajemne korzyści i równouprawnienie wszystkich partnerów, przy założeniu, że dzięki realizacji konkretnych projektów, co do których istnieje konsensus społeczny wzrasta atrakcyjność i konkurencyjność regionu. Przyjęto, że planowane inwestycje nie będą kolidować z przyrodniczymi walorami powiatu, a ich oddziaływanie na środowisko zostanie ograniczone poprzez dobór odpowiedniej lokalizacji zgodnej z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, stosowanie odpowiedniej technologii oraz terminów prac.¹

2.1 Powiązanie projektów z innymi dokumentami, oraz sposoby, w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Analizując cele sformułowane w projekcie „Strategii...”, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych oraz określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej powiatu.

Cele i projekty zamieszczone w projekcie „Strategii...”, w odniesieniu do poszczególnych domen strategicznych zostały tak sformułowane, by w sposób bezpośredni nawiązywać także do wymogów i wytycznych zawartych w szeregu dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim, obejmujących swoją tematyką szeroko rozumiane kwestie ochrony środowiska m.in. w kontekście planowania gospodarczego, przestrzennego i społecznego.

Wspólną cechą wszystkich scharakteryzowanych poniżej dokumentów, która to w sposób bezpośredni została przeniesiona do projektu „Strategii...”, jest dążenie do stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska oraz wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju.

Zapisy projektu „Strategii...” zostały skorelowane z zapisami dokumentów szczebli wyższych i równoległych, które powstały we wcześniejszym czasie, są to między innymi :

- ✚ Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030,
- ✚ Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- ✚ Strategia Rozwoju Województwa na lata 20iego ŚLĄSKIE 2020+,
- ✚ Strategia Rozwoju Śląska Cieszyńskiego na lata 2001-2016,
- ✚ Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego do roku 2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019,
- ✚ Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- ✚ Strategie powiatów ościennych – gdyż niezbędna jest współpraca między powiatami w zakresie realizacji inwestycji i wspólnych projektów/programów specjalistycznych i strategicznych np. w obszarze turystyki, promocji czy ochrony środowiska.

Cele zapisane w dokumentach i wykorzystane kierunki działań w analizowanym projekcie „Strategii...” zestawiono w poniższej tabeli.

¹ projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” 2017

Tabela 2.9 Zestawienie dokumentów strategicznych i przedstawienie spójności z celami zapisanymi w projekcie „Strategii...”

Nazwa dokumentu	Cele wskazane w dokumencie strategicznym	Wykorzystane kierunki działań w projekcie „Strategii...”
<p>Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030</p>	<p>Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska,</p> <p>Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,</p> <p>Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.</p>	<p>7.7: Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,</p> <p>7.8: Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,</p> <p>8.1: Rewitalizacja obszarów problemowych,</p> <p>9.1: Sprawna modernizacja, rozbudowa i budowa zintegrowanego systemu transportowego.</p>
<p>Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020</p>	<p>I. Sprawne i efektywne państwo,</p> <p>II. Konkurencyjna Gospodarka.</p>	<p>I.1.5: Zapewnienie ład przestrzennego,</p> <p>I.3.3: Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,</p> <p>II.6.4. Poprawa stanu środowiska,</p> <p>II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,</p> <p>II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich.</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLĄSKIE 2020</p>	<p>CEL STRATEGICZNY B.2: Wysoka jakość środowiska naturalnego</p> <p>CEL STRATEGICZNY B.3: Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</p>	<p>Kierunek działań B.2.1: Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych,</p> <p>Kierunek działań B.2.2: Poprawa jakości powietrza,</p> <p>Kierunek działań B.2.3: Ochrona przed hałasem,</p> <p>Kierunek działań B.2.4: Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami,</p> <p>Kierunek działań B.2.5: Rewitalizacja terenów zdegradowanych,</p> <p>Kierunek działań B.2.6: Zachowanie i odtworzenie bio- i georóżnorodności,</p> <p>Kierunek działań B.2.7. Rozwój trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,</p> <p>Kierunek działań B.3.1: Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic,</p> <p>Kierunek działań B.3.2: Poprawa warunków mieszkaniowych,</p> <p>Kierunek działań B.3.3: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej,</p> <p>Kierunek działań B.3.4: Rozwój i modernizacja komunikacji publicznej obszarów miejskich,</p> <p>Kierunek działań B.3.5: Kształtowanie ośrodków wiejskich,</p> <p>Kierunek działań B.3.6: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu.</p>
<p>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)</p>	<p>Cel 1. - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska</p> <p>Cel 2. - Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich</p> <p>Cel 3. - Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu</p> <p>Cel 4. - Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu</p> <p>Cel 5. -Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu</p> <p>Cel 6. - Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu</p>	<p>Kierunek działań 1.1- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami,</p> <p>Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 3.2 –zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu,</p> <p>Kierunek działań 6.2 - ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.</p>

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1 Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz problemów w tym zakresie

Analiza stanu środowiska powiatu cieszyńskiego dokonana została w szeregu obowiązujących dokumentów dotyczących rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego powiatu, m.in. w projekcie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego” wykonanym na przełomie 2016 i 2017 roku.

W związku z tym niniejsza Prognoza omawia jedynie wybrane zagadnienia dotyczące środowiska przyrodniczego mające ewidentny wpływ na cele i zadania zapisane w projekcie „Strategii...”.

Duży nacisk położono w szczególności na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi. Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane dane przekazane przez Starostwo Powiatowe w Cieszynie oraz zgromadzone przez GIOŚ i WIOŚ, w tym również przygotowane w ostatnich latach opracowania.

3.1.1 Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia

Powiat Cieszyński leży w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, między doliną Olzy na zachodzie, doliną Białej i doliną Soły na wschodzie, wsią Jaworzynka na południu i jeziorem Goczałkowickim na północy. Obejmuje obszar Beskidu Śląskiego, Pogórza Cieszyńskiego oraz kotlin: Ostrawskiej i Oświęcimskiej. Granica powiatu od strony południowej i zachodniej pokrywa się z granicą państwa.

Rysunek 3.1 Podział powiatu na jednostki administracyjne

Źródło: www.osp.org.pl

W skład powiatu wchodzi gminy tj.: Brenna, Goleszów, Ustroń, Wisła, Istebna – będące znanymi ośrodkami turystycznymi, gminy o charakterze rolniczym - Dębowiec, Hażlach, Strumień, Chybie, Zebrzydowice oraz gminy będące ośrodkami przemysłowo-handlowymi i kulturalnymi regionu – Cieszyn i Skoczów.

Rysunek 3.2 Sieć drogowa na terenie powiatu cieszyńskiego

Źródło: <http://bip.pzdp.powiat.cieszyn.pl/>

Powiat zajmuje środkową i zachodnią część Pogórza Śląskiego oraz Beskid Śląski. Północna część powiatu to Kotlina Oświęcimska. Krajobraz Beskidu Śląskiego charakteryzują wielkie połacie lasów. Do najbardziej widokowych należy pasmo graniczne Czantorii i Stożka, pasmo Równicy i Błotnego oraz szczyt Baraniej Góry.²

Miasto Cieszyn graniczy z Czeskim Cieszynem, a leżą one na Pogórzu Cieszyńskim, u stóp Beskidu Śląskiego i Śląsko-Morawskiego, nad rzeką Olzą, prawobrzeżnym dopływem Odry. To właśnie Olza dzieli Cieszyn i Czeski Cieszyn, będąc jednocześnie administracyjną i państwową granicą między Rzeczpospolitą Polską, a Republiką Czeską. Cieszyn stanowi ważny węzeł komunikacji drogowej i nigdyś kolejowej. Te dwa miasta łączą ze sobą trzy mosty drogowe i jeden kolejowy. Przez miasto prowadzą drogi o charakterze międzynarodowym w kierunku Bratysławy, Pragi, Wiednia, ale również do Warszawy, Łodzi, czy Gdańska z południowej Europy.³

Zgodnie z podziałem geofizycznym północna część powiatu cieszyńskiego leży w obrębie Kotliny Oświęcimskiej, rozdzielającej obszar Beskidów i Pogórza Śląskiego od Wyżyny Śląskiej i Krakowskiej. Kształt rzeźby terenu jest efektem działalności wód płynących. Na południu powiatu góry i doliny Beskidu Śląskiego tworzą doskonałe warunki do wypoczynku, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego. Gminy Brenna, Góleszów, Ustron, Wisła, Istebna ze względu na swe walory przyrodnicze oraz dużą ilość pensjonatów oraz sanatoriów i szpitali, przyciągają spore rzesze turystów i kuracjuszy ośrodków leczniczych. Na północy, gdzie w urozmaiconym krajobrazie pogórza leżą gminy Dąbowiec, Hażlach, Strumień, Chybie, Zebrydowice, dominuje rolnictwo, hodowla i gospodarka wodna. Dwa największe miasta - Cieszyn i Skoczów - są głównymi ośrodkami przemysłowo-handlowymi i kulturalnymi regionu.

Cechą charakterystyczną są szerokie i płaskie garby porożcinane są systemem mocno rozgałęzionych, głębokich dolin i parowów. Pod względem rzeźby obszar jest bardziej zróżnicowany.

Grzbiety garbów są stosunkowo wąskie, toteż większość powierzchni terenu zajmują stoki o zróżnicowanych nachyleniach i wystawie, lokalnie przekraczających 20, a nawet 30 %.

² Plan Reagowania Kryzysowego Powiatu Cieszyńskiego, Plan Główny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie, listopad 2008, s. 16

³ Sosna W., Cieszyn Przewodnik krajoznawczy, Wydanie I Cieszyńska Drukarnia Wydawnicza, Cieszyn 1993, s. 6

Teren ten geologicznie przynależy do Wewnętrznych Karpat Fliszowych, zlokalizowany w obrębie jednostki strukturalnej zwanej Płaszczowiną Śląską z pasmami Beskidu Śląskiego. Pod względem tektonicznym obszar południowej części powiatu wchodzi w skład 2 jednostek: płaszczowiny śląskiej i płaszczowiny magurskiej oraz wąskiej jednostki przedmagurskiej (wsuniętej) między nimi.

3.1.2 Warunki klimatyczne

Klimat powiatu cieszyńskiego charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem. Powiat cieszyński położony jest w obrębie dwóch dzielnic klimatycznych – podkarpackiej i karpackiej.

Dzielnica karpacka cechuje się mocno zróżnicowanym piętrowym układem elementów klimatycznych. Opady są znacznie zróżnicowane przestrzennie, co wynika z ukształtowania terenu oraz ekspozycji stoków. Najniższe sumy roczne notowane są w Istebnej (1091) i Wiśle-Centrum (1174 mm) zaś najwyższe na Kubalonce (1310 mm), w Wiśle-Malinie (1364 mm) i Przysłopie (1400 mm). Maksymalne sumy miesięczne notowane są w czerwcu oraz lipcu i wahają się od 135 mm (Istebna) do 85 mm (Przysłop). Wiatry nawiązują do ogólnej cyrkulacji atmosferycznej, która w obrębie dolin, kotlin i grzbietów ulega modyfikacji. Dominują wiatry południowe, południowo-wschodnie oraz północno-wschodnie.

Dzielnica podkarpacka cechuje się średnimi rocznymi opadami od 998 mm (Goeszów), 932 mm (Cieszyn) do 809 mm (Kaczyce). Maksymalne sumy miesięczne notowane są w czerwcu i lipcu, zaś minimalne w lutym oraz marcu i wahają się od 38 mm (Kaczyce) do 46 mm (Goeszów). W ciągu roku dominują wiatry wiejące z sektora zachodniego (SW, W, NW) stanowiące łącznie 37% oraz wiatry południowe (15%) o średnich prędkościach od 2 do 3 m/s. Liczba dni z przymrozkami na terenie całego powiatu wynosi 100-150, z pokrywą śnieżną 80-100, a długość okresu wegetacyjnego trwa 210-220 dni. Średnia roczna temperatura waha się od 5,4⁰C w partiach grzbietowych Beskidów do 8,5⁰C w dolinie Olzy. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, zaś najchłodniejszym styczeń.

3.1.3 Hydrografia

Na terenie powiatu cieszyńskiego występuje ciekawy układ stosunków hydrograficznych. Tu bierze początek rzeka Wisła. Do zlewni Dunaju, na południe wypływa mająca tu swój początek Czadecznka. Stąd obok działu wodnego Wisła - Odra, przebiega tu również europejski dział wodny między zlewiskami Bałtyku i Morza Czarnego. Wschodnia część powiatu cieszyńskiego (ok. 2/3 powierzchni) należy do dorzecza Wisły, zaś zachodnia i południowa są odwadniane przez Olzę do Odry. Niewielki obszar na południu zasila w wodę rzekę Dunaj. Wisła bierze swój początek na zachodnim stoku Baraniej Góry, położonego na terenie Gminy Wisła. Na terenie powiatu znajduje się odcinek Górnej Wisły od źródeł do zbiornika Goczałkowice. Drugą co do wielkości rzeką przepływającą przez omawiany obszar jest Olza. W zlewni Wisły występują dwa zbiorniki retencyjne: Wisła-Czarne oraz Zbiornik Goczałkowicki.

Zbiornik Wisła-Czarne o pojemności 4,50 mln m³ powstał u zbiegu Białej i Czarnej Wiselki. Głównym zadaniem tego zbiornika jest zasilanie w wodę wodociągu grupowego Wisła – Ustroń - Goleszów. Zbiornik Goczałkowicki o pojemności 165 mln m³ jest to sztuczny zbiornik wodny, utworzony na Wiśle w 1956 r. Sąsiaduje on bezpośrednio z terenem powiatu cieszyńskiego, na terenie gminy Goczałkowice-Zdrój. Stanowi on podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę do picia aglomeracji śląskiej. Pobór wody dla stacji uzdatnia wody w Goczałkowicach i Strumieniu, bazujących na wodach zbiornika Goczałkowickiego, w zależności od potrzeb osiąga wielkość maksymalnie 5,7 m³/s. W skład sieci hydrograficznej terenu powiatu cieszyńskiego wchodzi również stawy z prowadzoną gospodarką hodowlaną ryb.⁴

3.1.4 Budowa geologiczna i warunki hydrogeologiczne, warunki glebowe

W budowie geologicznej północnej części powiatu cieszyńskiego biorą udział trzy formacje geologiczne: karbońska, trzeciorzędowa i czwartorzędowa. Najniżej położone utwory karbońskie to głównie piaskowce, łupki ilaste oraz łupki węglowe. Na nich ciągłą warstwą zalegają utwory trzeciorzędowe, reprezentowane głównie przez iły mioceńskie, piaski, żwiry oraz utwory piaszczysto – pylaste. Warstwę przypowierzchniową, czwartorzędową stanowią osady wodnolodowcowe, takie jak: gliny, piaski oraz żwiry, przykryte miejscowo osadami pylastymi (lessy) oraz utworami aluwialnymi (mady, piaski, żwiry). Miąższość wierzchnich utworów czwartorzędowych waha się od zera do kilkudziesięciu metrów.

W podłożu środkowej części powiatu dominują utwory fliszowe w postaci naprzemianległych warstw piaskowców, łupków, margli i wapieni. Występują tu także warstwy dębowieckie wykształcone w postaci zlepieńców. Głębokie podłoże stanowią utwory karbońskie w postaci wapienia węglowego.

W środkowej części powiatu występują utwory czwartorzędowe wykształcone w postaci lessów, glin oraz piasków i żwirów akumulacji rzeczno - lodowcowej. Poniżej zalegają utwory kredowe w postaci łupków cieszyńskich dolnych z wkładkami cieszynitów. Istotnymi elementami budowy geologicznej podłoża są: utwory jury oraz

⁴ projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego”, sierpień 2016

kredy, wykształcone w postaci wapieni, iłowców oraz margli. Warstwy te uległy intensywnemu pofałdowaniu, obecne jest także nasunięcie trzeciorzędowe, na które składają się drobnoławicowe piaskowce, iłowce oraz margle. Wyżej wymienione nasunięcie kontaktuje się z miększymi utworami trzeciorzędu, reprezentowanymi przez ily. Na utworach trzeciorzędowych zalega czwartorzęd w postaci piasków, piasków ze żwirami, warstwy te są z kolei przykryte utworami w postaci gliny zwałowej.

W zachodniej części powiatu w okolicy Cieszyna skały fliszowe, wyróżniane są, jako odrębna płaszczowina cieszyńska. Fliszowe łupki i wapienie cieszyńskie przecinane są miejscami żyłami skał magmowych – cieszynitów. Skały fliszowe przykryte są w wielu miejscach osadami czwartorzędowymi o różnej genezie.

Pod względem tektonicznym obszar południowej części powiatu wchodzi w skład 2 jednostek: płaszczowiny śląskiej i płaszczowiny magurskiej oraz wąskiej jednostki przedmagurskiej (wsuniętej) między nimi. Zalegają tu górnokredowe warstwy istebniańskie, nad którymi zalegają trzeciorzędowe eoceńskie łupki ciemne i pstre oraz piaskowce ciężkowickie (budujące pasmo Ganczorki). Znaczne obszary zajmują trzeciorzędowe piaskowce z Łyski (paleocen – eocen). Południowa część jednostki reprezentowana jest przez piaskowce grójeckie, ciężkowickie i pstre łupki (eocen) oraz oligoceńskie wapienie łużańskie. Najmłodsze ogniwo analizowanego obszaru stanowią utwory czwartorzędowe występujące w dolinach rzecznych.

Na obszarze powiatu cieszyńskiego nie występują większe skupiska surowców mineralnych. Górzysty charakter południowej części regionu determinuje występowanie przede wszystkim złóż kruszyw mineralnych tj. piaskowców, wapieni i kruszyw naturalnych. Dodatkowo w zasobach regionu znajdują się złoża węgla kamiennego, gazu ziemnego, solanek i torfów.

Powiat cieszyński wykazuje pod względem glebowym znaczne zróżnicowanie, co w dużej mierze jest wynikiem różnorodności skał podłoża, stanowiących podstawowy materiał glebotwórczy. Przeważają gleby mało urodzajne, głównie bielice, gleby bielcowo-brunatne, gleby bagienne, rędziny, gleby górskie oraz tzw. gleby początkowego stadium rozwoju. Jednocześnie gleby z tego rejonu są glebami ciężkimi (ponad 90% gruntów ornych) i w większości posiadają odczyn kwaśny.

Gleby Powiatu Cieszyńskiego wykazują bardzo silne zróżnicowanie pod względem składu mechanicznego i kompleksu sorpcyjnego. Większość gleb wykazuje pochodzenie mineralne, są to głównie bielice i pseudobielice od kl. III b - gleb ornych średnio dobrych do kl. VI - gleb ornych najslabszych.

Gleby średnio dobre występują na przeważającej powierzchni w gminach: Hażlach i Strumię. Gleby orne średniej jakości występują w przewadze w gminach: Dębowiec, Goleiszów, Skoczów i Cieszyn. Gleby średniej jakości gorsze występują w gminach: Brenna, Chybie, Ustroń i Zebrzydowice. Gleby najslabsze przeważają w gminach Istebna i Wisła.⁵

Centralna i południowa część obszaru powiatu cieszyńskiego należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrznokarpackiego. Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych i szczelinowo-porowych w utworach kredy i paleogenu. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów na kulminacjach. Drugorzędny poziom użytkowy występuje w utworach porowych czwartorzędu w większych dolinach rzecznych. Północna część obszaru powiatu należy do regionu przedkarpackiego, podregionu przedkarpacko - śląskiego, z głównym poziomem wodonośnym w żwirach i piaskach czwartorzędu. W dolinach rzecznych wydajności wahają się od kilkunastu do kilkudziesięciu m³/h. Obecnie powiat cieszyński leży w zasięgu dwóch wyznaczonych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Są to:

- Dolina rzeki Górna Wisła 347 Q (GZWP w utworach czwartorzędu, obszar 99 km², typ zbiornika – porowy o średniej głębokości ujęć 8 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne - 13 tys. m³/dobę),
- zbiornik Godula 348 KF (GZWP w utworach KF, obszar 410 km², typ zbiornika – szczelinowo-porowy o średniej głębokości ujęć 60 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne – 8,5 tys. m³/dobę).

3.1.5 Warunki przyrodniczo – krajobrazowe

Siedliska przyrodnicze powiatu cieszyńskiego charakteryzuje się dużą różnorodnością biologiczną i fizjograficzną. Występują tu elementy charakterystyczne dla pasm górskich (piętra klimatyczne i roślinne, górskie siedliska fauny i flory) oraz typowe dla obszarów zurbanizowanych (poprzemysłowe odkształcenia krajobrazu, siedliska silnie antropogeniczne). Specyficzne dla tego rejonu są znaczne obszary wykorzystywane rolniczo oraz obszary użytkowane w sposób gospodarczy przez Nadleśnictwa.

Z powodu stosunkowo niewielkiej wysokości, na obszarze tym od dawna była widoczna działalność człowieka. Najbardziej zmienione jest piętro pogórza. Jego zbiorowiska pierwotne zostały prawie całkowicie wyparte na korzyść pól uprawnych. Buczyny regla dolnego zachowały się w znacznie lepszym stanie. Mają one ten sam charakter, co buczyny w innych pasmach Karpat Zachodnich.

⁵ projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego”, sierpień 2016

Roślinność potencjalną stanowią: lasy łęgowe w dolinach rzecznych, lasy wierzbowo-topolowe, wzdłuż potoków – olszynka karpacka, lasy dębowo-grabowe wilgotne – grądy niskie, lasy dębowo-grabowe suchsze oraz bory mieszane dębowo-sosnowe i lasy bukowe – buczyna karpacka.

Na obszarze powiatu można wyróżnić dwa piętra roślinności: piętro pogórza i piętro regla dolnego. Istniejące tu zbiorowiska naturalne posiadają niewielką powierzchnię i charakteryzują się zubożałym składem florystycznym. Są to podmokłe i suche łąki oraz zarośla nadrzeczne. Na terenach użytkowanych rolniczo dominują zbiorowiska roślinności synantropijnej, segetalnej i ruderalnej. Zbiorowiska leśne na wzniesieniach i stokach występują głównie na glebach kwaśnych i zbielicowanych a w dolinach na madach inicjalnych.

Dział pierwszy na którym położony jest powiat cieszyński to Dział Zachodniokarpcki, do którego przynależą dwa okręgi: Pogórze Śląskie oraz Beskidzki Żywiecki.

Okręg Pogórze Śląskie znajduje w środkowej części powiatu i stanowi Pogórze Zachodniobeskidzkiego, ograniczony dolinami Olzy na zachodzie i Skawy na wschodzie, oddzielony od Beskidu Śląskiego i Małego na południu, przechodzący w Kotlinę Oświęcimską i Ostrawską na północy. Pogórze Śląskie jest porożcinane dolinami rzek: Olzy, górnej Wisły, Białej, Soły, Wieprzówki, Kleczanki i Skawy. Obszar jest gęsto zaludniony, na jego terenie znajdują się miasta: Cieszyn, Skoczów, Bielsko-Biała, Kęty, Andrychów, Wadowice.

Beskid Śląski – pasmo górskie, stanowiące część Beskidów Zachodnich. Jest podokręgiem wchodzącym w skład okręgu Beskidzki Żywiecki. Najwyższymi szczytami Beskidu Śląskiego są Skrzyczne (1257 m n.p.m.) i Barania Góra (1220 m n.p.m.), natomiast dla części czeskiej Czantoria Wielka (995 m n.p.m.).

Na stokach Baraniej Góry znajdują się tereny źródłiskowe Wisły. Beskid Śląski jest mocno zalesiony: pierwotnie dominowały tu lasy bukowo-jodłowe (buczyna karpacka), obecnie – głównie świerczyny sztucznego pochodzenia. Beskid Śląski posiada gęstą sieć osadniczą i dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Główne miasta Beskidu Śląskiego po stronie polskiej to Wisła i Szczyrk, a u północnego podnóża – Ustroń i Bielsko-Biała. Po stronie czeskiej głównymi miastami są Trzyniec i Jabłonków w dolinie Olzy.

Charakterystyczne dla Beskidu Śląskiego jest występowanie stosunkowo licznych i miejscami dość rozbudowanych wychodni skalnych, a także największa na terenie polskich Beskidów koncentracja jaskiń, wśród których znajdują się m.in. dwie największe jaskinie polskiego fliszu karpackiego (Jaskinia Wiślańska – długość korytarzy 2275 m na terenie gminy Brenna oraz Jaskinia Miecharska – długość korytarzy 1808 m poza terenem powiatu).

Drugi dział na którym położony jest powiat to Dział Wyżyn Południowopolskich, który przecinają dwie krainy: Kotliny Oświęcimskiej oraz Górnośląskiej (granica krain przebiega w okolicy Zebrzydowice).

Kotlina Oświęcimska pokrywa północną część powiatu cieszyńskiego i rozciąga się w dorzeczu górnej Wisły między Wyżyną Śląsko-Krakowską na północy a Pogorzem Śląskim i Wielickim na południu. Na wschodzie graniczy z Bramą Krakowską, a od zachodu z Kotliną Ostrawską. Dzieli się na podokręg Pszczyński, Dolinę Wisły „Ustroń – ujście Skawy”.

W Kotlinie Oświęcimskiej wpadają do Wisły spływające z Karpat rzeki Biała, Soła i Skawa oraz spływające z Wyżyny Śląskiej rzeki Przemsza, Gostynia i Pszczyńska.

Ze względu na dużą ilość zbiorników wodnych tereny powiatu stanowią miejsce bytowania i rozrodu płazów. Powiat cieszyński położony jest w obrębie bardzo ważnego szlaku migracyjnego ptaków, jakim jest Dolina Górnej Wisły (Parusel i in., 2007). Korytarz ten, ze względu na bliskość Bramy Morawskiej i położenie w dolinie Wisły ma znaczenie ponadregionalne. W okresie przelotów można tu spotkać wiele gatunków ptaków, które nie gniazdują na terenie gminy, a nawet są gatunkami niegniazdującymi w Polsce. Znaczenie dla ptactwa tego terenu znalazło odzwierciedlenie w powołaniu obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły.

Krajobraz wodny powiatu cieszyńskiego stał się pretekstem do stworzenia w 2009 r. stowarzyszenia LGR "Żabi Kraj", które zrzesza pięć gmin powiatu: Zebrzydowice, Hażlach, Dębowiec, Strumień, Chybie, Skoczów oraz dwie z poza powiatu: Pawłowice i Goczałkowice-Zdrój. Powołanie tego stowarzyszenia było naturalną konsekwencją wieloletniej aktywności środowisk lokalnych, w szczególności rybackich zamieszkujących obszar nazywany Żabim Krajem.⁶

Na koniec 2015 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu cieszyńskiego wynosiła 24 214,54 ha, co stanowiło 33% powierzchni powiatu. Największym udziałem obszarów prawnie chronionych w ogólnej powierzchni odznaczały się gminy Istebna, Wisła, Ustroń, Brenna, Skoczów, Strumień, Chybie.

Formami ochronnymi przyrody na terenie powiatu cieszyńskiego są:

- park krajobrazowy (1),
- obszar chronionego krajobrazu (1),
- rezerwat przyrody (10),
- obszary Natura 2000 (5),

⁶ projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego”, sierpień 2016

- użytki ekologiczne (4),
- stanowiska dokumentacyjne (5),
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe (4),
- ponad 160 pomników przyrody, które tworzą tzw. system obszarów i obiektów prawnie chronionych.

Jest to układ przestrzenny wzajemnie uzupełniających się form ochrony przyrody, mający na celu zapewnienie warunków utrzymywania samoregulacji procesów przyrodniczych, naturalnych warunków hydrologicznych oraz właściwego korzystania z rekreacji i turystyki.

Spośród form obszarowych, podlegających ochronie prawnej na terenie powiatu cieszyńskiego zlokalizowane są następujące obszary:

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego został utworzony w 1998 r. Powierzchnia ogólna parku wraz z otuliną wynosi 609,05 km², w tym powierzchnia samego parku 386,20 km². Obszar Beskidu Śląskiego charakteryzuje się bardzo urozmaiconą budową geologiczną. Najważniejszą jednostką strukturalną tworzącą zrąb górotworu Beskidu Śląskiego jest płaszczowina śląska. Na terenie Beskidu Śląskiego zinwentaryzowano 21 pojedynczych lub grupowo występujących skałek. Najciekawsze z nich to skały grzybowe w dolinie Białej Wisłki i na górze Kiczora, skały na Kobylej w dolinie Dziechcinki, grupa skałek na Malinowskiej Skale, są chronione jako pomniki przyrody nieożywionej. Pomnikami przyrody są też jaskinie, a wśród nich największa w Karpatach Fliszowych Jaskinia w Trzech Kopcach o łącznej długości korytarzy 1216 m.

Obszary chronionego krajobrazu Cieszyńskie Pogórze - o powierzchni 830,8 ha utworzony w 2007 roku uchwałą Nr XIII/112/07 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 27.09.2007, Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 186/2007, poz. 3397, obszar ten położony jest na terenie Gminy Cieszyn,

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Góra Bucza - o powierzchni 1,09 ha utworzony w 2010 roku Uchwałą NR XLII/373/10 RADY Gminy Brenna z dnia 28 października 2010 roku na terenie gminy Brenna celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych źródła tufowego, ekosystemów leśnych i łąkowych ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin i zwierząt, obszar ten położony jest na terenie Gminy Brenna,

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Bluszcze na Górze Zamkowej – o powierzchni 0,4164 ha, utworzony w 2003 roku Uchwałą nr V/54/2003 Rady Miejskiej Cieszyna z 23.01.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 11/03, poz. 413) na terenie Cieszyna w celu ochrony fragmentu zadrzewionego stoku Góry Zamkowej ze stanowiskiem bluszczu pospolitego z licznymi okazami zakwitającymi, obszar ten położony jest na terenie Gminy Cieszyn,

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Lasek Miejski w Bogocicach - o powierzchni 4,10 ha, utworzony w 2002 roku Uchwałą nr LVII/556/02 Rady Miejskiej w Cieszynie z 5.09.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 66/02, poz. 2396) na terenie Cieszyna w celu ochrony zbocza doliny rzeki Olzy porośnięte lasami grądowymi i łągowymi, obszar ten położony jest na terenie Gminy Cieszyn,

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Kaplicówka – utworzony w 2003 roku Uchwałą nr XI/160/2003 Rady Miejskiej Skoczowa z 28.08.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 91/03, poz. 2399) na terenie gminy Skoczów w celu ochrony fragmentu wzgórza Kaplicówka z licznymi gatunkami chronionych roślin i zwierząt oraz kaplicą św. Jana Sarkandra.

Rezerwat Stok Szendzielni – o powierzchni 54,96 ha, utworzony w 1953 roku położony w granicach miasta Bielaka – Białej i gminy Brenna. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych lasu bukowego z domieszką jaworu, jodły i świerka, położonego w terenie górskim na pograniczu regla dolnego i górnego,

Rezerwat Barania Góra – o powierzchni 383,04 ha, utworzony w 1953 roku położony w granicach miasta Wisła, obejmuje w szczególności obszary źródłiskowe dwóch głównych cieków źródłowych „królowej polskich rzek”: Czarnej i Białej Wisłki, obszar ten położony jest na terenie Gminy Wisła,

Rezerwat Kopce – o powierzchni 14,77 ha utworzony w 1953 roku na terenie dzielnicy Cieszyna -Markłowice w celu zachowania ze względów dydaktycznych i naukowych naturalnego fragmentu lasów liściastych występujących w ich runie rzadkich gatunków roślin zielnych, w tym cieszyńnianki wiosennej i obrazków alpejskich, obszar ten położony jest na terenie Gminy Cieszyn,

Rezerwat Zadni Gaj – o powierzchni 5,77 ha, utworzony w 1957 roku na terenie gminy Golezów, ochronie podlega naturalne stanowisko cisa pospolitego,

Rezerwat Wisła – o powierzchni 17,61 ha, utworzony w 1959 roku, położony jest na obszarze miasta Wisła, utworzony w celu w celu ochrony cieków wodnych Białej i Czarnej Wisłki, jako miejsca bytowania i rozrodu rodzimej populacji pstrąga potokowego,

Rezerwat Lasek Miejski nad Puńcówką – o powierzchni 6,96 ha, utworzony w 1961 roku, położony jest na obszarze Cieszyna, rezerwat przyrody w celu ochrony populacji cieszyńnianki wiosennej oraz naturalnego grodu

Rezerwat Lasek Miejski nad Olzą – o powierzchni 3,23 ha, utworzony w 1961 roku położony jest na terenie Cieszyna w celu ochrony populacji cieszyńnianki wiosennej, naturalnego grodu, a także runa leśnego z rzadkimi okazami flory pochodzenia alpejskiego.

- Rezerwat Rotuz** – o powierzchni 28,17 ha, utworzony w 1966 roku, położony jest na terenie gminy Chybie. Celem ochrony jest torfowisko przejściowe z roślinnością bagienną, z fragmentami torfowisk niskich i wysokich
- Rezerwat Skarpa Wiślicka** – o powierzchni 24,17 ha, utworzony w 1996 roku, położony na terenie gminy Skoczów. Celem utworzenia rezerwatu było zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych cennych drzewostanów bukowych oraz łągów z pomnikowymi okazami buka i jesionu.
- Rezerwat Czantoria** – o powierzchni 97,71 ha, utworzony w 1996 roku, położony na obszarze gminy Ustroń w celu ochrony dolnoregłowych zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnym z drzewostanami jaworowymi, klonowymi i jesionowymi,
- Użytek ekologiczny Góra Tuł** – o powierzchni 15 ha, położony na obszarze gminy Goleszów, utworzony w celu ochrony stanowisk wielu gatunków chronionych roślin, głównie storczykowatych,
- Użytek ekologiczny Uroczysko Jasionka** – o powierzchni 1,10 ha, utworzony w 2003 roku Rozporządzeniem nr 13/2003 wojewody śląskiego z 26.06.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 55/03, poz. 1695) położony częściowo na terenie gminy Brenna, ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin i zwierząt
- Użytek ekologiczny Łąki na Kopcach** - o powierzchni 15,22 ha, utworzony w 2003 roku Uchwałą nr V/52/2003 Rady Miejskiej Cieszyna z 23.01.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 11/03, poz. 411) na terenie miasta Cieszyn, w celu ochrony łąk oraz lasów i zadrzewień z licznymi gatunkami roślin i zwierząt rzadkich i chronionych
- Użytek ekologiczny Łęg nad Puńcówką** - o powierzchni 1,066 ha, utworzony w 2003 roku Uchwałą nr V/52/2003 Rady Miejskiej Cieszyna z 23.01.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 11/03, poz. 412) na terenie miasta Cieszyna w celu ochrony lasu łągowego rosnącego na terasie zalewowej Puńcówki
- Stanowisko dokumentacyjne Odkrywka Cieszynitów** – o powierzchni 0,06 ha, utworzona w 2002 roku na terenie miasta Cieszyn Uchwałą nr LVII/555/02 Rady Miejskiej w Cieszynie z 5.09.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 66/02, poz. 2395).
- Stanowisko dokumentacyjne Jasieniowa** – utworzone w 2009 roku na terenie gminy Goleszów, ustanowione rozporządzeniem Nr 5/09 Wojewody Śląskiego z dnia 2 kwietnia 2009r., Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 57, poz. 1261 w celu ochrony odsłonięcia fliszu karpackiego w tym wapieni cieszyńskich.
- Stanowisko dokumentacyjne Jaskinia Miecharska** utworzone w 2010 roku na terenie gminy Wisła uchwałą nr XLV/558/2010 Rady Miasta Wisły z dnia 27 maja 2010 roku w sprawie ustanowienia stanowiska dokumentacyjnego "Jaskinia Miecharska". Jaskinia jest obecnie najdłuższą formą jaskiniową Beskidów i jedną z największych niekrasowych jaskiń Europy Środkowej.
- Stanowisko dokumentacyjne Jaskinia Wiślańska** utworzone w 2015 roku na terenie gminy Brenna uchwałą nr III/21/2015 Rady Gminy Brenna z dnia 12 lutego 2015 roku w sprawie ustanowienia stanowiska dokumentacyjnego "Jaskinia Wiślańska". Stanowisko dokumentacyjne położone jest w gminie Brenna, na zachodnim stoku grzbietu łączącego masyw Malinowskiej Skały z masywem Trzech Kopców, nieco poniżej Przełęczy Salmopolskiej, w zakresie wysokości 820-900 m n.p.m. w leśnictwie Leśnica.
- Stanowisko dokumentacyjne Kamieniołom Skalica** utworzone w 2014 roku na terenie gminy Ustroń uchwałą nr VI/501/2015 Rady Miasta Ustroń z dnia 26 czerwca 2014 roku w sprawie ustanowienia stanowiska dokumentacyjnego "Kamieniołom Skalica". Stanowisko dokumentacyjne podlega ochronie w celu zachowania szczególnej wartości przyrodniczej, krajobrazowej i dydaktycznej jako wyrobisko po zlikwidowanym kamieniołomie „Skalica” w którym zachowały się cenne piaskowce godulskie oraz lustro tektoniczne
- Dolina Górnej Wisły (PHL 240004)** Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 (Dyrektywa ptasia) Obszar o powierzchni 24 740,19 ha, położony na terenie gmin: Chybie, Goczałkowice Skoczów, Dębowiec i Strumień. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313). Obszar obejmuje Zbiornik Goczałkowicki i przyległe stawy hodowlane. Zbiornik Goczałkowicki jest zbiornikiem wody pitnej i jest on wyłączony z masowej rekreacji (kąpiel, sporty wodne), a uprawianie wędkarstwa jest tu możliwe tylko z brzegu i to w ograniczonym zakresie. Obszar ostoi jest gęsto zamieszkały, a zabudowa jest rozproszona wśród pól uprawnych. Niewielkie lasy to głównie lasy liściaste o charakterze łąkowym. Część łąkowo-bagienna ostoi, zajmująca około 50% jej powierzchni, pokryta jest zaroślami wierzbowymi, wilgotnymi borami trzcinnikowymi i łągami przysrumykowymi oraz roślinnością szuwarową i zbiorowiskami łąkowymi. Zachodnia zatoka zbiornika, do której uchodzi Wisła, jest wypłycona, a poziom wód podlega silnym wahaniom sezonowym, dochodzącym do 4 m. Jest to fragment zbiornika o największej różnorodności biologicznej. Zidentyfikowano tu 29 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, m.in. są to gatunki łąkowe w ilości przekraczającej 1% wielkości populacji krajowej bąk, bączek, ślepowron, szablodziób, mewa czarnogłowa, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna oraz 8 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Spośród gatunków regularnie zalatujących w okresie pozalęgowym należy wymienić: czaplę białą (koncentracje do 80 osobników) i czaplę nadobną (do 15 osobników). Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków na zlecenie Wojewody Śląskiego przy udziale środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przygotowało „Waloryzację przyrodniczą obszaru NATURA 2000 „Dolina Górnej Wisły”.

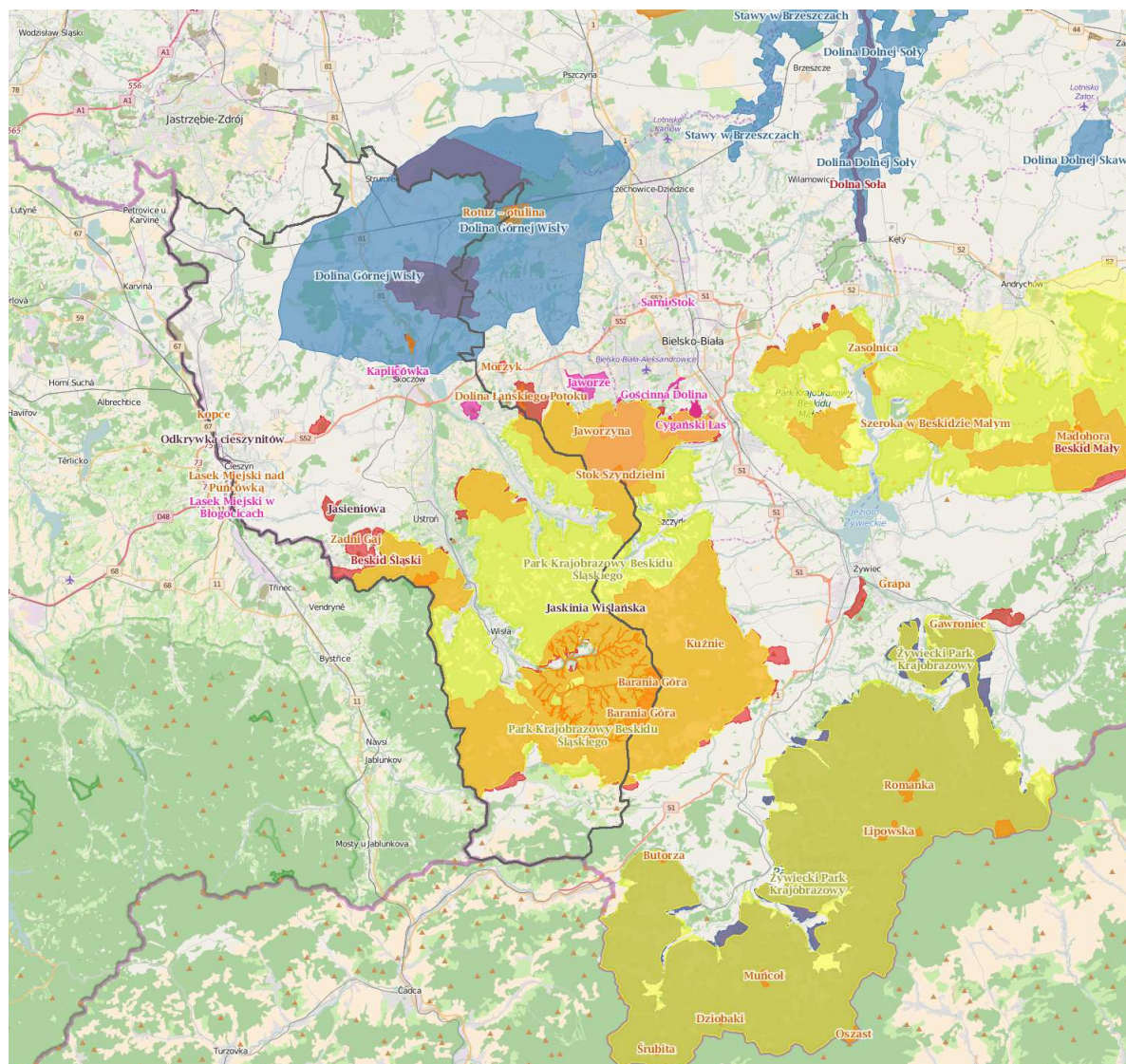
Opracowanie to zawiera ocenę stanu zachowania populacji gatunków ptaków i ich siedlisk oraz propozycje zadań ochronnych, jakie należy podjąć dla zachowania i właściwego funkcjonowania ww. obszaru NATURA 2000.

Obszar NATURA 2000 „Cieszyńskie źródła tufowe” (PLH 240003) specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) Ostoja siedliskowa położona jest w zachodniej części Pogórza Śląskiego, zwanej zwyczajowo Pogórzem Cieszyńskim. W skład ostoi wchodzi cztery, izolowane obszary aktywnych współcześnie źródeł z depozycją martwicy wapiennej (tufów wapiennych i trawertynów) - Morzyk (Grodziec, gm. Jasienica, pow. bielski), Góra Jasieniowa (521 m n.p.m., na pograniczu Goleszowa, Dziegielowa i Cisownicy, gm. Goleszów, pow. cieszyński), Kamieniec (375 m n.p.m., między Ogrodzoną i Gułdowami, gm. Dębowiec, pow. cieszyński) i Skarpa Wiślicka (361,7 m n.p.m., Wiślica, gm. Skoczów, pow. cieszyński). Na terenie ostoi znajdują się dwa rezerваты przyrody - Morzyk i Skarpa Wiślicka. Kamieniejące źródła z formacją tufu wapiennego wraz z charakterystyczną roślinnością figurują w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej jako siedliska priorytetowe. Siedliska nieleśne zajmują w ostoi niewielkie powierzchnie. Poza wymienionymi źródłami, składają się na nie fragmenty alkalicznych torfowisk, eutroficzne zbiorniki wodne oraz użytkowane ekstensywnie łąki. Znacznie większy udział mają zbiorowiska leśne. Zbocza wzgórz porastają lasy reprezentowane przez zbiorowiska kwaśnych i żyznych buczyn oraz grądów. Natomiast w dnach dolin potoków wykształciły się lasy łąkowe, w tym priorytetowe łąki ze znacznym udziałem olszy. Na obszarach tworzących ostoję występują dwa gatunki płazów figurujących w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej - traszka grzebieniasta i kumak nizinny. Ostoja jest obecnie najlepiej zachowanym i jedynym, wykształconym na taką skalę, w regionie obszarem występowania czynnych tufów wapiennych.

Obszar NATURA 2000 „Kościół w Górkach Wielkich” (PLH 240008) specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Ostoja siedliskowa obejmuje zabytkowy kościół pw. Wszystkich Świętych (XVI w.) w Górkach Wielkich (gmina Brenna) na południowym skraju Pogórza Śląskiego. Każdego roku do rozrodu przystępują tu dwa gatunki nietoperzy z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - podkowiec mały i nocek duży. Letnie kolonie rozrodcze podkowca małego liczą około 40 osobników, natomiast nocka dużego około 150 osobników. Podkowiec mały zaliczany jest w Europie do gatunków wysokiego ryzyka, narażonych na wyginiecie (kategoria VU), natomiast w kraju do gatunków bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożonych wyginieciem (kategoria EN). Bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na niekorzystny stan populacji tego gatunku jest brak ochrony jego letnich i zimowych stanowisk.

Obszar NATURA 2000 „Pierściec” (PLH 240022) specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). został zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE z dnia 12 grudnia 2008 r. (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty). Ostoja obejmuje obszar 1702 ha. Obszary te zasiedla jeden z najbardziej zagrożonych gatunków nietoperzy w kraju i Europie - podkowiec mały. Podkowiec mały zaliczany jest w Europie do gatunków wysokiego ryzyka, narażonych na wyginiecie (kategoria VU), natomiast w kraju do gatunków bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożonych wyginieciem (kategoria EN). Bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na niekorzystny stan populacji tego gatunku, jest brak ochrony jego letnich i zimowych stanowisk.

Obszar NATURA 2000 „Beskid Śląski” (PLH 240005) – specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) Obszar o powierzchni ponad 26 tys. ha położony jest w masywie Beskidu Śląskiego (najbardziej na zachód wysuniętej części Beskidów Zachodnich), z niewielkimi fragmentami w obrębie Pogórza Śląskiego i w Kotlinie Żywieckiej. Tworzą go dwa pasma górskie: Stożka i Czantorii oraz pasmo Baraniej Góry. Większość obszaru pokryta jest lasami, w głównej mierze sztucznymi monokulturami świerkowymi, jednakże występują tu również fragmenty naturalnych oraz dobrze zachowanych, zróżnicowanych kompleksów leśnych. Stwierdzono, iż występuje tu 16 typów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto na terenie ostoi zidentyfikowano 21 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, odnotowując liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych zwierząt i roślin, jak np. tojadu morawskiego (jedno z 4 stanowisk w Polsce) czy tocji karpackiej (jedno z 4 regionów występowania). Najpoważniejsze zagrożenia ostoi wynikają głównie ze zbyt intensywnie rozwijającej się turystyki i zabudowy rekreacyjnej. Inne niebezpieczeństwa związane są z zanieczyszczeniem wody, powietrza (w tym zanieczyszczenia przedostające się z terenów Czech) oraz regulowaniem koryt rzecznych, obudową potoków górskich.

Rysunek 3.3 Obszary przyrodniczo cenne na tle mapy powiatu cieszyńskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zamieszczonej na stronie www.geserwis.gdos.gov.pl

Korytarze ekologiczne to obszary łączące różne jednostki przestrzenne krajobrazu, relatywnie wąskie i różniące się od otaczającego tła. Mają one różne pochodzenie i charakter (korytarze reliktowe, antropogeniczne, środowiskowe). Pod względem struktury można wyróżnić korytarze liniowe, pasowe i sieciowe. Podstawowe funkcje tej składowej krajobrazu ekologicznego, to:

- zmniejszanie stopnia izolacji oddzielnych elementów krajobrazu i ułatwianie przemieszczania się gatunków w obrębie całego krajobrazu,
- modyfikacja splywu powierzchniowego i mikroklimatu,
- funkcja przeciwoerozyjna,
- modyfikacja przebiegu zakłóceń,
- refugium,
- przemieszczanie materii i energii,
- wzbogacające i regulujące oddziaływanie na otaczające tło.⁷

Korytarze ekologiczne są ważnym elementem przyrody ożywionej. Nie są formą bezpośredniej ochrony przyrody (brak odnośnika w ustawach, rozporządzeniach itp.) jednak ich granice i rozmieszczenie należy bezwzględnie uwzględniać przy planowanych inwestycjach o charakterze antropogenicznym. Ich przerwanie lub całkowite zniszczenie wpływa bowiem na rozerwanie sieci powiązań ekologicznych o charakterze: regionalnym, krajowym a nawet międzynarodowym.

⁷ <http://przyroda.katowice.pl>, 2016

Korytarze ekologiczne - to obszary łączące różne jednostki przestrzenne krajobrazu, relatywnie wąskie i różniące się od otaczającego tła. Na terenie powiatu cieszyńskiego zlokalizowanych jest pięć rodzajów korytarzy ekologicznych:

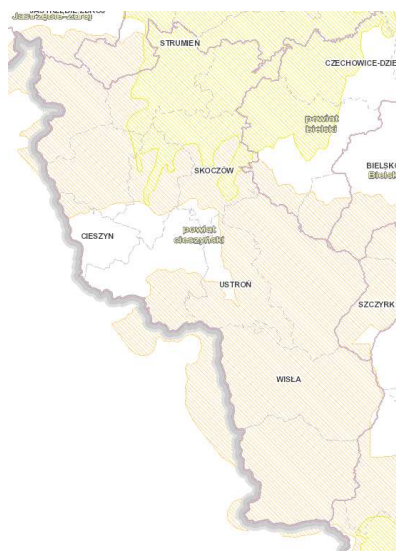
- Korytarze ichtiologiczne (dla ryb i minogów),
- Korytarze teriologiczne (dla ssaków drapieżnych),
- Korytarze teriologiczne (dla ssaków kopytnych),
- Korytarze spójności obszarów chronionych,
- Korytarze ornitologiczne (dla ptaków).

Głównymi korytarzami ekologicznymi na terenie powiatu cieszyńskiego są:

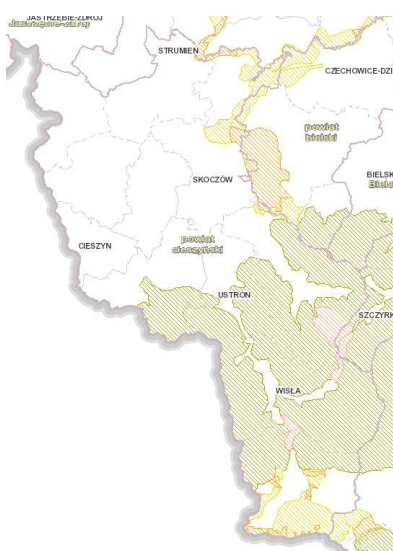
- korytarz ekologiczny Górnej Wisły (górną część korytarza Wisła – Morawa), który posiada status korytarza międzynarodowego,
- korytarz ekologiczny Beskid Śląski – Wyżyna Śląska, o charakterze ponadregionalnym,
- korytarz ekologiczny Szyndzielni – posiadający status korytarza krajowego.

We wszystkich trzech przypadkach korytarze ekologiczne mają na celu zapewnienie swobodnej migracji: ptactwa, gadów i płazów, ssaków i ryb. Migracji podlega także flora.

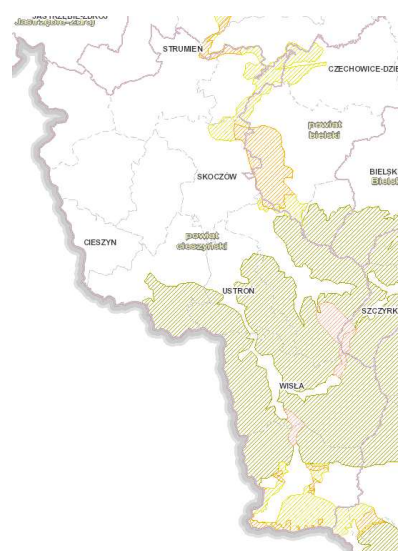
Aby wyznaczone korytarze ekologiczne mogły spełniać swoje funkcje, niezbędne jest wprowadzenie ich do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, jako ważnego dokumentu w procesie planowania przestrzennego w gminach. Należy przeprowadzić konsultacje i dokonać uzgodnienia korytarzy ekologicznych z sąsiednimi województwami oraz z przygranicznymi województwami w Czechach i na Słowacji. Wskazane byłoby zapewnienie komplementarności korytarzy ekologicznych wyznaczonych w województwie śląskim z krajową siecią ekologiczną i z Paneuropejską Siecią Ekologiczną (Bennett 1999). Konieczne jest podjęcie dalszych studiów i badań nad identyfikacją i wyznaczeniem korytarzy ekologicznych dla roślin, bezkręgowców i pozostałych kręgowców. [...] ⁸ Należy dążyć do opracowania szczegółowego programu ochrony, kształtowania i udrażniania korytarzy ekologicznych, w pierwszej kolejności w miejscach newralgicznych. [...] Istotne jest także stworzenie systemu monitoringu kolizji zwierząt z barierami oraz użytkowania przez nie korytarzy ekologicznych. ⁹ Rozmieszczenie przestrzenne korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych zlokalizowanych w granicach powiatu cieszyńskiego przedstawiono na mapach poniżej.

korytarze ornitologiczne

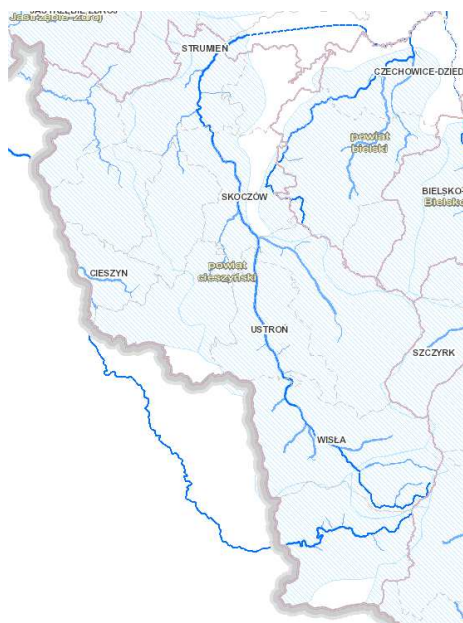
korytarze dla ssaków kopytnych

korytarze dla ssaków drapieżnych

⁸ Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa, Jerzy B. PARUSEL, Katarzyna Skowrońska, Agnieszka WOWER, Konferencja międzynarodowa „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce” Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk Białowieża, 20–22 XI 2008 r. oraz Korytarze ekologiczne w Polsce, mgr Marcin Górny, prof. dr hab. W. Jędrzejewski Międzynarodowa Konferencja naukowo-techniczna Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu i realizacji inwestycji transportowych – doświadczenia i problemy ŁAGÓW 20-22.06.2011

⁹ Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa, Jerzy B. PARUSEL, Katarzyna Skowrońska, Agnieszka WOWER, Konferencja międzynarodowa „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce” Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk Białowieża, 20–22 XI 2008 r. Korytarze ekologiczne w Polsce, mgr Marcin Górny, prof. dr hab. W. Jędrzejewski Międzynarodowa Konferencja naukowo-techniczna Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu i realizacji inwestycji transportowych – doświadczenia i problemy ŁAGÓW 20-22.06.2011

korytarze ichtiologiczne

korytarze spójności obszarów chronionych

Rysunek 3.4 Korytarze ekologiczne na terenie powiatu cieszyńskiego

Źródło: <http://mapy.orsip.pl/imap/?locale=pl&gui=new&sessionID=59590>

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM

4.1 Powietrze atmosferyczne

Na stan powietrza w powiecie cieszyńskim mają wpływ następujące czynniki:

- emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych oraz niska emisja,
- emisja ze środków transportu i komunikacji (emisja liniowa),
- emisja niezorganizowana.

Zazwyczaj głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych. Ocenę stanu powietrza atmosferycznego przeprowadzono w oparciu o dane z lat 2013, 2014, 2015 pochodzące z opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach pt.: „Ocena jakości powietrza w województwie śląskim w roku 2013” oraz w roku 2014 i 2015.

Ocena przeprowadzona jest w pięciu wyodrębnionych strefach na terenie województwa śląskiego:

- strefa śląska (powiat cieszyński),
- aglomeracja górnośląska,
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska,
- miasto Bielsko-Biała,
- miasto Częstochowa.

Klasyfikacja stref wykonywana jest co roku na podstawie oceny poziomu substancji w powietrzu, a jej wynikiem jest określenie jednej klasy strefy ze względu na ochronę zdrowia i jednej klasy ze względu na ochronę roślin. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń na obszarze każdej strefy, następnie określa się klasę wynikową dla danej strefy.

Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z koniecznością podjęcia konkretnych zadań na rzecz poprawy jakości powietrza lub utrzymania jego jakości na niezmiennym poziomie.

Na terenie strefy śląskiej oceny prowadzone są w oparciu m.in. o stacje na terenie powiatu cieszyńskiego:

- stacja w Cieszynie przy ul. Mickiewicza 18, prowadzone są ciągłe pomiary imisyjne stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM10, ozonu oraz parametrów meteorologicznych,
- stacja automatyczna w Ustroniu przy ul. Sanatoryjnej - ciągłe pomiary imisyjne stężeń dwutlenku siarki, tlenków azotu (NO₂, NO, NO_x), ozonu oraz pyłu zawieszonego PM10

Wyniki klasyfikacji strefy śląskiej uzyskane w 2015 r. przedstawiają się następująco:

- ze względu na ochronę zdrowia:
  - dla zanieczyszczeń takich jak: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm i nikiel - klasa A, co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie,
  - dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, , ozonu oraz benzo(α)pirenu - klasa C w strefie śląskiej,
  - klasa D2 dla ozonu ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego.
- ze względu na ochronę roślin:
  - brak przekroczeń wartości dopuszczalnych (klasa A) dla tlenków azotu, dwutlenku siarki oraz poziomu docelowego ozonu
  - przekroczenia poziomu docelowego oraz poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT 40 (klasa D2), na stacji tła regionalnego.

Przekroczenia dopuszczalnego poziomu stężenia dwutlenku siarki odnotowano w styczniu i lutym 2013 r. oraz w styczniu 2014 r. W 2015 r. na stacji w Cieszynie nie odnotowano przekroczenie stężenia dwutlenku siarki. Przy normie 20 µg/m³, stężenie to wyniosło maksymalnie 18 µg/m³ w lutym 2015 roku.

W latach 2013-2015 w rejonie powiatu cieszyńskiego nie wystąpiły ponadnormatywne stężenia tlenków azotu w powietrzu. Najwyższe stężenia odnotowano w lutym i styczniu 2014 i 2013 r. - 39 NO_x µg/m³ przy normie 40 µg/m³.

Najwyższe stężenie tlenku węgla występują w okresie grzewczym tj. grudzień - styczeń. Pomiar w grudniu 2014 r. wykazał maksymalne stężenie 819 µg/m³, natomiast minimalne w lipcu tego samego roku 299 µg/m³.

W latach 2013-2015 w rejonie powiatu cieszyńskiego wystąpiły ponadnormatywne stężenia pyłu PM10 w powietrzu. Najwyższe stężenia odnotowano w styczniu 2013 r. - 76 µg/m³ przy normie 40 µg/m³. Liczba dni, w których odnotowano niedopuszczalne stężenie 24-godzinne omawianej frakcji pyłu wyniosły 63 dni i wzrosło w stosunku do roku 2013 o 11 dni.

Na przestrzeni ostatnich lat należy przeanalizować uchwalone programy ochrony powietrza, których zadaniem była diagnoza złego stanu jakości powietrza oraz wskazanie zadań naprawczych, skutkujących poprawą jakości powietrza na obszarach występowania przekroczeń wartości normatywnych. Jakość powietrza w powiecie odbiegała od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Stale występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych takich zanieczyszczeń, jak: pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5} i benzo(a)piren.

4.2 Wody powierzchniowe i podziemne

Monitoring operacyjny rzek – ocena stanu chemicznego

W roku 2015 na terenie powiatu cieszyńskiego w sześciu jednolitych częściach wód kontynuowano badania tych substancji, które przekraczały normy środowiskowe dla substancji priorytetowych w latach poprzednich. W dwóch punktach, Wisła - jaz w Obłączu oraz Olza - powyżej ujścia Piotrówki, badane średnie stężenia sumy Benzo(g,h,i)peryleny i Indeno(1,2,3-cd)pirenu przekroczyły wartość dopuszczalną dla stanu dobrego – co jest traktowane w skali problemu.

Dla pozostałych badanych wskaźników takich jak węglowodory aromatyczne, miedź, fenole czy biologiczne zapotrzebowanie na tlen nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnej, co jest sukcesem.

Monitoring operacyjny rzek – ocena stanu/potencjału ekologicznego

W latach 2013-2015 w 17 jednolitych częściach wód (jewp) oceniono stan/potencjał ekologiczny:

- Wisła do Dobki bez Kopydła Wisła - jaz w Obłączu,
- Kopydło - ujście do Małej Wisły,
- Brennica - ujście do Małej Wisły,
- Wisła od Dobki do Bładnicy Wisła - powyżej ujścia Bładnicy,
- Bładnica - ujście do Małej Wisły,
- Knajka - ujście do Małej Wisły,
- Młynka 2 Młynka - ujście do Małej Wisły,
- Wisła od Bładnicy do zb. Goczałkowice Wisła - wpływ do zbiornika Goczałkowice,
- Strumień (Zbytkowski) Strumień - ujście do Małej Wisły,
- Bajerka - wpływ do zbiornika Goczałkowice,
- Czadeczka - m. Istebna Jaworzynka,
- Olza górna od źródeł do granicy Olza - most Wisła-Istebna,
- Olza od Ropiczanki do granicy Olza - powyżej Stonawki,
- Puńcówka - ujście do Olzy,
- Bobrówka - ujście do Olzy,
- Olza od granicy do Piotrówki Olza - powyżej ujścia Piotrówki,
- Piotrówka z dopływami Piotrówka - ujście do Olzy.

Cztery jednolite części wód: Wisła do Dobki bez Kopydła, Kopydło, Brennica oraz Wisła od Dobki do Bładnicy otrzymały dobry potencjał ekologiczny – co jest sukcesem. Pozostałe dziewięć jednolitych części wód zakwalifikowane zostały do umiarkowanego lub słabego stanu/potencjału ekologicznego. Wpływ na taką ocenę miały wyniki klasyfikacji wskaźników biologicznych takich jak miano Coli oraz biologiczne zapotrzebowanie na tlen. Dodatkowo w czterech jednolitych częściach wód - Bajerka, Olza od Ropiczanki do granicy, Puńcówka oraz Bobrówka - jakość wody nie spełniła wymagań dla stanu/potencjału dobrego w zakresie wskaźników fizykochemicznych takich jak temperatura, zapach i mętność.

Monitoring obszarów chronionych, obszary do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia

Ze względu na położenie niektórych cieków (Wisła, Bładnica, Knajka, Młynka) na terenach chronionych (Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego, Obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły, Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy Beskid Śląski, Obszar Natura 2000 Beskid Śląski) zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, w roku 2015, w dziewięciu punktach:

- Wisła - jaz w Ustroniu Obłączu,
- Brennica - ujście do Małej Wisły,
- Bładnica - ujście do Małej Wisły,
- Knajka - ujście do Małej Wisły,
- Młynka - ujście do Małej Wisły,
- Wisła od Bładnicy do zb. Goczałkowice

- Wisła - wpływ do zbiornika Goczałkowice,
- Strumień (Zbytkowski) Strumień - ujście do Małej Wisły,
- Bajerka - wpływ do zbiornika Goczałkowice

pomiarowych badano jakość wód pod kątem spełniania wymagań dla obszarów chronionych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

Wykonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach ocena zgodnie w powyższymi zasadami wykazała, że w żadnym z badanych punktów nie zostały spełnione wymagania dla obszarów chronionych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. O ocenie zdecydowały, w przypadku większości punktów, przekroczenia wartości granicznych dobrego stanu wód w zakresie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (suma benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pireny) a także, w przypadku niektórych punktów, nieosiągnięcie co najmniej dobrego stanu/potencjału ekologicznego oraz niespełnienie wymogów dodatkowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. Należy nadmienić, że wpływ na taką ocenę miały pojedyncze wyniki, a oceny obszarów chronionych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia weryfikowane są corocznie na podstawie aktualnych wyników badań.

Monitoring obszarów ochrony siedlisk i gatunków

W ramach cyklu pomiarowego na lata 2013-2015, w roku 2014, w jednym punkcie pomiarowym, Bajerka – m. Pierściec, badano jakość wody pod kątem spełniania wymagań dla obszarów ochrony siedlisk i gatunków. W związku z niespełnieniem wymagań w zakresie co najmniej dobrego stanu/potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego (przekroczenie wartości dopuszczalnej w zakresie bromowanych difenylesterów) jakość wód oceniona została jako zła, co jest problemem.

Monitoring obszarów narażonych na eutrofizację ze źródeł komunalnych

Przyjmuje się że jakość wód spełnia wymagania stawiane obszarom chronionym narażonym na eutrofizację ze źródeł komunalnych, jeżeli badane wskaźniki jakości wody spełniają wymagania co najmniej dla stanu dobrego wód. W 11 z 17 badanych punktów pomiarowych w cyklu 2013-2015 jakość wody nie spełniała wymagań stawianych tego rodzaju obszarom. O ocenie zdecydowały głównie wskaźniki biologiczne, które w przypadku 10 punktów nie spełniły wymagań dla stanu dobrego. Dodatkowo w 4 punktach pomiarowych nie spełnione zostały wymagania dla stanu dobrego w zakresie fosforanów, co także rozpatruje się w kategorii problemu.

Przyczyną takiej jakości wód powierzchniowych są między innymi:

- nieszczelne zbiorniki bezodpływowe,
- zrywka drzew w lasach, która powoduje zanieczyszczenie potoków.

Na terenie powiatu cieszyńskiego prowadzono monitoring jakości wód w punkcie nr 1111 w gminie Chybie, przeprowadzony w sieci krajowej przez Państwowy Instytut Geologiczny na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W związku z tym, iż trudno jest ocenić jakość wód podziemnych powiatu poprzez pryzmat jednego punktu badawczego jakość wód opisano jako teren Chybia.

4.3 Ochrona powierzchni ziemi

Aktualnie dla gmin należących do powiatu cieszyńskiego są wykonane „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi”:

- dla gminy Cieszyn - w 2004 roku (poprawki w latach 2014-2016),
- dla gmin Istebna, Skoczów, Hażlach w 2009 roku, (dla Istebnej wykonano poprawki w latach 2014-2016),
- dla gmin Ustroń, Zembrzydowice, Golezów i Dębowiec – w 2010 roku,
- dla gminy Brenna – w 2011 roku,
- dla gminy Wisła – w 2012 roku,
- dla gminy Strumień i Chybie – brak – według informacji PIG zostaną opracowane w latach 2016-2020.

W chwili obecnej na terenie powiatu zidentyfikowano 1134 osuwiska, najwięcej na terenie gminy Wisła 270, oraz Istebna 211 a najmniej na terenie gminy Dębowiec 22 i Golezów 33.

Na najbliższe lata Państwowy Instytut Geologiczny Oddział Karpacki zaplanował wykonanie aktualizacji „Map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi” dla gmin Cieszyn, Dębowiec, Golezów, Hażlach, Istebna, Skoczów, Ustroń i Zembrzydowice. W chwili obecnej nie ustalono jeszcze które osuwiska będą objęte monitoringiem w ramach III etapu SOPO.

Badania gleb na obszarze województwa śląskiego i w tym powiatu cieszyńskiego prowadzone są w oparciu o „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi.

Na terenie powiatu cieszyńskiego analizowano jedną próbkę pobraną z miasta Cieszyna (407). Wyniki badań gleb użytkowanych rolniczo w 2010 i 2012 roku prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wskazują, że gleby Cieszyna charakteryzują się naturalną zawartością metali ciężkich, niską zawartością siarki siarczanowej i naturalną zawartością wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

Najbliżej natomiast powiatu cieszyńskiego próbki pobrane zostały z terenu:

- powiatu pszczyńskiego – z gminy Goczałkowic – Zdroju (próbka nr 409),
- miasta Bielska – Białej (próbka 411),
- powiatu żywieckiego – z gminy Węgierska Górka (próbka 413) i Żywiec (próbka 415).

Wyniki badań wskazały na nieznaczne przekroczenia wartości kadmu i cynku oraz wyraźnie przekroczona zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych 9WWA na terenie miasta Bielska Białej (w latach 1995-2010), na terenie Żywca (w latach 1995-2005), pozostałe wartości wskaźników mieściły się w wartościach dopuszczalnych. Wyniki badań pozostałych próbek wskazywały na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów metali ciężkich zarówno na obszarze Węgierskiej Górki jak i Goczałkowic - Zdroju.¹⁰

4.4 Hałas

W 2012 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zleciła wykonanie map akustycznych obejmujących drogi krajowe na terenie województwa śląskiego. W ramach map akustycznych przeanalizowano 536,144 km dróg krajowych które stanowią źródło hałasu poddane analizie zgodnie z metodykami referencyjnymi. Przedmiotowe drogi pozostawały pod zarządem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad do dnia 31 grudnia 2010 r.

Badaniami zostało objętych:

- 2 autostrady,
- 3 drogi ekspresowe,
- 13 pozostałych dróg krajowych: w tym trasa DK81 w tym 2 odcinki na terenie powiatu cieszyńskiego.

Były to drogi:

- ekspresowa S1 od węzła Jasienica do granicy państwa,
- droga krajowa nr 81 na odcinku Pawłowice – Skoczów.

Wyniki opracowanych map akustycznych dały podstawę stwierdzenia, iż część mieszkańców powiatu cieszyńskiego żyje w złym środowisku akustycznym, powodowanym przez hałas drogi krajowej. Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdza się, iż ok. 53% mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas, objęta jest oddziaływaniem w najniższym zakresie wartości przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu tj.: <5 dB. W odniesieniu do pory nocnej i wskaźnika L_N udział ten wynosi ok.56%.¹¹

Przeprowadzone badania akustyczne realizowane przez WIOŚ w Katowicach na terenie powiatu cieszyńskiego rokrocznie wykazują negatywny wpływ klimatu akustycznego na zabudowę mieszkaniową. Według badań wykonanych:

W 2013 roku w jednym punkcie w Kończycach Małych na terenie gminy Zebrzydowice (ul. Jagiellońska). Uzyskane wyniki wykazały:

- a) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dzieńno – wieczorno - nocnej o 10,7 dB,
- b) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej o 14,0 dB,
- c) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocnej N o 12,7 dB

W 2011 roku w dwóch punktach na terenie gminy Strumień przy ulicy Pszczyńskiej i przy ulicy 1 Maja oraz w jednym punkcie na terenie Gminy Brenna (ul. Górecka) oraz w jednym punkcie na terenie Skoczowa (ul. 1 Maja). Uzyskane wyniki wskazują:

Strumień przy ulicy Pszczyńskiej:

- d) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dzieńno – wieczorno - nocnej o 10,6 dB,
- e) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej o 9,3 dB,
- f) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocnej N o 7,2 dB

Strumień przy ulicy 1 Maja:

- a) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dzieńno – wieczorno - nocnej o 8,3 dB,
- b) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej o 8,5 – 10,2 dB,
- c) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocnej N o 3,9 – 5,9 dB

¹⁰ Monitoring chemizmu gleb Polski, 2012

¹¹ Mapy akustyczne dla dróg krajowych w województwie śląskim o łącznej długości 536,144 km (zadanie 9), Sporządzenie map akustycznych dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów – 9 zadań – o łącznej długości 7709,814 km. I – CZĘŚĆ OPISOWA, 2012

Skoczów przy ulicy 1 Maja:

- a) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennie – wieczornie - nocnej o 9,1 dB,
- b) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej o 6 dB,
- c) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocnej o 5,9 dB

Brenna przy ulicy Górskiej:

- a) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennie – wieczornie - nocnej o 13,0 dB,
- b) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu porze dziennej o 11,7 dB,
- c) przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocnej o 10,0 dB,

Na podstawie dokonanej analizy akustycznej należy uznać obecny stan warunków akustycznych za negatywny, co wymaga zadań ograniczających ich oddziaływanie akustyczne.

Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu jest zadaniem długookresowym rozłożonym na lata. Typowym sposobem ochrony przed hałasem jest nawierzchnia o obniżonej hałaśliwości oraz stosowanie ekranów akustycznych.

W 2015 roku na terenie powiatu cieszyńskiego wykonano pomiary hałasu kolejowego w środowisku. Badania objęły linie kolejowe nr 93 i 157 zlokalizowane w miejscowości Mnich na terenie gminy Chybie, od rozjazdu kolejowego (odejście linii nr 157 w kierunku stacji Strumień) do początku peronu na stacji Chybie, na długości 2170 m. Na tym odcinku w ciągu dnia przejeżdża 65 pociągów, natomiast w porze nocnej 31 pociągów. Wyniki wartości wskaźników oceny hałasu środowiskowego w punkcie pomiarowym wykazały:

- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LDWN6d o 3,7 dB,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LN7n o 6,5 dB,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o 1,5 dB,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o 10,6 dB.

Wyniki badań hałasu wskazały na znaczne oddziaływanie hałasu na zabudowę mieszkaniową w porze nocnej w odległości 60 metrów od torowisk. Udokumentowane powyżej uciążliwości hałasowe powodowane ruchem pociągów na badanej linii kolejowej, stanowią podstawę do programowania zadań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, prowadzenia planowych oraz doraźnych zadań technicznych i organizacyjnych. Ponadto mogą wspomagać podejmowaną decyzję w sprawie wykorzystania terenów na cele inwestycyjne oraz właściwego zagospodarowania przestrzennego terenów bezpośrednio usytuowanych w sąsiedztwie uciążliwej linii kolejowej.¹²

Corocznie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzi terenie powiatu kontrole przedsiębiorców w zakresie emisji hałasu:

- w 2013 roku w 7 przedsiębiorstwach w Skoczowie, Wiśle, Cieszynie, Ustroniu, Dębowcu, Strumieniu. Wyniki badań wykazały naruszenia bądź uchybienia w przestrzeganiu obowiązujących przepisów tylko w jednym przedsiębiorstwie w Skoczowie i w jednym w Ustroniu.
- w 2014 roku w 11 przedsiębiorstwach w Dębowcu, Istebnej, Skoczowie, Cieszynie, Ustroniu, Strumieniu. Wyniki badań wykazały naruszenia bądź uchybienia w przestrzeganiu obowiązujących przepisów w jednym przedsiębiorstwie w Strumieniu.
- w 2015 roku w 10 przedsiębiorstwach w Cieszynie, Chybiu, Ustroniu, Brennej, Ustroniu, Jaworzynce, Skoczowie. Wyniki badań wykazały naruszenia bądź uchybienia w przestrzeganiu obowiązujących przepisów w jednym przedsiębiorstwie w Skoczowie, w jednym przedsiębiorstwie w Ustroniu, i jednym przedsiębiorstwie w Chybiu.

Według informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach Delegatura w Bielsku – Białej wynika, iż wydane pokontrolne zalecenia dla przedsiębiorców zostały zrealizowane w 83%.¹³

4.5 Promieniowanie niejonizujące

Zadania w zakresie oceny poziomów promieniowania elektromagnetycznego i ich zmian dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego prowadzone są w cyklach trzyletnich łącznie w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa śląskiego.

W ostatnich latach 2011-2015 corocznie prowadzono badania na terenie powiatu cieszyńskiego. Punkty w których kontrolowano pola elektromagnetyczne zlokalizowane były:

- w 2011 roku w Cieszynie (0,34 V/m) i w Wiśle (0,20 V/m)

¹² Opracowanie wyników badań i ocena klimatu akustycznego w wybranym rejonie linii kolejowych nr 93 i 157 na terenie gminy Chybie - miejscowość Mnich w 2015 roku z uwzględnieniem czynników natężenia i struktury ruchu pociągów oraz warunków pogodowych mających wpływ na propagację hałasu w głąb sąsiadujących terenów, Katowice, 2016

¹³ na podstawie danych z WIOŚ uzyskanych pismem DBIN.7016.11.2016.MK z dnia 27 czerwca 2016

- w 2012 roku w Skoczowie (0,69 V/m) i w Ustroniu (0,24 V/m)
- w 2013 roku w Chybiu (0,59 V/m),
- w 2014 roku w Cieszynie (0,32 V/m), w Koniakowie (0,23V/m) i w Wiśle (0,21 V/m),
- w 2015 roku w Skoczowie (0,71 V/m), Brennej (0,17 V/m), Zebrzydowicach (1,4 V/m) i w Ustroniu (0,21 V/m).¹⁴

Wyniki badań w województwie śląskim w żadnym punkcie w tym także na terenie powiatu cieszyńskiego nie wskazywały na przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego, który wynosi 7 V/m, nie mniej jednak można zauważyć tendencje wzrostową wyników pomiarów:

Chybie 0,59 V/m - w poprzednich badaniach 0,52 V/m – wzrost o 0,07 V/m

Brenna 0,17 V/m - w poprzednich badaniach 0,14 V/m – wzrost o 0,03 V/m,

Skoczów 0,71 V/m – w poprzednich badaniach 0,69 V/m – wzrost o 0,02 V/m,

Ustroń 0,29 V/m – w poprzednich badaniach 0,24 V/m – wzrost o 0,05 V/m,

Zebrzydowice 1,40 V/m – w poprzednich badaniach 0,80 V/m – wzrost o 0,6 V/m.

W ostatnich latach 2013-2015 w ramach działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził na terenie powiatu cieszyńskiego kontrole automonitoringowych bez wyjazdu w teren w zakresie uciążliwości związanych z ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym:

- w 2013 roku 57 stacji bazowych telefonii komórkowej – nie stwierdzono naruszeń obowiązujących przepisów,
- w 2014 roku 17 stacji bazowych telefonii komórkowej – nie stwierdzono naruszeń obowiązujących przepisów,
- w 2015 roku 15 stacji bazowych telefonii komórkowej – nie stwierdzono naruszeń obowiązujących przepisów.

Według informacji WIOŚ podobne kontrole będą prowadzone w kolejnych latach.¹⁵

Według aktualnych informacji można stwierdzić, iż na terenie niektórych gmin anteny przekaźnikowe telefonii komórkowej mogą być lokowane w dowolnych miejscach, co w powiązaniu ze zwiększającym się poziomem promieniowania elektromagnetycznego na przestrzeni ostatnich lat stwarza zagrożenie szczególnie dla dzieci i młodzieży stale przebywającej w bliskiej odległości od źródła promieniowania.

Tabela 4.1 Ocena stanu środowiska powiatu cieszyńskiego - synteza

Powietrze atmosferyczne	Wody powierzchniowe i podziemne	Hałas	Promieniowanie elektromagnetyczne
<p>pogorszenie jakości powietrza ze względu na pył zawieszony przy szlakach komunikacyjnych,</p> <p>w latach 2013-2015 w rejonie powiatu cieszyńskiego wystąpiły ponadnormatywne stężenia pyłu PM10 w powietrzu. Najwyższe stężenia odnotowano w styczniu 2013 r. - 76 µg/m³ przy normie 40 µg/m³</p> <p>emisja zanieczyszczeń z rejonów Trzyńca, Ostrawsko-Karwińskiego Okręgu Przemysłowego i Rybnickiego Okręgu Węglowego</p> <p>pogorszenie jakości powietrza na obszarze powiatu pod względem zawartości ozonu w warstwie przyziemnej (troposferycznej),</p> <p>wzrastająca liczba obszarów stref zakwalifikowanych do klasy C,</p> <p>niski udział energii odnawialnej w ogólnym bilansie energetycznym</p>	<p>na części terenów wiejskich brak kompleksowo uporządkowanej gospodarki ściekowej</p> <p>brak uporządkowanej gospodarki wodami opadowymi</p> <p>cztery jednolite części wód: otrzymały dobry potencjał ekologiczny.</p> <p>dziewięć jednolitych części wód i zakwalifikowane zostały do umiarkowanego lub słabego stanu/potencjału ekologicznego.</p> <p>cztery jednolite części wód nie spełniły wymagań dla stanu/potencjału dobrego w zakresie wskaźników fizykochemicznych</p> <p>jakość wód podziemnych określono jako wody niezadawalającej jakości (Chybie)</p> <p>zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych pochodzących ze źródeł rolniczych i miejsc bytowania ludzi</p> <p>pogarszanie się jakości wód podziemnych w płytkich poziomach wodonośnych w obrębie terenów zurbanizowanych</p>	<p>powiększające się wartości przekroczeń emisji hałasu komunikacyjnego</p>	<p>okresowy wzrost poziomów promieniowania elektromagnetycznego</p>

Źródło: opracowanie własne

¹⁴ [V/m] – średnia wartość arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji w środowisku

¹⁵ pismo WIOŚ w Katowicach Delegatura w Bielsku – Białej, nr DBIN.7016.11.2016.MK z dnia 27 czerwca 2016

5 OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Przewiduje się, że brak realizacji postanowień „Strategii...” spowodowałby następujące skutki:

- pozytywne dla środowiska i mieszkańców:
  - ✚ brak działań na rzecz aktywizacji gospodarczej miałyby pozytywne konsekwencje w postaci nie zajmowania nowych terenów pod działalność gospodarczą i niezwiększania emisji zanieczyszczeń powietrza oraz zanieczyszczeń wód.
  - ✚ brak działań przyczyniających się do rozwoju infrastruktury przyczyni się do zmniejszenia zagrożenia dla wód i powietrza wynikającego z rozwoju infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, drogowej oraz turystycznej,
- negatywne dla środowiska i mieszkańców:
  - ✚ brak modernizacji i dalszej rozbudowy bazy edukacyjnej na terenie powiatu cieszyńskiego,
  - ✚ mała dostępność poradnictwa zawodowego,
  - ✚ brak promocji bazy edukacyjnej,
  - ✚ małe możliwości korzystania z technik informatycznych, w tym Internetu szerokopasmowego,
  - ✚ brak rozbudowy bazy sportowo – rekreacyjnej dla mieszkańców co przyczyni się do ograniczenia rozwoju kultury fizycznej i nowych sposobów aktywnego spędzania czasu,
  - ✚ mała ilość markowych produktów turystycznych powiatu cieszyńskiego,
  - ✚ niewystarczająca ilość działań promocyjnych Powiatu Cieszyńskiego,
  - ✚ brak zapisów w studiach uwarunkowań gmin o racjonalnym zagospodarowaniu terenu zgodnym z zasadami ochrony przyrody,
  - ✚ brak programu rewitalizacji i opieki nad zabytkami, a także oznakowania obiektów zabytkowych,
  - ✚ brak rozbudowy sieci wod.-kan., sieci drogowej i infrastruktury technicznej,
  - ✚ brak współdziałania samorządów w celu osiągnięcia standardów jakości środowiska,
  - ✚ brak rozwoju odnawialnych źródeł energii w obiektach publicznych oraz prywatnych,
  - ✚ brak rozwoju specjalistycznych usług medycznych,
  - ✚ mała ilość działań w zakresie rozwoju usług, przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
  - ✚ słaba jakość dróg na terenie powiatu z powodu niskich nakładów inwestycyjnych - braku remontów i modernizacji istniejącej infrastruktury,
  - ✚ złej jakości infrastruktura przygraniczna i graniczna z powodu braku jej rozbudowy we współpracy z państwami sąsiednimi.

Analiza powyższych skutków braku realizacji celów i projektów „Strategii...” prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może zarówno skutki pozytywne jak i negatywne.

Brak realizacji celów zapisanych z projekcie analizowanego dokumentu z jednej strony pozytywnie wpłynie na walory środowiskowe, jednak głównie w trakcie realizacji inwestycji (brak ingerencji w środowisko - brak hałasu, odpadów, emisji spalin – wariant bezinwestycyjny). Niemniej jednak należy rozpatrywać temat w szerszym spektrum zadań, ze względu na to, iż jeśli Powiat Cieszyński, gminy z terenu powiatu oraz inne zaangażowane instytucje zaniechają realizacji inwestycji takich jak: termomodernizacja budynków, modernizacja dróg, modernizacja infrastruktury przeciwpowodziowej czy rozbudowa kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, bazy turystycznej nie będzie w trakcie realizacji tych zadań niekorzystnych oddziaływań, ale w dłuższej perspektywie okaże się, iż ilość spalanych paliw do ogrzania budynków corocznie się zwiększa zanieczyszczając przy tym powietrze, a ścieki, które poprzez brak sieci kanalizacji sanitarnej przedostają się do wód powierzchniowych i gleb powodując wiele większe szkody niż w trakcie realizacji inwestycji. Ponadto brak sprawnej ochrony przeciwpowodziowej przyczynia się do zagrożenia dla mieszkańców, a zła jakość nawierzchni drogowych powoduje zwiększenie pylenia, ciągłe potrzeby hamowania i rozpędzania pojazdów, a co za tym idzie zwiększenie emisji spalin, hałasu i zanieczyszczeń powietrza. Brak infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, w tym ścieżek rowerowych, tras biegowych, a także brak ochrony i znakowania zabytków przyczyni się do spadku atrakcyjności turystycznej powiatu, co spowoduje zubożenie turystyczne regionu, a w konsekwencji spadek dochodów mieszkańców, dla których turystyka i usługi okołoturystyczne są jednym z głównych źródeł dochodów.

Niemniej jednak najważniejsze i najgłębsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej. Brak realizacji zaproponowanych działań odnoszących się bezpośrednio do społeczności powiatu cieszyńskiego (tworzenie nowych miejsc pracy, ułatwienie dostępu do podnoszenia kwalifikacji, rozwój sfery kulturalnej, prozdrowotnej, edukacyjnej i sportowej) może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. Wynika to z faktu, iż wśród społeczeństw uboższych, gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne

(dewastacja zasobów przyrody, grabieże), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Należy podkreślić, iż realizacja działań związanych z turystycznym zagospodarowaniem atrakcyjnych turystycznie obszarów powiatu może doprowadzić do negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze w przypadkach, kiedy działanie to będzie realizowane niezgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym, w czasie realizacji tego rodzaju inwestycji, należy ściśle trzymać się postanowień miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wytycznych instytucji nadzorujących procedury środowiskowe. Takie postępowanie wyeliminuje możliwość negatywnych oddziaływań na obszary przyrodnicze, w tym należące do sieci NATURA 2000.

Z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi korzystny jest wariant doprowadzenia do realizacji celów strategicznych zapisanych w projekcie „Strategii...”. Niemniej jednak należy wcześniej opracować takie plany działań, które umożliwią rozwój powiatu cieszyńskiego przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologicznej.

Kluczowym elementem jest wyznaczenie dogodnych lokalizacji planowanych inwestycji, zarówno pod względem środowiskowym, przyrodniczym, jak i społecznym, co ma znaczenie przede wszystkim dla inwestycji w zakresie rozwoju turystyki na obszarach o cennych walorach turystycznych.

Zakłada się, iż wszelkie plany dotyczące tworzenia nowej i modernizacji istniejącej infrastruktury rekreacyjno – sportowej, ze szczególnym uwzględnieniem tras biegowych na Kubalonce, już od etapu planowania, poprzez projektowanie, uzgodnienia, a także realizację inwestycji, będą zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin na terenie powiatu, a także z wytycznymi organów decyzyjnych i opiniujących. Działania te mają na celu eliminację możliwych negatywnych skutków realizacji w/w przedsięwzięć. Na etapie opracowywania niniejszej prognozy nie ma możliwości oceny oddziaływania tych inwestycji ze względu na brak konkretnych planów realizacyjnych i lokalizacyjnych. Będzie to możliwe po ustaleniu zakresów inwestycji i ich szczegółowych lokalizacji.

Tabela 5.1 Przewidywane negatywne i pozytywne skutki braku realizacji postanowień projektu „Strategii...”

Pozytywne	Negatywne
Różnorodność biologiczna	
Zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją ruchu turystycznego na obszarze powiatu Ograniczenia zagrożenia wód, gleby i powietrza wynikającego z większego ruchu samochodowego	Brak informowania społeczeństwa o walorach powiatu, wynikiem czego będzie następował wzrost zachowań patologicznych społeczeństwa polegających na grabieżach, dewastacjach, zaśmiecanie terenów przyrodniczo – leśnych. Negatywnym skutkiem będzie także brak sprawnie działającej pomocy społecznej i brak pracy.
Ludzie	
	Słaba jakość dróg, słaby dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, oraz sieci internetowej. Zagrożenia powodziowe. Mała atrakcyjność rekreacyjna powiatu. Niewystarczająca informacja turystyczna o regionie. Słaby dostęp do sieci teleinformatycznej mogącej służyć edukacji ekologicznej i kształtowaniu pozytywnych postaw wobec środowiska przyrodniczego. Brak informacji o powiecie i jego walorach przyrodniczych, inwestycyjnych, a także edukacyjnych. Brak dostępu dla mieszkańców do specjalistycznych poradni medycznych. Niedostateczna informacja o warunkach rozwoju przedsiębiorczości. Degradacje lasów objawiające się m.in. dzikimi wysypiskami.
Zwierzęta i rośliny	
Zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją ruchu turystycznego na obszarze powiatu Ograniczenia zagrożenia wód, gleby i powietrza wynikającego z większego ruchu samochodowego.	Mała ilość działań edukacyjnych, w tym „szkół zielonych” dla dzieci i młodzieży nt. walorów florystycznych i faunistycznych powiatu. Brak promocji walorów turystycznych powiatu Brak wymiany informacji kulturalnych polsko – czesko – słowackich. Brak nowych terenów zieleni, w tym zieleni izolacyjnej podnoszącej atrakcyjność terenów oraz jakość życia mieszkańców
Wody, zasoby naturalne	

Brak dodatkowych zanieczyszczeń powietrza i wody powstających w wyniku zlokalizowania nowych przedsiębiorstw Zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją ruchu turystycznego na obszarze powiatu	Słaba jakość dróg i połączeń komunikacyjnych w powiecie oraz brak komunikacji pasażerskiej pomiędzy gminami i sąsiednimi terenami, w tym także Czech i Słowacji. Wzrost ilości ścieków nieczyszczonych odprowadzanych bezpośrednio do rzek i gleby będący wynikiem zmniejszającego się tempa rozwoju infrastruktury ochrony środowiska, w tym szczególnie kanalizacji sanitarnej.
Powietrze	
Brak dodatkowych zanieczyszczeń powietrza i wody powstających w wyniku zwiększonej ilości turystów. Niezmniejszające się zanieczyszczenie powietrza w wyniku powstających nowych przedsiębiorstw.	Niskie tempo montażu OZE, w tym także nowych wysokosprawnych kotłów, instalacji solarnych i fotowoltaicznych. Zwiększające się zanieczyszczenia powietrza, w tym także niska emisja - z powodu braku inwestycji termomodernizacyjnych Wzrost emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych spowodowanych niską jakością dróg i długim czasem podróży
Powierzchnia ziemi, krajobraz	
Brak zmiany krajobrazu w wyniku inwestycji polegających na budowie nowych odcinków dróg.	Mała ilość działań edukacyjnych będących przyczyną degradacji terenów atrakcyjnych przyrodniczo objawiająca się m.in. powstawaniem dzikich wysypisk. Wzrost ilości ścieków nieczyszczonych odprowadzanych bezpośrednio do rzek i gleby będący wynikiem zmniejszającego się tempa rozwoju infrastruktury ochrony środowiska, w tym szczególnie kanalizacji sanitarnej.
Klimat	
Zmniejszona antropopresja przy braku rozwoju turystyki na terenach atrakcyjnych turystycznie	Zwiększenie świadomości społeczeństwa z zakresu ochrony klimatu Częściowa poprawa mikroklimatu powiatu cieszyńskiego poprzez zaprzestanie rozwoju przedsiębiorczości. Pogorszenie warunków życia na terenie powiatu, w tym negatywne oddziaływanie centrum Cieszyna, Ustronia, Wisły, Skoczowa na ogólne warunki mikroklimatyczne Pogarszanie się warunków, zarówno w okresie letnim, jak i zimowym, spowodowane zwiększonym ruchem komunikacyjnym, co w konsekwencji przyczyni się do pogorszenia stanu zdrowia mieszkańców.
Zabytki	
	Niska jakość i mała ilość akcji promocyjnych dotyczących walorów zabytkowych powiatu Mało lub brak działań rewitalizacyjnych na terenie powiatu. Brak wymiany kulturalnej polsko – czesko – słowackiej. Brak promocji turystycznej powiatu.
Dobra materialne	
	Ubożenie dóbr w wyniku braku ich promocji i informacji, a także edukacji w tym zakresie.

Źródło: opracowanie własne

Realizacja zapisów w projekcie „Strategii...” w dłuższej perspektywie czasowej doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców powiatu.

Wśród planowanych inwestycji, których niewłaściwa lokalizacja, niezgodna z planami zagospodarowania przestrzennego może przyczynić się do wystąpienia oddziaływań niekorzystnych z punktu widzenia środowiska można wymienić:

- ✚ tworzenie nowej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- ✚ regulację potoków i rzek,
- ✚ budowę, rozbudowę i modernizację sieci wodociągów i kanalizacji,
- ✚ przebudowę dróg powiatowych stanowiących połączenia transgraniczne,
- ✚ minimalizację skutków szkód górniczych w pasie przygranicznym.

należy natomiast podkreślić spodziewane realne bardzo wysokie korzyści pozaprzyrodnicze – społeczne i gospodarcze.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Zadania inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne (miękkie) ujęte w ramach poszczególnych celów w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” poddano ocenie pod kątem ich oddziaływania na środowisko wodne, glebowe, powietrze, a także walory przyrodnicze.

Realizacja kilku przedsięwzięć inwestycyjnych (w tym tworzenie nowej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, regulacja potoków i rzek, budowa sieci wodociągów i kanalizacji, przebudowa dróg, a także minimalizacja skutków szkód górniczych w pasie przygranicznym) może powodować oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (także na jego integralność) oraz na środowisko, na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat i zasoby naturalne, a także zabytki i dobra materialne. Szczególnie niekorzystne oddziaływanie może być znaczące w sytuacji, kiedy lokalizacja tych przedsięwzięć zostanie nieprawidłowo ustalona. Dotyczy to szczególnie infrastruktury rekreacyjnej oraz regulacji rzek i potoków. Stopień i zakres oddziaływania tych inwestycji/działań zależy przede wszystkim od tego, czy będą one realizowane na terenach zurbanizowanych, obszarach użytkowanych rolniczo, obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w projekcie „Strategii...” przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne i bezcelowe.

Biorąc jednak pod uwagę, że większość zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach „Strategii...” wymagać będzie na etapie przygotowania do realizacji (tj. na etapie uzyskania pozwolenia na realizację inwestycji /pozwolenia na budowę/ZRID) przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. z 2016 r., poz. 353) w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu jaki się rozważa, może mieć jednocześnie zarówno negatywny, jak i pozytywny wpływ na dany element środowiska. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe będzie określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokona się przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie realizacji z reguły mają charakter przejściowy. Ponadto na etapie przygotowywania inwestycji do realizacji tj. określania oddziaływania na środowisko (oceny oddziaływania na środowisko) organy odpowiedzialne za monitorowanie stanu środowiska wskazują każdorazowo jak należy minimalizować negatywne oddziaływanie inwestycji w trakcie jej realizacji, biorąc pod uwagę m.in. wytwarzany hałas czy siedliska ptaków/innych cennych przyrodniczo gatunków zwierząt.

Jak wynika z przeprowadzonej w rozdziale 5 niniejszej prognozy analizy i oceny potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu, a także analizy wariantowej zawartej w rozdziale 7 (wariant podstawowy oraz wariant 0), odstąpienie od realizacji zawartych w dokumencie rozwiązań w efekcie końcowym byłoby znacznie gorsze niż wystąpienie ewentualnych znaczących oddziaływań (czasowych).

Mając powyższe na uwadze, poniżej, w odniesieniu do zadań (sformułowanych w zakresie poszczególnych celów) wymienionych w projekcie „Strategii...” scharakteryzowano typowe oddziaływania i ich ewentualne skutki dla środowiska związane z realizacją najistotniejszych zadań mogących mieć wpływ na środowisko.

Z analizy wyłączono cele i zadania o charakterze systemowym, jako że ich realizacja w sposób bezpośredni nie wpisuje się w realizację zadań dotyczących poszczególnych sektorów środowiska przyrodniczego.

Tabela 6.1 Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko

Cele strategiczne Cele operacyjne Projekty	Planowane oddziaływanie na środowisko
Cele w ramach domeny 1 „Edukacja”	
CEL STRATEGICZNY 1 Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji młodzieży powiatu cieszyńskiego oraz osób z innych regionów kraju i zagranicy	
CEL OPERACYJNY 1.1. Promowanie potencjału edukacyjnego Powiatu Cieszyńskiego	
<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Promocja potencjału edukacyjnego wśród mieszkańców powiatu cieszyńskiego</p> <p>1.1.2. Intensywna promocja potencjału edukacyjnego Powiatu Cieszyńskiego mająca na celu pozyskanie młodzieży z innych części Polski i zagranicy</p> <p>1.1.3. Wyróżnianie nauczycieli stosujących nowatorskie metody nauczania oraz osiągających sukcesy dydaktyczne i wychowawcze</p> <p>1.1.4. Szeroka promocja tradycji i osiągnięć edukacyjnych regionu, w celu pozyskiwania środków pozabudżetowych na cele edukacyjne</p> <p>1.1.5. Promowanie dziedzictwa kulturowego regionu</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjne</p> <p>Zamieszczone w ramach tego celu operacyjnego zadania dotyczą w głównej mierze działań miękkich, w tym promocji potencjału edukacyjnego oraz osiągnięć uczniów, a także dziedzictwa kulturowego i edukacyjnego. Żadne z planowanych zadań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko</p>
CEL OPERACYJNY 1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców powiatu cieszyńskiego	
<p>Projekty:</p> <p>1.2.1. Zapewnienie dostępności kształcenia na wszystkich poziomach edukacji</p> <p>1.2.2. Poprawa komunikacji w zakresie transportu uczniów</p> <p>1.2.3. Zwiększenie możliwości korzystania przez mieszkańców z nowoczesnych technik informatycznych, w tym Internetu szerokopasmowego</p> <p>1.2.4. Rozwijanie systemu kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z zachowaniem ciągłości procesu edukacyjnego od wczesniej interwencji</p> <p>1.2.5. Zwiększenie możliwości korzystania z poradnictwa zawodowego</p> <p>1.2.6. Upowszechnianie idei całościowego poradnictwa zawodowego, dostosowanego do dynamicznych zmian zachodzących na lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy</p> <p>1.2.7. Podniesienie rangi oraz rozwijanie kształcenia szkolnictwa zawodowego dualnego</p>	<p>Zadania inwestycyjne</p> <p>W ramach planowanych działań ujęto działania polegające na poprawie komunikacji w zakresie transportu uczniów. Zadanie to polegało będzie na zwiększeniu kursów dowożących uczniów do placówek edukacyjnych w taki sposób by zoptymalizować ilość busów do ilości potrzebujących dowozu uczniów. Może się to wiązać ze zwiększeniem ilości pojazdów lub zwiększeniu ilości kursów, co spowoduje nieznacznie zwiększenie emisji szkodliwych związków do atmosfery, nie mniej jednak założeniem będzie sprawne dotarcie dzieci i młodzieży do szkół.</p> <p>Zadania nieinwestycyjne</p> <p>Zadania te polegały będą na dostosowaniu placówek szkolnych do potrzeb wszystkich uczniów w tym także niepełnosprawnych, potrzebujących poradnictwa zawodowego. Zadanie będzie miało także na celu zapewnienie ciągłości kształcenia, zwiększenie dostępności do sieci Internet oraz podniesienie znaczenia kształcenia dualnego.</p> <p>Zadania te przyczynią się do zwiększenia poziomu edukacji w powiecie oraz poprawy warunków kształcenia. Nie będą miały oddziaływania na środowisko naturalne i nie wpłyną negatywnie na środowisko.</p>
CEL OPERACYJNY 1.3. Rozwój kadry pedagogicznej i bazy materialnej placówek edukacyjnych Powiatu Cieszyńskiego	
<p>Projekty:</p> <p>1.3.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, w tym bazy sportowej</p> <p>1.3.2. Stworzenie sieci doradztwa zawodowego w szkołach Powiatu Cieszyńskiego</p> <p>1.3.3. Współpraca publicznych służb zatrudnienia z jednostkami edukacyjnymi i poradniami w zakresie orientacji zawodowej uczniów</p> <p>1.3.4. Rozwój profesjonalnych pracowni edukacyjnych Powiatu Cieszyńskiego</p> <p>1.3.5. Podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli</p>	<p>Zadania inwestycyjne</p> <p>Zadania planowane polegały będą na rozbudowie i modernizacji infrastruktury edukacyjnej, w tym bazy sportowej, termomodernizacji i dostosowaniu placówek do zmieniających się potrzeb kształcenia. Dzięki inwestycjom termomodernizacyjnym zmniejszy się zapotrzebowanie budynków na energię cieplną, co związane jest ze zmniejszeniem zużycia paliw, a przez to zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń.</p> <p>Na etapie przygotowania i w trakcie realizacji tego rodzaju zadań należy zwrócić uwagę na kwestię miejsc lęgowych ptaków i siedlisk nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi i na poddaszach.</p> <p>Przy pracach związanych z remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst</p>

	<p>jednolity w Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy.</p> <p>Przed przystąpieniem do prac przeprowadzić oględziny (najlepiej z udziałem ornitologa), w celu potwierdzenia zasiedlenia obiektów objętych planowanymi pracami przez gatunki podlegające ochronie. Jeśli w obiekcie nie znajdują się siedliska gatunków chronionych, ornitolog znający problematykę zasiedlenia budynków przez ptaki, ustali w czasie pierwszych oględzin terenowych, co rozwiąże powyższy problem.</p> <p>W przypadku stwierdzenia obecności gatunków chronionych (siedlisk tych gatunków) w obiektach, w których planowane jest przeprowadzenie robót mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest, przed przystąpieniem do wykonywania robót należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust. 2 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody na odstępowanie od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 4, tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków. Opinię/ekspertyzę z przeprowadzonych oględzin, należy dołączyć do zgłoszenia do RDOŚ.</p> <p>Ekspertyza ornitologiczna powinna objąć dwie części. Pierwszą jest wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk i miejsc niebezpiecznych dla ptaków, a także stwierdzenie miejsc zajętych przez ptaki, określenie gatunków i ich liczebności. Drugą częścią jest zaproponowanie możliwych rozwiązań pod kątem zachowania siedlisk, kompensacji oraz terminarza wykonania tych prac w powiązaniu z harmonogramem i technikami wykonania prac. Kończącym etapem jest wystąpienie do RDOŚ z wnioskiem o wydanie zezwolenia na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków w związku z planowanymi pracami remontowymi.</p> <p>Po zakończeniu realizacji inwestycji wystąpi pozytywne oddziaływanie zarówno dla środowiska, przyrody, wody, gleb, powietrza, jak i ludzi.</p> <p>Zadania nieinwestycyjnie</p> <p>Polegały będą na tworzeniu sieci doradztwa, współpracy Urzędu Pracy z placówkami edukacyjnymi, a także podnoszenia kompetencji uczniów i nauczycieli.</p> <p>Żadne z tych działań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.4. Racjonalizacja sieci oraz kierunków kształcenia dostosowanego do potrzeb zrównoważonego rozwoju regionu</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego w określeniu racjonalnej sieci placówek edukacyjnych w powiecie cieszyńskim</p> <p>1.4.2. Współpraca środowisk oświatowych, gospodarczych i społecznych w określaniu kierunków kształcenia w regionie i możliwości praktyk zawodowych</p> <p>1.4.3. Rozwój Centrum Kształcenia Praktycznego i Zawodowego dla potrzeb edukacji zawodowej</p> <p>1.4.4. Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania w tym zakresie polegały będą na współpracy samorządów z placówkami edukacyjnymi oraz dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym rozwoju kształcenia zawodowego.</p> <p>Żadne z tych działań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.5. Rozwój różnorodnych form samorządności wśród dzieci i młodzieży</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.5.1. Zwiększenie nacisku w edukacji na kształtowanie postaw i wychowanie do wartości patriotycznych i wychowanie do wartości chrześcijańskich oraz problematykę społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>1.5.2. Wspieranie tworzenia nowych i rozwój istniejących organizacji samorządowych wśród dzieci i młodzieży</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania w tym zakresie polegały będą na dostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb społeczeństwa patriotycznego, chrześcijańskiego i obywatelskiego.</p> <p>Żadne z tych działań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.6. Integracja środowisk zainteresowanych rozwojem edukacji w powiecie cieszyńskim</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.6.1. Partycypacja społeczna w działaniach Powiatu Cieszyńskiego na rzecz rozwoju edukacji</p> <p>1.6.2. Powołanie Forum Edukacji Śląska Cieszyńskiego skupiającego środowisko nauczycielskie, przedstawicieli samorządów lokalnych, publicznych służb zatrudnienia,</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania w tym zakresie polegały będą na współpracy samorządów z placówkami edukacyjnymi w zakresie nauki języków obcych, a w dalszej perspektywie wymian zagranicznych w programach europejskich służących zwiększeniu mobilności młodzieży. Ważna</p>

<p>rodziców i samorzady uczniowskie</p> <p>1.6.3. Organizacja i udział przedstawicieli środowiska nauczycielskiego i samorządowego w konferencjach i seminariach o tematyce oświatowej</p> <p>1.6.4. Współpraca szkół i organizacji młodzieżowych z ośrodkami w kraju i za granicą w zakresie wspólnych programów, wymiany młodzieżowej i nauki języków obcych</p> <p>1.6.5. Współpraca szkół, uczelni i publicznych służb zatrudnienia w zakresie realizacji programów europejskich służących zwiększeniu mobilności młodzieży</p>	<p>jest także edukacja nauczycieli i ich udział w szkoleniach i działaniach na rzecz rozwoju edukacji.</p> <p>Żadne z tych działań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Działania te przyczynią się do tworzenia dorosłych wykształcony mieszkańców powiatu z kompetencjami i wykształceniem dostosowanymi do potrzeb rynku..</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.7. Rozwój edukacji i dokształcania dorosłych w powiecie cieszyńskim</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.7.1. Aktywna polityka informacyjna mająca na celu rozbudzenie wśród dorosłych świadomości potrzeby dokształcania się</p> <p>1.7.2. Udzielanie kompleksowej informacji o możliwościach zatrudnienia w regionie oraz wymaganiach pracodawców (Współpraca samorządów lokalnych, placówek edukacyjnych oraz publicznych służb zatrudnienia w zakresie udzielania kompleksowej informacji o możliwościach zatrudnienia w regionie oraz wymaganiach pracodawców)</p> <p>1.7.3. Organizacja kursów dokształcających dla dorosłych</p> <p>1.7.4. Wspieranie i organizacja doradztwa, dokształcania i przekwalifikowania zawodowego</p> <p>1.7.5. Współtworzenie ofert szkoleń dla dorosłych przez instytucje rynku pracy</p> <p>1.7.6. Wspieranie istniejących, a także tworzenia nowych uniwersytetów trzeciego wieku</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania w tym zakresie polegały będą na wzbudzeniu potrzeby kształcenia, w tym także osób starszych, informowaniu o możliwościach dokształcania, samokształcenia oraz o organizowanych kursach, szkoleniach oraz wymaganiach pracodawców.</p> <p>Istotnym w ramach działania jest wspieranie rozwoju i tworzenia nowych uniwersytetów trzeciego wieku.</p> <p>Żadne z tych działań nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.8. Wspieranie działań organizacji pozarządowych</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.8.1. Organizacja systemu doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno- biurowej dla organizacji pozarządowych działających na rzecz edukacji</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Działania w ramach niniejszego celu operacyjnego będzie miało za zadanie organizację systemu doradztwa, szkoleń i pomocy dla organizacji pozarządowych.</p> <p>Działania te nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 2 Rozwój ośrodków akademickich w powiecie cieszyńskim dysponujących nowoczesnymi kierunkami kształcenia zbieżnymi z potrzebami zrównoważonego rozwoju regionu</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Wspieranie działalności szkół wyższych w powiecie cieszyńskim</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.1.1. Stopniowe poszerzenie bazy techniczno-lokalowej w powiecie cieszyńskim dla potrzeb nowo tworzonych kierunków kształcenia wyższego</p> <p>2.1.2. Współpraca środowisk samorządowych, naukowych, gospodarczych i społecznych w określaniu kierunków kształcenia wyższego w regionie</p> <p>2.1.3. Promocja szkół wyższych powiatu cieszyńskiego w materiałach reklamowych gmin, Powiatu oraz Stowarzyszenia Samorządowego Ziemi Cieszyńskiej</p> <p>2.1.4. Podejmowanie przez władze samorządowe i uczelniane wspólnych przedsięwzięć w zakresie rozwoju szkolnictwa wyższego w regionie oraz pozyskania na studia szerokiej rzeszy studentów</p> <p>2.1.5. Podejmowanie działań wspierających rozwój Uniwersytetu Śląskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania będą miały na celu rozwój placówek szkolnictwa wyższego celem dostosowania profilu nauczania do aktualnych potrzeb rynku pracy. Kolejnym elementem niniejszego celu operacyjnego jest promocja szkolnictwa wyższego powiatu cieszyńskiego.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>

CEL STRATEGICZNY 3. Powiat cieszyński, powiatem ludzi wykształconych i mobilnych na rynku pracy”	
CEL OPERACYJNY 3.1. Wspieranie działań służących wzmocnieniu osób poszukujących pracy	
CEL OPERACYJNY 3.2. Współpraca trzech sektorów (przedsiębiorca, samorząd, organizacje pozarządowe) ukierunkowana na zmiany gospodarcze	
Projekty: 3.2.1. Promowanie partnerstwa trójsektorowego 3.2.2. Promowanie kształcenia przez całe życie 3.2.3. Zwiększanie dostępności do poradnictwa zawodowego od przedszkola do emerytury	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane działania skupią się na promowaniu kształcenia się dorosłych oraz zwiększenia dostępności do poradnictwa zawodowego. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko.
Cele w ramach domeny 2 „Turystyka, promocja, sport i organizacje pozarządowe”	
CEL STRATEGICZNY 1 Stworzenie z turystyki istotnej gałęzi rozwoju gospodarczego	
CEL OPERACYJNY 1.1. Wypracowanie i realizacja kompleksowej regionalnej koncepcji rozwoju turystyki	
Projekty: 1.1.1. Wspieranie stałego monitorowania i analiz sektora turystycznego Śląska Cieszyńskiego 1.1.2. Wspieranie stałego monitorowania obecnie panujących trendów w turystyce i wynikające z tego oczekiwania turystów 1.1.3. Wspieranie wypracowania, wdrażania i aktualizacji koncepcji rozwoju turystyki na Śląsku Cieszyńskim	Zadanie nieinwestycyjnie Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą przyczyniały się do stworzenia koncepcji rozwoju turystyki Śląska Cieszyńskiego oraz będą miały na celu monitorowanie aktualnych trendów turystycznych, zapotrzebowania oraz możliwości i potencjału Śląska Cieszyńskiego. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter informacyjny.
CEL OPERACYJNY 1.2. Stworzenie całościowej, unikatowej i atrakcyjnej oferty turystycznej dla Powiatu Cieszyńskiego	
Projekty: 1.2.1. Wspieranie tworzenia turystycznych produktów markowych dla różnych grup turystów 1.2.2. Wspieranie rozwoju dostępności turystycznej obiektów sektora turystycznego, zabytków kultury i infrastruktury publicznej 1.2.3. Rozwijanie dostępności komunikacyjnej między miejscowościami i atrakcjami turystycznymi 1.2.4. Działania na rzecz przygotowania i dystrybucji lokalnych produktów turystycznych (w tym oferty/pakiety pobytowe) 1.2.5. Wspieranie rozwoju turystyki rekreacyjnej, w tym rodzinnej (szlaki piesze, ścieżki rowerowe, parki rozrywki itp.) 1.2.6. Wspieranie rozwoju turystyki wycieczkowej (górskie szlaki rowerowe, biegi górskie i terenowe itp.) 1.2.7. Wspieranie rozwoju turystyki biznesowej (konferencje, szkolenia, imprezy integracyjne itp.) 1.2.8. Wspieranie rozwoju turystyki medycznej (sanatoria, ośrodki odnowy biologicznej, szlaki nordic-walking, ośrodki pobytu dla osób starszych itp.) 1.2.9. Wspieranie rozwoju turystyki szkolnej (zielone szkoły, kontakt z przyrodą, miejsca historyczne, spotkania ze znanymi osobami itp.) 1.2.10. Wspieranie rozwoju turystyki rowerowej (rajdy szkolne, rodzinne itp.)	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane działania polegały będą na wspieraniu rozwoju turystyki rekreacyjnej, rowerowej, biznesowej, medycznej szczególnie dla mieszkańców Czech i Słowacji, którzy przyjeżdżają na terenie Powiatu Cieszyńskiego w celu turystyki i rekreacji połączonej ze skorzystaniem z usług placówek medycznych i rehabilitacyjnych. Realizacja tych działań prowadzona będzie przez prywatnych inwestorów, Starostwo Powiatowe w Cieszynie zaangażuje się w temat poprzez wydawanie zezwoleń i decyzji administracyjnych. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Zadania inwestycyjne W tym zakresie realizowane będą także działania inwestycyjne polegające na zwiększeniu dostępności komunikacyjnej miejscowości posiadających atrakcyjne turystycznie tereny, które aktualnie są mało dostępne komunikacyjnie. Zadania te mają na celu poprawę jakości dróg i połączeń drogowych pomiędzy gminami, poprawę bezpieczeństwa oraz zmniejszenie emisji spalin związanych z ruchem samochodowym. Działania polegały będą na modernizacjach i remontach istniejących dróg. W trakcie realizacji może zwiększyć się uciążliwość dla mieszkańców, może wystąpić hałas i pylenie/emisja, a także niszczenie zieleni przydrożnej. Po zakończeniu realizacji działań modernizacyjnych nie będzie negatywnych oddziaływań większych niż są aktualnie, a wręcz przeciwnie zmniejszy się emisja zanieczyszczeń przez upłynięcie ruchu (zwiększenie prędkości przejazdowej).
CEL OPERACYJNY 1.3. Opracowywanie systemów działań finansowych i ekonomicznych sprzyjających działaniom pro-turystycznym	
Projekty: 1.3.1. Wspieranie działań i instrumentów finansowych o charakterze pro- turystycznym, w tym ulg i zwolnień podatkowych oraz kart turystycznych, zniżek, ofert	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane zadania polegały będą na wspieraniu działań pro turystycznych w tym ulg, dofinansowań czy ofert specjalnych. Działaniem planowanym w ramach projektu „Strategii...” jest

<p>specjalnych itp.</p> <p>1.3.2. Promowanie wspólnych inwestycji turystycznych</p> <p>1.3.3. Wprowadzanie w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów pozwalających na rozwój turystyczny</p>	<p>wprowadzanie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gmin zapisów pozwalających na rozwój turystyczny. Działania te należy wykonywać po szczegółowej analizie lokalizacji planowanych miejsc do rozwoju turystycznego ze wskazaniem dotyczącymi terenów przyrodniczych, atrakcyjnych kulturowo i objętych ochroną prawną.</p> <p>Przy założeniu, że wskazania lokalizacyjne zostaną ustalone prawidłowo realizacja tych zadań przyczyni się tylko do rozwoju kultury fizycznej rekreacji i aktywnego spędzania czasu na wolnym powietrzu.</p> <p>Planowane działania polegały będą na wspieraniu działań dotyczących promowania wspólnych inwestycji turystycznych. Niemniej jednak zapisy projektu „Strategii...” nie precyzują co to mają być za inwestycje. Niezmiennie każda nowa inwestycja potencjalnie lub znacząco oddziałująca na środowisko wymagała będzie wydania decyzji środowiskowej. W chwili obecnej nie ma sprecyzowanych planów ani rodzaju inwestycji ani lokalizacji planowanych działań, więc trudno ocenić potencjalne oddziaływanie.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.4.</p> <p>Przygotowanie i wprowadzenie systemu instytucji i ludzi do profesjonalnej obsługi ruchu turystycznego Śląska Cieszyńskiego</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Wspieranie edukacji turystycznej w regionie</p> <p>1.4.2. Wspieranie przygotowania i stałego podnoszenia kwalifikacji profesjonalnej kadry turystycznej</p> <p>1.4.3. Wspieranie stałego podnoszenia standardu i jakości usług turystycznych</p> <p>1.4.4. Wspieranie systemu informacji turystycznej Śląska Cieszyńskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą nakierowane na wspieranie edukacji turystycznej i podnoszenie kwalifikacji kadry turystycznej, a także standardu usług turystycznych Śląska Cieszyńskiego.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter informacyjny i edukacyjny.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 2</p> <p>Wykorzystanie promocji jako ważnego narzędzia stymulującego rozwój turystyki</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 2.1.</p> <p>Stworzenie zintegrowanego wizerunku regionu opierającego się na połączeniu głównych atrakcji regionu – budowanie marki Śląsk Cieszyński.</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.1.1. Wypracowanie, wdrażanie i aktualizacja koncepcji promocji Śląska Cieszyńskiego z wykorzystaniem koncepcji idei kreatywnych</p> <p>2.1.2. Wypracowanie, wdrażanie i aktualizacja planów promocyjnych Śląska Cieszyńskiego – kampanii promocyjnych</p> <p>2.1.3. Wspólne aktywności w zakresie promowania marki w ujęciu transgranicznym</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą miały za zadanie wypracowanie, koncepcji promocji powiatu i marki powiatu w regionie.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter promocyjny i informacyjny.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 2.2.</p> <p>Współpraca między samorządami terytorialnymi, podmiotami gospodarczymi i organizacjami pozarządowymi w promocji regionu</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.2.1. Wspieranie działań w zakresie określenia i kreowania promocji marki turystycznej Śląsk Cieszyński</p> <p>2.2.2. Wspieranie promocji turystycznej gmin Śląska Cieszyńskiego</p> <p>2.2.3. Wspieranie promocji turystycznej produktów markowych Śląska Cieszyńskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania planowane będą miały na celu wypracowanie, koncepcji promocji powiatu i marki powiatu w regionie.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter promocyjny i informacyjny</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 3</p> <p>Stworzenie optymalnych warunków do uprawiania sportu i rekreacji na terenie Śląska Cieszyńskiego</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 3.1.</p> <p>Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej Śląska Cieszyńskiego</p>	
<p>Projekty:</p> <p>3.1.1. Tworzenie nowej oraz modernizacja istniejącej</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą miały na</p>

<p>infrastruktury rekreacyjno- sportowej, ze szczególnym uwzględnieniem tras biegowych na Kubalonce z uwagi na ich znaczenie dla sportu wyczynowego i masowego w powiecie</p> <p>3.1.2. Zwiększenie dostępności obiektów sportowych i rekreacyjnych</p>	<p>celu tworzenie nowej i modernizację istniejącej infrastruktury rekreacyjno – sportowej ze szczególnym uwzględnieniem tras biegowych na Kubalonce z uwagi na ich znaczenie dla sportu wyczynowego i masowego w powiecie.</p> <p>Aktualnie w okolicach Kubalonki istnieją trasy narciarstwa biegowego, na których trenuje także Justyna Kowalczyk. Tereny te należą do prywatnych inwestorów. W ramach zadania planowany jest rozwój infrastruktury w okolicach tych tras, a także ich dostosowanie do warunków i potrzeb narciarzy biegowych. Działania te muszą być realizowane w sposób nie zagrażający środowisku przyrodniczemu, zarówno w rejonie Kubalonki, jak i innych planowanych lokalizacji, które nie są sprecyzowane.</p> <p>Realizacja działań może przyczynić się do negatywnych oddziaływań na środowisko w sytuacji ustalenia tras biegowych – na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych - w trakcie masowych biegów istnieje niebezpieczeństwo niszczenia roślin i ploszenia zwierząt.</p> <p>W związku z tym, należy szczegółowo przeanalizować przebieg tras biegowych, zarówno na Kubalonce, jak i w innych częściach powiatu w celu ustalenia ich lokalizacji z dala od sąsiedztwa szczególnie atrakcyjnych terenów przyrodniczych.</p> <p>Oddziaływanie tych zadań zdecydowanie przyczyni się do rozwoju kultury fizycznej i popularyzacji biegania i biegów górskich wyczynowych. Nie mniej jednak ważna jest lokalizacja tras, co wyeliminuje potencjalne negatywne oddziaływanie.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 3.2. Popularyzowanie sportu i rekreacji wśród mieszkańców Śląska Cieszyńskiego</p>	
<p>Projekty:</p> <p>3.2.1. Wspieranie współzawodnictwa sportowego</p> <p>3.2.2. Wspieranie imprez sportowych i rekreacyjnych oraz innych inicjatyw sportowych</p> <p>3.2.3. Promowanie aktywnych form spędzania czasu</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania te będą miały na celu wspieranie aktywnych form spędzania czasu, współzawodnictwa, a także organizacji imprez sportowych. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter informacyjny i edukacyjny.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 4. Rozwój sektora obywatelskiego jako ważnego elementu harmonijnego rozwoju Śląska cieszyńskiego</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 4.1. Wspieranie organizacji pozarządowych</p>	
<p>Projekty:</p> <p>4.1.1 Organizacja doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno-biurowej dla organizacji pozarządowych</p> <p>4.1.2 Zlecenie do wykonania organizacjom pozarządowym zadań z zakresu administracji publicznej</p> <p>4.1.3 Konsultacje z sektorem pozarządowym i tworzenie zespołów doradczych z udziałem organizacji pozarządowych i mieszkańców Śląska Cieszyńskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą miały za zadanie organizację działań doradczych konsultacji, szkoleń, oraz tworzenie zespołów z organizacjami pozarządowymi. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter organizacyjny.</p>
<p>Cele w ramach domeny 3 „Kultura”</p>	
<p>CEL STRATEGICZNY 1 Umożliwienie powszechnego dostępu do kultury mieszkańcom Śląska cieszyńskiego oraz edukacji regionalnej, artystycznej i kulturalnej</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 1.1. Wspieranie tworzenia i realizacji programów edukacji kulturalnej i artystycznej</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Wspieranie programów edukacji kulturalnej i artystycznej dla dzieci i młodzieży</p> <p>1.1.2. Wspieranie współpracy i działań instytucji kultury, organizacji pozarządowych i szkół</p> <p>1.1.3. Wspieranie ofert o uznanym, wysokim poziomie artystycznym dla mieszkańców Śląska Cieszyńskiego</p> <p>1.1.4. Wspieranie czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym mieszkańców Śląska Cieszyńskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania będą nakierowane na wspieranie programów edukacyjnych, w tym artystycznych, kulturalnych wspieraniu rozwoju i popularyzacji czytelnictwa w tym zwiększenie dostępności do dorobku kulturowego i artystycznego Śląska Cieszyńskiego. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter współpracy, programów edukacyjnych i promocji.</p>

<p>1.1.5. Wspieranie czytelnictwa</p> <p>1.1.6. Zapewnienie dostępu do dorobku kulturowego Śląska Cieszyńskiego poprzez wsparcie instytucji kultury</p>	
<p>CEL STRATEGICZNY 2 Zachowanie i kultywowanie lokalnych tradycji oraz ochrona krajobrazu kulturowego Śląska cieszyńskiego</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Przygotowanie oferty kulturalnej bazującej na działających w sferze kultury lokalnych artystach, twórcach, organizacjach i grupach nieformalnych</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.1.1. Wspieranie działań z zakresu kultury wykonywanych przez organizacje pozarządowe i instytucje kultury z udziałem lokalnych artystów i twórców</p> <p>2.1.2. Prowadzenie ewidencji działających na Śląsku Cieszyńskim artystów, twórców kultury, zespołów artystycznych, lokalnych organizacji oraz wspieranie udostępniania i prezentacji ich dorobku</p> <p>2.1.3. Promocja i wspieranie potencjału lokalnego środowiska kulturowego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania będą nakierowane na wspieranie działań ukulturalniających mieszkańców powiatu cieszyńskiego, w tym także prowadzenie ewidencji lokalnych twórców, artystów i organizacji kulturalnych w celu korzystania z ich dorobku promując Powiat i Śląsk Cieszyński.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter promocji działań kulturalnych i artystycznych.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 2.2. Propagowanie idei ochrony dziedzictwa kulturowego</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.2.1. Aktualizacja, wydanie i propagowanie monografii historycznej Śląska Cieszyńskiego</p> <p>2.2.2. Oznaczenie obiektów zabytkowych</p> <p>2.2.3. Określenie i propagowanie pożądanego stylu zabudowy na Śląsku Cieszyńskim, wyznaczenie norm architektonicznych poprzez opracowanie standardów urbanistyczno-architektonicznych z uwzględnieniem charakterystyki urbanistycznej i ruralistycznej poszczególnych gmin</p> <p>2.2.4. Wspieranie badań regionalnych w zakresie dziedzictwa kulturowego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Wymienione zadanie polegały będą na oznaczeniu obiektów zabytkowych, wydaniu materiałów promocyjnych Śląska Cieszyńskiego w tym monografii. Planuje się także określenie pożądanego typu i stylu zabudowy, co przyczyni się do ujednoczenia stylu zabudowy powiatu.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały głównie charakter promocji.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 2.3. Kompleksowa ochrona dóbr kultury</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.3.1 Tworzenie i realizacja programów opieki nad zabytkami</p> <p>2.3.2 Wspieranie identyfikacji zabytków kultury</p> <p>2.3.3 Wspieranie i identyfikacja działających na terenie Śląska Cieszyńskiego tradycyjnych zakładów rzemieślniczych i przemysłowych, gospodarstw rolnych, stosujących tradycyjne narzędzia i formy gospodarowania oraz innych tradycyjnych i zanikających form aktywności gospodarze</p> <p>2.3.4 Wspieranie funkcjonowania placówek zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego</p> <p>2.3.5 Wspieranie rewitalizacji zabytków i przestrzeni zabytkowych</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Wymienione zadania polegały będą na realizacji programów ochrony zabytków i rewitalizacji miejsc atrakcyjnych kulturowo.</p> <p>Działania te mogą dotyczyć remontów i modernizacji starych zabytkowych budynków. Po zakończeniu realizacji tych działań efektem będzie zwiększenie atrakcyjności kulturowej i turystycznej, a także niejednokrotnie udostępnienie niektórych miejsc do zwiedzania.</p> <p>W trakcie realizacji tego rodzaju zadań należy zwrócić uwagę na kwestię miejsc lęgowych ptaków i siedlisk nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi i na poddaszach.</p> <p>Przy pracach związanych z remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy.</p> <p>Przed przystąpieniem do prac należy przeprowadzić oględziny (najlepiej z udziałem ornitologa), w celu potwierdzenia zasiedlenia obiektów objętych planowanymi pracami przez gatunki podlegające ochronie. Jeśli w obiekcie nie znajdują się siedliska gatunków chronionych, ornitolog znający problematykę zasiedlenia budynków przez ptaki, ustali to w czasie pierwszych oględzin terenowych, co rozwiąże powyższy problem.</p> <p>W przypadku stwierdzenia obecności gatunków chronionych (siedlisk tych gatunków) w obiektach, w których planowane jest przeprowadzenie robót mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest, przed przystąpieniem do wykonywania robót należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust. 2 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody na odstępowanie od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 4, tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoju ptaków. Opinię/ekspertyzę z przeprowadzonych oględzin, należy dołączyć do zgłoszenia do RDOŚ.</p>

	<p>Eksperyta ornitologiczna powinna objąć dwie części. Pierwszą jest wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk i miejsc niebezpiecznych dla ptaków, a także stwierdzenie miejsc zajętych przez ptaki, określenie gatunków i ich liczebności. Drugą częścią jest zaproponowanie możliwych rozwiązań pod kątem zachowania siedlisk, kompensacji oraz terminarza wykonania tych prac w powiązaniu z harmonogramem i technikami wykonania prac. Końcowym etapem jest wystąpienie do RDOŚ z wnioskiem o wydanie zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków w związku z planowanymi pracami remontowymi.</p> <p>Po zakończeniu realizacji wystąpi pozytywne oddziaływanie zarówno dla środowiska, przyrody, wody, gleb, powietrza jak i ludzi</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 3 Identyfikacja i promocja charakterystycznych walorów kulturowych Śląska cieszyńskiego</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 3.1. Identyfikacja charakterystycznych walorów kulturowych dla Śląska Cieszyńskiego</p>	
<p>Projekty:</p> <p>3.1.1. Wspieranie gromadzenia i opracowywania eksponatów historycznych Śląska Cieszyńskiego</p> <p>3.1.2. Wspieranie gromadzenia i opracowywania zwyczajów, podań, legend, obrzędowości, strojów ludowych i innych istotnych zjawisk kulturowych Śląska Cieszyńskiego</p> <p>3.1.3. Wspieranie badań i opracowywania twórczości lokalnych artystów, twórców i rzemieślników</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Wymienione zadanie polegały będą na wspieraniu gromadzeniu eksponatów dziedzictwa kulturowego i historycznego Śląska Cieszyńskiego.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały głównie charakter zbierania danych i cennych przedmiotów w celu ochrony dziedzictwa kulturowego.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 3.2. Promocja walorów kulturowych Śląska Cieszyńskiego</p>	
<p>Projekty:</p> <p>3.2.1. Wspieranie i wydawanie wydawnictw literackich i fonograficznych</p> <p>3.2.2. Wspieranie wystaw, koncertów, spektakli, konferencji, odczytów i prelekcji w oparciu o wyjątkowe walory kulturowe Śląska Cieszyńskiego</p> <p>3.2.3. Przekazywanie informacji o wyjątkowych walorach Śląska Cieszyńskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Wymienione zadanie polegały będą na wspieraniu wydawnictwo kulturowych i fonograficznych a także organizowaniu koncertów, spektakli i wystaw prezentujących ciekawe i wyjątkowe walory kulturowe Śląska Cieszyńskiego.</p> <p>Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały głównie charakter promocji.</p>
<p>Cele w ramach domeny 4 „Ochrona środowiska”</p>	
<p>CEL STRATEGICZNY 1 Poprawa jakości życia mieszkańców powiatu cieszyńskiego. Zwiększanie atrakcyjności powiatu cieszyńskiego jako miejsca osiedlania się i lokowania inwestycji</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 1.1. Rozbudowa infrastruktury technicznej</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Wspieranie zrównoważonej regulacji potoków i rzek na terenach istniejącej zabudowy wraz z infrastrukturą techniczną oraz miejsc gdzie planowana jest nowa infrastruktura</p> <p>1.1.2. Wspieranie działań na rzecz tworzenia i utrzymania systemu małej retencji wód z zachowaniem życia biologicznego w ekosystemach</p> <p>1.1.3. Wspieranie rozbudowy i modernizacji sieci wodociągów publicznych, kanalizacji i budowy lokalnych oczyszczalni ścieków z zachowaniem możliwości wykorzystania infrastruktury w układzie międzygminnym</p> <p>1.1.4. Wspieranie tworzenia systemu dofinansowania budowy indywidualnych oczyszczalni ścieków, termomodernizacji oraz bezemisyjnych instalacji</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na szczegółowo zaplanowanych, zrównoważonych regulacjach rzek i potoków w obszarach zurbanizowanych, na terenie istniejącej zabudowy oraz na terenach planowanej zabudowy w celu ochrony mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.</p> <p>W ramach tego celu planowane są działania na rzecz tworzenia i utrzymania systemu małej retencji wód z zachowaniem życia biologicznego w ekosystemach.</p> <p>Budowa zbiorników małej retencji będzie realizowana w miejscach, gdzie ich budowa i funkcjonowanie nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko. Każdorazowe takie działanie zostanie poprzedzone oceną oddziaływania na środowisko i szczegółową dokumentacją.</p> <p>Na etapie niniejszego opracowania nie ma możliwości określenia odcinków rzek i potoków planowanych do regulacji, ani wyznaczenie lokalizacji małych zbiorników retencyjnych. Wiadomo, iż ich lokalizacja i zasięg na etapie konkretnego planowania zostanie uzgodniona z szeregiem organów oraz będzie zgodna z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Cel dotyczący rozbudowy infrastruktury technicznej, zakłada także rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a także budowę indywidualnych systemów oczyszczania ścieków na terenach nieplanowanych do skanalizowania.</p>

	<p>Wszystkie te zadania na etapie realizacji inwestycji przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. W trakcie realizacji tych zadań wystąpi przemieszczanie mas ziemi, niszczenie zieleni i być może siedlisk roślin, wystąpi również czasowy wzmożony ruch pojazdów ciężkich i zwiększony hałas ciężkiego sprzętu.</p> <p>Inwestycje te przyczynią się do zmniejszenia zrzutu ścieków surowych do rowów i potoków, dostarczenia do mieszkańców lepszej jakości wody do picia oraz lepszego i skuteczniejszego oczyszczania ścieków.</p>
<p style="text-align: center;">CEL OPERACYJNY 2.1. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu Cieszyńskiego - kształtowanie postaw proekologicznych</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.2.1. Wspieranie doskonalenia nauczycieli z zakresu edukacji ekologicznej</p> <p>1.2.2. Wspieranie organizacji Powiatowego Konkursu Ekologicznego bazującego na wcześniej prowadzonych konkursach gminnych</p> <p>1.2.3. Wspieranie przygotowania programu szkolnego z zakresu ochrony środowiska bazującego na dobrych przykładach z powiatu cieszyńskiego, w tym organizacja warsztatów ekologicznych w szkołach</p> <p>1.2.4. Dostosowanie kierunków edukacji do potrzeb, w tym rynku agroturystycznego</p> <p>1.2.5. Wspieranie inicjatyw dotyczących porządkowania (utrzymywania w czystości) terenów leśnych i rekreacyjnych</p> <p>1.2.6. Wspieranie realizacji działań proekologicznych przez organizacje pozarządowe</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Wymienione zadania polegały będą na wspieraniu doskonalenia nauczycieli wychowania ekologicznego, przygotowywaniu konkursów ekologicznych, akcji i prelekcji w tym także przygotowywania akcji edukacyjnych dla właścicieli gospodarstw agroturystycznych w celu dostosowania ich usług do potrzeb rynku.</p> <p>Istotne akcje polegały będą na wspieraniu inicjatyw dotyczących sprzątania terenów leśnych i rekreacyjnych.</p> <p>Wymienione działania przyczynią się do pozytywnego oddziaływania na środowisko, będą miały znamiona edukacji ekologicznej, zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.</p>
<p style="text-align: center;">CEL OPERACYJNY 1.3. Prowadzenie działań informacyjnych, promujących podejmowane w powiecie przedsięwzięcia ekologiczne</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.3.1. Tworzenie strony internetowej zajmującej się tematyką środowiska naturalnego w powiecie cieszyńskim, w tym również informacji przestrzennej</p> <p>1.3.2. Prowadzenie działań informacyjno — promocyjnych z dostępem społeczeństwa do informacji o środowisku</p> <p>1.3.3. Wspieranie prowadzenia „serwisu lokalnego” w prasie lokalnej</p> <p>1.3.4. Wspieranie promowania edukacji ekologicznej w oparciu o Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Beskidu Śląskiego oraz Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania w ramach tego celu operacyjnego będą nakierowane na prowadzenie działań informacyjno – promocyjnych poprzez strony internetowe, prasę lokalną a także instytucje zajmujące się ochroną przyrody.</p> <p>Działania wymienione przyczynią się do pozytywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p style="text-align: center;">CEL OPERACYJNY 1.4. Współdziałanie samorządów w dążeniu do osiągnięcia standardów jakości środowiska</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Ograniczanie niskiej emisji w oparciu o Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu</p> <p>1.4.2. Dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych w oparciu o plany gospodarowania wodami</p> <p>1.4.3. Wspieranie tworzenia funkcjonowania zintegrowanych systemów gospodarowania odpadami, w tym sieci instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych</p> <p>1.4.4. Wspieranie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw powodujących niską emisję</p> <p>1.4.5. Rozwój trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w oparciu o plany urządzania lasu</p> <p>1.4.6. Wspieranie działań zmierzających do odtwarzania i zachowania bio i georóżnorodności, w tym gatunków rodzimych</p> <p>1.4.7. Tworzenie i realizacja programów ochrony środowiska</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Wymienione działania inwestycyjne polegały będą na opracowywaniu i późniejszej realizacji PONE na poziomie gmin w oparciu o założenia Programu ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego. Działania te nakierowane będą na wymianę źródła ciepła/kotłów w budynkach, termomodernizację budynków w celu zmniejszenia ilości spalanych paliw i ograniczenia niskiej emisji.</p> <p>W trakcie realizacji tego rodzaju zadań należy zwrócić uwagę na kwestię miejsc lęgowych ptaków i siedlisk nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi i na poddaszach.</p> <p>Przy pracach związanych z remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy.</p> <p>Pozostałe zadania polegały będą na dążeniu do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawy jakości funkcjonowania gospodarki odpadami, zrównoważonej gospodarki leśnej, a także tworzenia i realizacji programów ochrony środowiska na poziomie gminnym.</p> <p>Wymienione działania w trakcie realizacji mogą się przyczynić do negatywnego oddziaływania na środowisko, niemniej jednak</p>

	<p>po zakończeniu zadań efektem ich realizacji będzie mniejsze zanieczyszczenie powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, a także sprawniejszy system funkcjonowania gospodarki odpadami.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.5. Promocja i wspieranie wdrażania niekonwencjonalnych źródeł energii</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.5.1. Promowanie możliwych do wykorzystania na terenie powiatu cieszyńskiego odnawialnych źródeł energii (woda, wody termalne, biomasa, wiatr, biogaz, słońce)</p> <p>1.5.2. Proponowanie możliwości inwestowania w pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>1.5.3. Wspieranie w skali powiatu systemu zachęt dla przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii</p> <p>1.5.4. Współorganizacja konferencji poświęconych odnawialnym źródłom energii w Euroregionie Śląsk Cieszyński</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania w ramach tego celu operacyjnego będą nakierowane na promowanie, wspieranie i proponowanie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także organizowanie konferencji i prelekcji.</p> <p>Działania wymienione przyczynią się do pozytywnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Zadanie polegało będzie na termomodernizacji budynków na terenie poszczególnych gmin powiatu cieszyńskiego. W wyniku realizacji tych zadań zmniejszy się zapotrzebowanie budynków na energię cieplną, co związane jest ze zmniejszeniem zużycia paliw, a przez to zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń.</p> <p>W trakcie realizacji tego rodzaju zadań należy zwrócić uwagę na kwestię miejsc lęgowych ptaków i siedlisk nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi i na poddaszach.</p> <p>Przy pracach związanych z remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy.</p> <p>Po zakończeniu realizacji działań związanych z montażem instalacji OZE zmniejszy się ilość energii wytworzonej konwencjonalnymi metodami, co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.6. Promocja i wykorzystywanie lokalnych surowców naturalnych</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.6.1. Tworzenie warunków do korzystania z odnawialnych źródeł energii (wody termalne, biomasa, wiatr, biogaz, słońce)</p> <p>1.6.2. Wspieranie popularyzacji istniejących zasobów naturalnych służących walorom uzdrowiskowym (np. solanki, wody mineralne i termalne)</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania w ramach tego celu operacyjnego będą nakierowane na tworzeniu warunków i popularyzację wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Działania wymienione przyczynią się do pozytywnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Po zakończeniu realizacji działań związanych z montażem instalacji OZE zmniejszy się ilość energii wytworzonej konwencjonalnymi metodami, co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.7. Poprawa wizerunku i ładu przestrzennego powiatu</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.7.1. Zrównoważone planowanie i gospodarowanie przestrzenne z poszanowaniem prawa własności i interesu publicznego</p> <p>1.7.2. Wspieranie rewitalizacji przestrzeni zurbanizowanej</p> <p>1.7.3. Kształtowanie przestrzeni zieleni urządzonej oraz terenów rekreacji</p> <p>1.7.4. Wspieranie prowadzenia konkursów zmierzających do poprawy wizerunku i ładu przestrzennego powiatu</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Działania planowane w tym zakresie nastawione będą na działania planistyczne zagospodarowania przestrzennego w tym urządzenia zieleni terenów zurbanizowanych jak i rekreacyjnych. Działania te zmierzać będą w kierunku poprawy ładu i wizerunku powiatu.</p> <p>Wynikiem realizacji tych zadań będzie poprawa ładu i wyglądu przestrzeni publicznej Śląska Cieszyńskiego.</p>
<p>Cele w ramach domeny 5 „Promocja i ochrona zdrowia”</p>	
<p>CEL STRATEGICZNY 1 Wydłużenie życia, poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców oraz ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 1.1. Realizowanie zadań publicznych w zakresie promocji i ochrony zdrowia</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Realizacja zadań wg rozpoznanych potrzeb zdrowotnych mieszkańców</p>	<p>Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na promocji działań prozdrowotnych dla mieszkańców powiatu.</p>

<p>1.1.2 Inicjowanie i wspomaganie działań prozdrowotnych lokalnej wspólnoty</p> <p>1.1.3 Umocnianie systemu współpracy i wymiany informacji między jednostkami organizacyjnymi gmin i powiatu, powiatową administracją zespoloną organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi i innymi instytucjami</p> <p>1.1.4 Koordynacja działań międzysektorowych</p>	<p>W wyniku realizacji planowanych działań nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko, wszystkie oddziaływania będą miały charakter pozytywny.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 2 Zapewnienie wysokiego standardu świadczeń zdrowotnych</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Świadczenie usług medycznych na wysokim poziomie, w szerokim zakresie i z powszechną ich dostępnością</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.1.1. Realizacja projektów inwestycyjnych ukierunkowanych na poprawę jakości i dostępności świadczeń medycznych przez ZZOZ w Cieszynie, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uruchomienie w ZZOZ w Cieszynie kompleksu leczenia chorób płuc i chorób zakaźnych, oraz realizacja programów wczesnego wykrywania przewlekłych chorób układu oddechowego – Uruchomienie w ZZOZ w Cieszynie: – Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży – Poradni, Oddziału Dziennego, Oddziału Całodobowego Leczenia Nerwic – Oddziału Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych tzw. „detoks” - Ośrodka opieki krótkoterminowej dla seniorów – Budowa i uruchomienie hospicjum w celu zapewnienie kompleksowej opieki dla pacjentów onkologicznych – Poprawa jakości usług przez doposażenie ZZOZ w Cieszynie w sprzęt medyczny, zgodnie z priorytetami regionalnej polityki zdrowotnej dla województwa śląskiego – Utrzymanie sprawnie funkcjonującego systemu ratownictwa medycznego – Stała wymiana sprzętu i doposażanie SOR i Cieszyńskiego Pogotowia Ratunkowego <p>2.1.3. Wspieranie działalności placówek leczniczo-opiekuńczych oraz placówek zajmujących się realizacją usług zdrowotnych i społecznych zapobiegających wykluczeniu</p> <p>2.1.4. Wspieranie rozwoju i funkcjonowania cyfrowych usług publicznych w zakresie e-zdrowie</p> <p>2.1.5. Stworzenie systemu współpracy pomiędzy instytucjami realizującymi usługi zdrowotne i społeczne</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na poprawie jakości i dostępności specjalistycznych usług medycznych. W ramach tego działania uruchomiony zostanie kompleks leczenia chorób płuc i chorób zakaźnych, a także poradnie specjalistyczne. Planowana jest również budowa hospicjum oraz stałe doposażanie ZZOZ w sprzęt medyczny.</p> <p>W wyniku realizacji planowanych działań nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko, wszystkie oddziaływania będą miały docelowo charakter pozytywny, szczególnie dla mieszkańców.</p> <p>W trakcie prac budowlanych mogą wystąpić niekorzystne czasowe oddziaływania, które zostaną zakończone po dokonaniu działań modernizacyjnych i budowlanych.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 2.2. Stworzenie warunków dla pozyskiwania wysoko kwalifikowanej kadry medycznej oraz podnoszenie jej kwalifikacji</p>	
<p>Projekty:</p> <p>2.2.1. Wsparcie zwiększania kompetencji zawodowych i kwalifikacji kadr medycznych, szczególnie w zakresie chorób układu krążenia, chorób nowotworowych, chorób i zaburzeń psychicznych, chorób układu kostno-stawowo-mięśniowego oraz chorób układu oddechowego</p> <p>2.2.2. Wsparcie realizacji działań pro jakościowych i rozwiązań organizacyjnych w systemie ochrony zdrowia ułatwiający dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych</p> <p>2.2.3. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia poprzez wsparcie podnoszenia kwalifikacji kadry administracyjnej</p> <p>2.2.4. Dążenie do zapewnienia pełnego zakresu specjalistycznych usług medycznych</p> <p>2.2.5. Zwiększenie wymogów co do poziomu wiedzy i kompetencji zatrudnianej kadry</p> <p>2.2.6. Wspieranie inicjatyw zmierzających do uruchomienia</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na poprawie kompetencji personelu medycznego oraz poprawę rozwiązań organizacyjnych w przychodniach i dążenia do dostępu wszystkich mieszkańców do pełnego zakresu specjalistów medycznych.</p> <p>W wyniku realizacji planowanych działań nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko, wszystkie oddziaływania będą miały charakter pozytywny.</p>

studiów pielęgniarstwa I i II stopnia na terenie powiatu lub innych form kształcenia pielęgniarek	
Cele w ramach domeny 6 „Spójność społeczna”	
CEL STRATEGICZNY 1	
Dostosowanie form udzielanego wsparcia do rzeczywistych potrzeb mieszkańców powiatu cieszyńskiego	
CEL OPERACYJNY 1.1. Efektywny system pomocy społecznej	
Projekty: 1.1.1. Monitorowanie istniejącej sieci domów pomocy społecznej 1.1.2. Rozwój i modernizacja bazy materialnej i organizacyjnej świadczącej usługi terapeutyczne, poradnictwa specjalistycznego i konsultacji	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane działania polegały będą na rozwoju poradnictwa domowego i pomocy społecznej. W wyniku realizacji planowanych działań nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko, wszystkie oddziaływania będą miały charakter pozytywny.
CEL OPERACYJNY 2.1. Podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców powiatu cieszyńskiego	
Projekty: 1.2.1. Doskonalenie zawodowe kadr pomocowych jednostek organizacyjnych 1.2.2. Współpraca z sektorem rządowym, samorządowym i pozarządowym działającym w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane działania polegały będą na doskonaleniu personelu administracyjnego i kadry pomocowych jednostek w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej. W wyniku realizacji planowanych działań nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko, wszystkie oddziaływania będą miały charakter pozytywny.
CEL OPERACYJNY 1.3. Efektywny system pieczy zastępczej	
Projekty: 1.3.1. Podejmowanie przedsięwzięć na rzecz rozwijania i wspierania systemu pieczy zastępczej 1.3.2. Promowanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem, w tym dalszy rozwój sieci zawodowych rodzin zastępczych 1.3.3. Ewaluacja funkcjonujących placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego 1.3.4. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane działania nastawione będą na rozwój rodzin zastępczych oraz placówek wychowawczych i socjalnych. W wyniku realizacji planowanych działań nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko, wszystkie oddziaływania będą miały charakter pozytywny.
CEL OPERACYJNY 1.4. Wzmocnienie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	
Projekty: 1.4.1. Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym 1.4.2. Integrowanie i inicjowanie działań różnych podmiotów w zakresie wzmocnienia wsparcia i uczestnictwa społecznego osób niepełnosprawnych 1.4.3. Likwidacja barier dająca możliwość równoprawnego uczestnictwa osobom niepełnosprawnym w życiu społecznym	Zadanie nieinwestycyjnie Wyspecyfikowane zadania w ramach tego celu operacyjnego nastawione będą na likwidację barier architektonicznych i społecznych dla osób niepełnosprawnych. Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania na środowisko.
CEL OPERACYJNY 1.4. Wzmocnienie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	
Projekty: 1.5.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa 1.5.2. Aktywizacja i kształtowanie i pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie	Zadanie nieinwestycyjnie Działania te nastawione będą na stworzenie pozytywnego wizerunku osób starszych, a także stworzenie systemu wsparcia dla tych osób. Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania na środowisko.

Cele w ramach domeny 7 „Przedsiębiorczość”	
CEL STRATEGICZNY 1	
Poprawa warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i tworzeniu nowych miejsc pracy	
CEL OPERACYJNY 1.1.	
Rozwój systemu szkoleniowo-educacyjnego	
<p>Projekty:</p> <p>1.1.1. Współpraca samorządu powiatowego z przedsiębiorcami celem zapewnienia zasad sprawnego funkcjonowania lokalnej gospodarki oraz współpracy pomiędzy biznesem i samorządem terytorialnym</p> <p>1.1.2. Współpraca instytucji rynku pracy z placówkami oświatowymi w zakresie dopasowania kierunków kształcenia do potrzeb aktualnego rynku pracy</p> <p>1.1.3. Współpraca publicznych służb zatrudnienia z przedsiębiorcami w zakresie diagnozy potrzeb szkoleniowych oraz kształcenia ustawicznego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na współpracy szkolnictwa i lokalnymi przedsiębiorcami, co będzie miało na celu dostosowanie poziomu i kierunku kształcenia do aktualnych potrzeb lokalnego rynku.</p> <p>Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania na środowisko.</p>
CEL OPERACYJNY 2.1.	
Opracowanie mechanizmów stałej wymiany informacji pomiędzy środowiskiem przedsiębiorców a samorządem	
<p>Projekty:</p> <p>1.2.1. Wypracowanie skutecznej formy współpracy oraz przepływu informacji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a przedsiębiorcami</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na współpracy i przepływie informacji pomiędzy samorządami i przedsiębiorcami.</p> <p>Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania na środowisko.</p>
CEL OPERACYJNY 1.3.	
Poprawa warunków inwestycyjnych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	
<p>Projekty:</p> <p>1.3.1. Wspieranie działań zmierzających do tworzenia aktualnych baz danych o ofertach/terenach inwestycyjnych/turystycznych Powiatu Cieszyńskiego</p> <p>1.3.2. Opracowanie systemu informacji przestrzennej i informacji o terenie powiatu cieszyńskiego w zakresie potencjalnych terenów inwestycyjnych</p> <p>1.3.3. Wspieranie rozwoju turystyki, w tym agroturystyki i leśnictwa uwzględniającego wykorzystanie zasobów naturalnych w powiecie</p> <p>1.3.4. Optymalne wykorzystanie dostępnych instrumentów rynku pracy w tworzeniu miejsc pracy</p> <p>1.3.5. Monitorowanie lokalnego rynku pracy</p> <p>1.3.6. Wspieranie działań ukierunkowanych na rozwój nowych technologii</p> <p>1.3.7. Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych, w tym promocja samozatrudnienia</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Realizacja planowanych działań polegała będzie na stworzenie systemu informacji i promocji aktualnych i ciekawych ofert inwestycyjnych, w tym informacji przestrzennej o potencjalnych terenach inwestycyjnych. Zadanie będzie miało także na celu wspieranie rozwoju agroturystyki w tym leśnictwa wykorzystującego naturalne zasoby powiatu, a także promocję samozatrudnienia i tworzenie nowych miejsc pracy.</p> <p>Realizacja zadań w zakresie rozwoju baz danych i informacji, monitorowania rynku pracy oraz samozatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy nie przyczyni się do negatywnych oddziaływań na środowisko wodne, przyrodnicze, wodę i glebę ani na powietrze.</p> <p>Większość zadań będzie nastawiona na promocję, i informację oraz tworzenie baz danych.</p>
CEL OPERACYJNY 1.4.	
Opracowanie kompleksowego programu promocyjnego na rzecz kreowania powiatu cieszyńskiego, jako przyjaznego regionu dla rozwoju przedsiębiorczości	
<p>Projekty:</p> <p>1.4.1. Wspieranie opracowania systemu preferencji dla inwestorów na poziomie gmin/powiatu</p> <p>1.4.2. Prowadzenie kampanii promocyjnej prezentującej powiat cieszyński, jako region atrakcyjny, w tym w szczególności pod względem turystycznym, uzdrowiskowym i leczniczym, dla inwestorów spoza regionu</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Realizacja planowanych działań polegała będzie na opracowaniu systemu preferencji dla inwestorów oraz promocji powiatu w celu przyciągnięcia inwestorów.</p> <p>Większość zadań będzie nastawiona na promocję (działania miękkie) i nie będzie się przyczyniała do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Można założyć, iż dzięki zainteresowaniu atrakcjami powiatu pojawią się inwestorzy, którzy będą chcieli rozwinąć swoje działania na terenie powiatu. Przyczyni się to do większego niekorzystanego oddziaływania w postaci zwiększenia ruchu pojazdów zaopatrzenia, czy zwiększenia liczby klientów firm, ale z drugiej strony będą korzyści społeczno-ekonomiczne dla mieszkańców.</p> <p>Niemniej jednak na etapie koncepcji budowy nowych przedsiębiorstw zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko/wydana decyzja środowiskowa wskazująca na oddziaływanie na środowisko i sposoby zapobiegania niekorzystnym oddziaływaniom funkcjonowania nowego przedsiębiorstwa.</p>

<p>CEL OPERACYJNY 1.5. Wspieranie działań organizacji pozarządowych</p>	
<p>Projekty: 1.5.1. Organizacja systemu doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno — biurowej dla organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i rynku usług</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na organizacji systemu doradztwa, szkoleń i konsultacji w celu rozwoju przedsiębiorczości i usług. Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania na środowisko.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 2. Utworzenie rady biznesu wspierającej inicjatywy gospodarcze</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Wzmocnienie działań stowarzyszeń gospodarczych na terenie powiatu</p>	
<p>Projekty: 2.1.1. Wzmocnienie trójsektorowej współpracy, wspierającej inicjatywy gospodarcze Powiatu Cieszyńskiego, w tym monitorowanie inicjatyw gospodarczych oraz prowadzenie konsultacji w zakresie kierunków rozwoju gospodarczego powiatu 2.1.2. Rozwijanie współpracy pomiędzy stowarzyszeniami gospodarczymi z samorządami gminnymi i powiatowym Śląska Cieszyńskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Realizacja planowanych działań ma na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy stowarzyszeniami i samorządami w kierunku rozwoju gospodarczego Powiatu Cieszyńskiego.</p> <p>Rozwój gospodarczy Powiatu Cieszyńskiego przyczyni się do zwiększenia możliwości rozwoju dla mieszkańców, w zakresie nowych atrakcyjnych miejsc pracy czy nowych technologii. Jeśli chodzi o nowe technologie i nowe przedsiębiorstwa i związany z nimi rozwój gospodarczy - z reguły jest on bardziej ekologiczny niż dotychczasowe działalności, bowiem nowe technologie są nastawione na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zmniejszenie odpadowości i mniejsze zużycie wody i materiałów.</p> <p>Rozwój nowych technologii i rozwój gospodarczy powiatu przyczyni się szczególnie do pozytywnych oddziaływań na mieszkańców, którzy będą mieli atrakcyjne miejsca pracy.</p> <p>W toku postępowań administracyjnych w rozwoju nowych firm i przedsiębiorstw, a także technologii niezbędne będzie wydanie decyzji środowiskowych, w tym niejednokrotnie opracowanie raportów oddziaływania środowisko, które wskażą potencjalne oddziaływanie i możliwości jego ograniczenia.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 3. Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa infrastruktury drogowej powiatu cieszyńskiego</p>	
<p>Projekty: 3.1.1. Ciągła poprawa stanu technicznego dróg na terenie powiatu cieszyńskiego</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Działania zapisane w ramach tego celu polegały będą na poprawie stanu technicznego istniejącej infrastruktury drogowej. Działania te realizowane będą przez gminy, Powiat, Województwo Śląskie oraz Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad.</p> <p>Docelowo realizacja tych zadań przyczyni się do upłynnienia jazdy przez teren powiatu cieszyńskiego, zmniejszenia ilości niepotrzebnych startów i hamowań, a przez to zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>Niemniej jednak w trakcie realizacji remontów, modernizacji i poprawy stanu technicznego dróg i mostów wystąpią niekorzystne oddziaływania w postaci hałasu, odpadów, pylenia, ruchu ciężkiego sprzętu, niszczenie zieleni przydrożnej oraz płoszenia zwierząt i ptaków. Oddziaływania te zakończą się po zakończeniu działań modernizacyjnych.</p>
<p>Cele w ramach domeny 8 „Współpraca transgraniczna”</p>	
<p>CEL STRATEGICZNY 1 Optymalizacja układu komunikacyjnego oraz sprawnego systemu ruchu granicznego</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 1.1. Realizacja zapisów polsko- czeskiego modelowego studium przekraczania granic „border crossing”</p>	
<p>Projekty: 1.1.1. Aktualizacja zapisów studium z uwzględnieniem pogranicza słowackiego 1.1.2. Opracowanie projektów technicznych i studiów wykonalności dla poszczególnych zadań wynikających ze Studium 1.1.3. Pozyskanie środków finansowych ze źródeł krajowych i</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Działania zapisane w ramach tego celu polegały będą na usprawnieniu ruchu komunikacyjnego przygranicznego poprzez poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury drogowej.</p> <p>W pierwszej kolejności będzie to aktualizacja dokumentacji projektowych i kosztorysowych, opracowanie studiów wykonalności i pozyskanie środków na realizację inwestycji, docelowo sama realizacja.</p>

<p>zagranicznych</p> <p>1.1.4. Realizacja inwestycji ujętych w studium</p>	<p>Realizacja tych zadań przyczyni się do upłynnienia jazdy, a przez to zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>Niemniej jednak w trakcie realizacji remontów, modernizacji i poprawy stanu technicznego dróg i mostów wystąpią niekorzystne oddziaływania w postaci hałasu, odpadów, pylenia, ruchu ciężkiego sprzętu, niszczenie zieleni przydrożnej oraz płoszenia zwierząt i ptaków. Oddziaływania te zakończą się po zakończeniu działań modernizacyjnych.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 2.1. Poprawa jakości dróg</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.2.1. Przebudowa dróg powiatowych stanowiących połączenia transgraniczne</p>	<p>Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Działania zapisane w ramach tego celu polegały będą na usprawnieniu ruchu komunikacyjnego przygranicznego poprzez poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury drogowej.</p> <p>Docelowo realizacja tych zadań przyczyni się do upłynnienia jazdy, a przez to zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>Niemniej jednak w trakcie realizacji remontów, modernizacji i poprawy stanu technicznego dróg i mostów wystąpią niekorzystne oddziaływania w postaci hałasu, odpadów, pylenia, ruchu ciężkiego sprzętu, niszczenie zieleni przydrożnej oraz płoszenia zwierząt i ptaków. Oddziaływania te zakończą się po zakończeniu działań modernizacyjnych.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 1.3. Stworzenie infrastruktury towarzyszącej dla towarowego i osobowego ruchu tranzytowego</p>	
<p>Projekty:</p> <p>1.3.1. Wspieranie rozwoju i promocji miejsc obsługi podróżnych w Cieszynie</p> <p>1.3.2. Modernizacja istniejącego dworca kolejowego w Zebrzydowicach – dostosowanie do standardów europejskich</p>	<p>Zadanie inwestycyjnie</p> <p>Planowane działania polegały będą na wspieraniu rozwoju miejsc obsługi podróżnych oraz modernizacji istniejącego dworca w Zebrzydowicach. Miejsca obsługi podróżnych zlokalizowane będą wzdłuż istniejących dróg i nie przyczynią się do niekorzystnych oddziaływań na tereny przyrodnicze i atrakcyjne krajobrazowo.</p> <p>Remont istniejącego dworca w docelowo przyczyni się do korzystnych oddziaływań szczególnie dla mieszkańców i podróżnych korzystających z infrastruktury kolejowej.</p> <p>Niemniej jednak w trakcie realizacji tego rodzaju zadań należy zwrócić uwagę na kwestię miejsc lęgowych ptaków i siedlisk nietoperzy mieszczące się pod dachami, w zagłębieniach krokwi i na poddaszach.</p> <p>Przy pracach związanych z remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w Ustawy.</p> <p>Przed przystąpieniem do prac przeprowadzić oględziny (najlepiej z udziałem ornitologa), w celu potwierdzenia zasiedlenia obiektów objętych planowanymi pracami przez gatunki podlegające ochronie. Jeśli w obiekcie nie znajdują się siedliska gatunków chronionych, ornitolog znający problematykę zasiedlenia budynków przez ptaki, ustali to w czasie pierwszych oględzin terenowych, co rozwiąże powyższy problem.</p> <p>W przypadku stwierdzenia obecności gatunków chronionych (siedlisk tych gatunków) w obiektach, w których planowane jest przeprowadzenie robót mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest, przed przystąpieniem do wykonywania robót należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust. 2 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody na odstąpienie od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 4, tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków. Opinię/ekspertyzę z przeprowadzonych oględzin, należy dołączyć do zgłoszenia do RDOŚ.</p> <p>Ekspertyza ornitologiczna powinna objąć dwie części. Pierwszą jest wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk i miejsc niebezpiecznych dla ptaków, a także stwierdzenie miejsc zajętych przez ptaki, określenie gatunków i ich liczebności. Drugą częścią jest zaproponowanie możliwych rozwiązań pod kątem zachowania siedlisk, kompensacji oraz terminarza wykonania tych prac w powiązaniu z harmonogramem i technikami wykonania prac. Końcowym etapem jest wystąpienie do RDOŚ z wnioskiem o wydanie zezwolenia na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków w związku z planowanymi pracami remontowymi.</p>

	Po zakończeniu realizacji tych działań oddziaływanie będą tylko pozytywne, zarówno dla mieszkańców, jak i dla środowiska.
CEL STRATEGICZNY 2.	
Stworzenie systemu koordynującego wspólne działania w różnych dziedzinach życia gospodarczego, w tym polityki inwestycyjnej	
CEL OPERACYJNY 2.1.	
Stworzenie efektywnego systemu infrastruktury technicznej	
Projekty: 2.1.1. Wsparcie działań zmierzających do połączenia i koordynacji rozwoju sieci kanalizacyjnej, gazowej, grzewczych, energetycznej i teletechnicznej w pasie przygranicznym	Zadanie inwestycyjnie Działania zapisane w ramach tego celu polegały będą na połączeniu infrastruktury technicznej w pasie przygranicznym. Niemniej jednak na etapie realizacji inwestycji wystąpią niekorzystne oddziaływania w postaci hałasu, odpadów, pylenia, ruchu ciężkiego sprzętu, niszczenia zieleni przydrożnej oraz ploszenia zwierząt i ptaków. Oddziaływania te zakończą się po zakończeniu działań modernizacyjnych. W etapie funkcjonowania inwestycji oddziaływania będą tylko pozytywne.
CEL OPERACYJNY 2.2.	
Koordynacja transportu zbiorowego	
Projekty: 2.2.1. Usprawnienie ruchu turystycznego, handlowego oraz lokalnego poprzez koordynację rozkładów jazdy w pasie przygranicznym 2.2.2. Realizowanie „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Cieszyńskiego” w zakresie ruchu transgranicznego	Zadanie nieinwestycyjnie Działania zapisane w ramach tego celu polegały będą na usprawnieniu transportu publicznego i jego rozkładu w pasie przygranicznym. Zadanie polegało będzie na takim ułożeniu rozkładu jazdy, by zarówno strona polska, czeska, jak i słowacka miały dogodny dojazd w obie strony. Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania.
CEL OPERACYJNY 2.3.	
Współpraca w zakresie planowania przestrzennego	
Projekty: 2.3.1. Wypracowanie założeń/procedur koordynacji wzajemnych uzgodnień przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego w strefie przygranicznej 2.3.2. Organizacja cyklicznych spotkań przedstawicieli samorządów lokalnych strefy przygranicznej w celu wzajemnej informacji na temat planowania przestrzennego wraz z przekazaniem materiałów planistycznych strefy przygranicznej	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane zadania będą miały charakter cyklicznych spotkań, wymiany doświadczeń oraz planowania wspólnych zamierzeń. Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania.
CEL OPERACYJNY 2.4.	
Rozwój polsko-czeskiego systemu współpracy i wymiany informacji gospodarczej	
CEL STRATEGICZNY 3.	
Stworzenie systemu koordynującego w obszarze ochrony środowiska i zarządzania kryzysowego	
CEL OPERACYJNY 3.1.	
Koordynacja działań w zakresie ochrony środowiska	
Projekty: 3.1.1. Budowa systemu monitoringu wraz ze stworzeniem jednolitych standardów w zakresie ochrony: wód, powietrza, lasów oraz gleby 3.1.2. Dokończenie realizacji programu „Rewitalizacja rzeki Olzy i jej dorzecza” 3.1.3. Kontynuacja działań w celu zminimalizowania skutków szkód górniczych, wynikających z eksploatacji w pasie granicznym	Zadanie inwestycyjnie i nieinwestycyjnie Działania zapisane w ramach tego celu polegały będą na budowie nowego i usprawnieniu istniejącego systemu monitoringu stanu środowiska oraz minimalizacji szkód górniczych w pasie granicznym. W ramach tego celu realizowana będzie także zadanie polegające na dokończeniu rewitalizacji rzeki Olzy i jej dorzecza. Realizacja tych działań docelowo przyniesie tylko pozytywne oddziaływania.
CEL OPERACYJNY 3.2.	
Opracowanie kompleksowego programu ochrony środowiska z wykorzystaniem współpracy transgranicznej	
Projekty: 3.2.1. Kompleksowa realizacja programu ochrony środowiska w porozumieniu ze stroną czeską - w zakresie ochrony wód oraz ochrony powietrza	Zadanie nieinwestycyjnie Planowane działania polegały będą na wspólnej realizacji programu ochrony środowiska we współpracy ze stroną czeską. Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływania.

<p>CEL OPERACYJNY 3.3. Koordynacja działań służb zarządzania kryzysowego</p>	
<p>Projekty: 3.3.1. Wsparcie i udoskonalanie przyjętych rozwiązań służących przekazywaniu informacji o zagrożeniach z zakresu bezpieczeństwa i ochrony ludności 3.3.2. Wsparcie współpracy służb zarządzania kryzysowego w zakresie wspólnych systemów łączności i procedur reagowania</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Planowane działania to głównie współpraca w kwestii zarządzania kryzysowego w zakresie przekazywania informacji o zagrożeniach. Realizacja tych działań przyniesie tylko pozytywne oddziaływanie zarówno dla mieszkańców i środowiska.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 4. Stworzenie systemu koordynującego wspólne działania w sferze społecznej</p>	
<p>CEL OPERACYJNY 4.1. Organizacja i koordynacja działań w zakresie kultury, sportu, turystyki, rekreacji i promocji</p>	
<p>Projekty: 4.1.1. Rozwijanie istniejącego polsko-czeskiego systemu informacyjnego 'InfoReg' 4.1.2. Organizowanie i wspieranie imprez w obszarze kultury, sportu, turystyki i rekreacji 4.1.3. Promocja wspólnych przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą miały za zadanie organizację działań imprez, kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w ramach polsko – czeskiej współpracy. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter organizacyjny.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 4.2. Organizacja i koordynacja działań w zakresie współpracy młodzieżowej</p>	
<p>Projekty: 4.2.1. Wsparcie rozwoju partnerstw i sieci współpracy 4.2.2. Organizacja wspólnych działań</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą miały za zadanie wspieranie rozwoju partnerstwa i organizacji wspólnych działań. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter organizacyjny.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 4.3. Wspieranie działań organizacji pozarządowych</p>	
<p>Projekty: 4.3.1. Organizacja systemu doradztwa, konsultacji, szkoleń i pomocy administracyjno- biurowej dla organizacji pozarządowych działających na rzecz współpracy transgranicznej</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą miały za zadanie organizację szkoleń, konsultacji, konferencji i pomocy biurowej w ramach transgranicznej współpracy. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko. Będą miały charakter organizacyjny.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 4.4. Organizacja i koordynacja działań w zakresie transgranicznego rynku pracy</p>	
<p>Projekty: 4.4.1. Kontynuacja działań związanych z realizacją programu EURES- Europejskie Służby Zatrudnienia 4.4.2. Współpraca europejskich służb zatrudnienia Polski- Czech- Słowacji w realizacji przedsięwzięć na transgranicznym rynku pracy w ramach „EURES - T Beskydy”</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą nastawione na organizację i współpracę wspólnego rynku pracy zarówno dla mieszkańców polski jak i krajów sąsiednich. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>
<p>CEL OPERACYJNY 4.5. Wspieranie współpracy w obszarze ochrony zdrowia</p>	
<p>Projekty: 4.5.1 Inicjowanie i wspieranie partnerstw instytucji służby 4.5.2. Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia w ujęciu transgranicznym</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie nieinwestycyjnie</p> <p>Zadania zapisane w ramach tego celu operacyjnego będą nakierowane na podejmowanie działań na rzecz ochrony zdrowia i partnerstwa placówek ochrony zdrowia. Działania te nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko.</p>

Źródło: projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017 - 2025” 2017

W poniższej tabeli ujęto planowane do realizacji na terenie Powiatu Cieszyńskiego zadania inwestycyjne i przeanalizowano ich wpływ na oddziaływanie na 11 komponentów środowiskowych. A poniższej analizie wyłączono zadania nieinwestycyjne ze względu na ich pozytywne oddziaływanie na środowisko.

Tabela 6.2 Przewidywane znaczące oddziaływania zagadnienia i aspekty środowiska

Domeny, cele i zadania zapisane w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025”	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
	Obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materialne
Cele w ramach domeny 1 „Edukacja”													
CEL OPERACYJNY 1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców powiatu cieszyńskiego													
1.2.2. Poprawa komunikacji w zakresie transportu uczniów	0/+	0/+	+	0/+	0/+	+	+	+	0	+	+	+	+
CEL OPERACYJNY 1.3. Rozwój kadry pedagogicznej i bazy materialnej placówek edukacyjnych Powiatu Cieszyńskiego													
1.3.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, w tym bazy sportowej	0	0	++	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0	0
Cele w ramach domeny 2 „Turystyka, promocja, sport i organizacje pozarządowe”													
CEL OPERACYJNY 1.2. Stworzenie całościowej, unikatowej i atrakcyjnej oferty turystycznej dla Powiatu Cieszyńskiego													
1.2.3. Rozwijanie dostępności komunikacyjnej między miejscowościami i atrakcjami turystycznymi	+/-	+/-	++	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+	+	+
CEL OPERACYJNY 3.1. Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej Śląska Cieszyńskiego													
3.1.1. Tworzenie nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury rekreacyjno-sportowej, ze szczególnym uwzględnieniem tras biegowych na Kubalonce z uwagi na ich znaczenie dla sportu wyczynowego i masowego w powiecie	N/-	N/-	+	+/-	+/-	+/-	0/+	+/-	0	0	+/-	0	0
Cele w ramach domeny 3 „Kultura”													
CEL OPERACYJNY 2.3. Kompleksowa ochrona dóbr kultury													
2.3.1 Tworzenie i realizacja programów opieki nad zabytkami	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2.3.5 Wspieranie rewitalizacji zabytków i przestrzeni zabytkowych	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Cele w ramach domeny 4 „Ochrona środowiska”													
CEL OPERACYJNY 1.1. Rozbudowa infrastruktury technicznej													
1.1.1. Wspieranie zrównoważonej regulacji potoków i rzek na terenach istniejącej zabudowy wraz z infrastrukturą techniczną oraz miejsc gdzie planowana jest nowa infrastruktura	+/-	+/-	++	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	0	+/-	0	0
1.1.2. Wspieranie działań na rzecz tworzenia i utrzymania systemu małej retencji wód z zachowaniem życia biologicznego w ekosystemach	+/-	+/-	++	+/-	+/-	+/-	+	+	+	0	+/-	0	0
1.1.3. Wspieranie rozbudowy i modernizacji sieci wodociągów publicznych, kanalizacji i budowy lokalnych oczyszczalni ścieków z zachowaniem możliwości wykorzystania infrastruktury w układzie międzygminnym	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+
1.1.4. Wspieranie tworzenia systemu dofinansowania budowy indywidualnych oczyszczalni ścieków, termomodernizacji oraz bezemisyjnych instalacji	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+	+/-	0	+	+	0	0
CEL OPERACYJNY 1.4. Współdziałanie samorządów w dążeniu do osiągnięcia standardów jakości środowiska													
1.4.1. Ograniczanie niskiej emisji w oparciu o Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.4.4. Wspieranie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw powodujących niską emisję	+	+	+	+	+	+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+
1.4.6. Wspieranie działań zmierzających do odtwarzania i zachowania bio i georóżnorodności, w tym gatunków rodzimych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.4.7. Tworzenie i realizacja programów ochrony środowiska													
Cele w ramach domeny 5 „Promocja i ochrona zdrowia”													
CEL OPERACYJNY 2.1. Świadczenie usług medycznych na wysokim poziomie, w szerokim zakresie i z powszechną ich dostępnością													
2.1.1. Realizacja projektów inwestycyjnych ukierunkowanych na poprawę jakości i dostępności świadczeń medycznych przez ZZOZ w Cieszynie	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
Cele w ramach domeny 7 „Przedsiębiorczość”													
CEL OPERACYJNY 3.1. Poprawa infrastruktury drogowej powiatu cieszyńskiego													
3.1.1. Ciągła poprawa stanu technicznego dróg na terenie powiatu cieszyńskiego	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
Cele w ramach domeny 8 „Współpraca transgraniczna”													
CEL OPERACYJNY 1.1. Realizacja zapisów polsko- czeskiego modelowego studium przekraczania granic „border crossing”													
1.1.4. Realizacja inwestycji ujętych w studium	N/-	N/-	+/-	N/-	N/-	N/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
CEL OPERACYJNY 2.1. Poprawa jakości dróg													
1.2.1. Przebudowa dróg powiatowych stanowiących połączenia transgraniczne	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-

CEL OPERACYJNY 1.3. Stworzenie infrastruktury towarzyszącej dla towarowego i osobowego ruchu tranzytowego													
1.3.1. Wsparcie rozwoju i promocji miejsc obsługi podróżnych w Cieszynie	0	0/+	++	0/+	0/+	+/-	0/+	0/+	0/+	0	0	0	0
1.3.2. Modernizacja istniejącego dworca kolejowego w Zebrzydowicach – dostosowanie do standardów europejskich	0	0	+	+/-	0	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	0	+

Źródło: opracowanie własne

Oznaczenia:

(+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań,

6.1 Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty

Reasumując powyższe rozważania należy stwierdzić, że generalnie realizacja zaproponowanych w projekcie „Strategii...” domen i celów wpłynie korzystnie na stan poszczególnych segmentów środowiska przyrodniczego i w efekcie końcowym przyczyni się do poprawy ich jakości.

Nie oznacza to jednak, że w trakcie realizacji dokumentu nie wystąpią czasowo negatywne oddziaływania na środowisko o różnym natężeniu.

Należy jednak pamiętać, że mają one charakter przejściowy a ich ewentualne negatywne wpływy są rekompensowane osiągnięciem wymiernego efektu ekologicznego i społecznego.

Z niekorzystnymi skutkami środowiskowymi związane będą przede wszystkim inwestycje z zakresu infrastruktury techniczno – inżynierskiej, których negatywne oddziaływanie będzie dotyczyć, zarówno fazy budowy, jak i eksploatacji. Dotyczy to przede wszystkim przedsięwzięć realizowanych w sektorze wód (m.in. budowa wodociągów i kanalizacji, budowa/ rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków), powietrza atmosferycznego i hałasu (rozbudowa i modernizacja sieci drogowej).

Należy w tym miejscu podkreślić, że o ile ujemne skutki środowiskowe występujące w fazie realizacji inwestycji raczej nie będą miały trwałego charakteru, o tyle w fazie eksploatacji tych inwestycji należy spodziewać się trwałych zmian w środowisku dotyczących:

- przekształceń krajobrazu (drogi, oczyszczalnie ścieków, obiekty hydrotechniczne),
- wpływu na jakość powietrza i klimat akustyczny (przebudowa infrastruktury drogowej),
- zmiany warunków hydrologicznych oraz hydrogeologicznych (budowa kanalizacji, przebudowa dróg),
- przzerwania ciągłości struktur przyrodniczych oraz zmiany szlaków migracji zwierząt (przebudowa dróg).

Ważną kwestią jest odpowiednia i prawidłowa lokalizacja przedsięwzięć w zakresie turystyki i rekreacji. Wszelkie działania inwestycyjne planowane na terenie powiatu cieszyńskiego muszą być zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Lokalizacja zgodna z MPZP wyeliminuje możliwość lokalizacji inwestycji o charakterze oddziałującym na środowisko z obszarów chronionych oraz z obszarów należących do sieci NATURA 2000. W czasie opracowywania niniejszej prognozy nie ma możliwości określenia możliwego oddziaływania wszystkich zadań, gdyż nie ma konkretnych planów dotyczących rodzajów i lokalizacji niektórych inwestycji.

Odrębną kwestię stanowią inwestycje budzące konflikty społeczne, co jest związane ogólnie z lokalizacją nowych inwestycji. Dotyczy to przede wszystkim infrastruktury turystycznej, rozwoju gospodarczego czy przebudowy dróg. Nie ulega wątpliwości, że mogą one wystąpić w trakcie realizacji dokumentu „Strategii...”, co z kolei będzie wiązało się z koniecznością podjęcia decyzji obejmującej:

- ✚ zmianę realizacji projektowanego przedsięwzięcia,
- ✚ wykonanie działań kompensacyjnych
- ✚ lub całkowitą rezygnację z inwestycji.

Wybór jednego z ww. rozwiązań będzie uzależniony od szeregu czynników, spośród których największe znaczenie będzie miał aspekt środowiskowy i społeczny. Dodatkową kwestią dotyczącą jednak już wszystkich zadań inwestycyjnych będzie przeprowadzenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiednich procedur i opracowanie stosownych dokumentów uwzględniających ewentualny wpływ inwestycji na środowisko.

Ostatecznie należy jednak podkreślić, że realizacja projektu „Strategii...” z całą pewnością będzie wpływać na zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko głównie poprzez:

- racjonalną gospodarkę wodną powodującą ograniczenie strat w zasobach wodnych;
- poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym m.in. poprzez efektywniejsze i wydajniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych i przemysłowych;
- poprawę jakości powietrza atmosferycznego wskutek ograniczania emisji gazowych i pyłowych pochodzących z sektora gospodarczego, ale również związanych z tzw. niską emisją;
- poprawę walorów społecznych w tym poziomie edukacji, opieki zdrowotnej czy dostępu do poradnictwa i miejsc pracy mieszkańców Powiatu Cieszyńskiego.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń zawartych w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” na Obszary Natura 2000

Analiza celów strategicznych, celów operacyjnych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- działania inwestycyjne polegające na budowie infrastruktury ochrony środowiska takiej jak sieć kanalizacji sanitarnej czy budowa i modernizacja dróg nie przyczyni się do długofalowych negatywnych oddziaływań na środowisko. Na etapie realizacji inwestycji wystąpią krótkotrwałe oddziaływania, które należy w miarę możliwości minimalizować.
- planowane działania polegające na regulacji rzek i potoków oraz budowie zbiorników retencyjnych odbędą się z zachowaniem życia biologicznego i zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju,
- pośrednie efekty celów rozwoju są w kontekście oddziaływania na Naturę 2000 trudne do zdefiniowania – prawdopodobnie ich wpływ będzie minimalny, ale jego charakter – pozytywny.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń zawartych w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny

Analiza celów strategicznych, celów operacyjnych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- ✚ wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z przekształceniami przestrzeni wpływają na analizowane zagadnienia – wiążą się ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i osłabianiem jego odporności na antropopresję, z tworzeniem barier przestrzennych, z wyparciem pewnych gatunków i/lub wprowadzaniem w ich miejsce nowych, z wprowadzaniem nowego charakteru roślinności w związku z urządzeniem terenów zielonych, zieleni ozdobnej, zieleni izolacyjnej, itp. Zdecydowana większość opisanych zmian ma charakter negatywny, ale nie jest to regułą i każdorazowo indywidualna ocena poszczególnych przedsięwzięć, może być odmienna,
- ✚ projekt „Strategii...” przewiduje szereg działań o charakterze prospołecznym, zmierzających przede wszystkim do poprawy jakości życia mieszkańców (poprzez poprawę poziomu i dostępności do edukacji, zwiększenie poradnictwa zawodowego, aktywizację gospodarczą, społeczną, poprawę warunków mieszkaniowych). Zmiany o takim charakterze wiążą się zawsze także z poprawą świadomości ekologicznej ludności i podejmowaniu działań na rzecz ochrony środowiska (jego stan wraz z poprawą sytuacji materialnej, staje się immanentnym składnikiem wysokiej jakości życia). W tym aspekcie ustalenia w projekcie „Strategii...” należy uznać za wpływające pośrednio i w długim okresie, w sposób pozytywny na bioróżnorodność, świat zwierząt i świat roślin,
- ✚ spośród zaproponowanych w projekcie „Strategii...” celów strategicznych, szczególnie duże znaczenie negatywne na analizowane aspekty środowiska mogą mieć domeny: 2 i (w zależności od przyjętych rozwiązań szczegółowych), być może także 4 i 8.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń zapisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” na ludzi. Analiza celów strategicznych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów oraz zakładanych rezultatów realizacji celów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- ✚ projekt „Strategii...” zawiera szereg ustaleń o charakterze jednoznacznie prospołecznym – wiążą się one przede wszystkim z:
  - poprawą warunków zamieszkania (w tym stan przestrzeni publicznych, jakość infrastruktury technicznej, dostępność infrastruktury społecznej, dostępność komunikacyjna),
  - poprawą sytuacji materialnej (tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój nowych funkcji powiatu, wdrażanie programów mających na celu poprawę poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych),
  - poprawę warunków codziennego życia (optymalizacja sieci drogowej, rozwoju technologii informatycznych).

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń zawartych w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” na powierzchnię ziemi i krajobraz. Analiza celów strategicznych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów oraz zakładanych rezultatów realizacji celów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- ✚ w znacznej mierze działania zawarte w projekcie „Strategii...” dotyczą przestrzennie obszarów już zagospodarowanych, pełniących określone funkcje, a realizacja zapisów w projekcie „Strategii...” ma za

zadanie ich uzupełnienie. W związku z tym oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi i krajobraz jest w większym stopniu pozytywne niż negatywne.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń zapisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” na klimat. Analiza celów strategicznych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów oraz zakładanych rezultatów realizacji celów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- + rozwój ruchu komunikacyjnego na terenach cennych przyrodniczo nie przyczyni się do zmniejszenia globalnej presji na zmiany klimatyczne, jednak udrażnianie ruchu samochodowego zmniejszy negatywne oddziaływanie,
- + nie przewiduje się znaczących oddziaływań w zakresie rozwoju turystyki, który ma mieć łagodny charakter uwzględniający walory przyrodnicze.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń zapisanych w projekcie *Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025*” na zasoby naturalne. Analiza celów strategicznych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów oraz zakładanych rezultatów realizacji celów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- + projekt „Strategii...” zawiera szereg zapisów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska (kanalizacji), co w znacznym stopniu ogranicza oddziaływanie negatywne poszczególnych celów na zasoby naturalne, jakimi są złoża wód podziemnych wykorzystywanych jako woda pitna dla mieszkańców powiatu.
- + ponieważ znaczna część zasobów naturalnych znajdujących się na terenie powiatu jest chroniona w sposób naturalny oraz poprzez działający system prawny to oddziaływanie realizacji poszczególnych celów na zasoby naturalne jest stosunkowo niewielkie i zazwyczaj nie będzie miało istotnego wpływu na te zasoby.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją zadań zapisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” na zabytki. Analiza celów strategicznych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów oraz zakładanych rezultatów realizacji celów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- + działania związane z rewitalizacją obszarów w miejscowościach o zachowanym układzie historycznym przyczynią się do poprawy stanu technicznego występujących tam zabytków, będzie to trwałe i korzystne oddziaływanie mające wpływ na podniesienie atrakcyjności Powiatu.

Przewidywane znaczące oddziaływania związane z realizacją ustaleń zapisanych projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” na dobra materialne. Analiza celów strategicznych oraz planowanych założeń ich realizacji, typów projektów oraz zakładanych rezultatów realizacji celów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- + projekt „Strategii ...” nie zawiera ustaleń, które prowadziłyby do dających się przewidzieć istotnych strat w zakresie wartości i jakości dóbr materialnych,
- + projekt „Strategii ...” zawiera szereg ustaleń prowadzących do podniesienia wartości i jakości dóbr materialnych, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej,
- + realizacja ustaleń projekcie „Strategii...” będzie się wiązała z tworzeniem korzystnych warunków dla dokonywania inwestycji na terenie Powiatu Cieszyńskiego – dotyczy to inwestycji w zakresie przedsiębiorczości, handlu i usług,
- + realizacja ustaleń projekcie „Strategii ...” będzie się wiązała z poprawą jakości i wartości przestrzeni publicznych (estetyzacja, modernizacja, remonty, renowacja zabytków, realizacja nowych elementów małej architektury, realizacja nowych lub poprawa stanu istniejących terenów zieleni),
- + realizacja ustaleń projekcie „Strategii ...” będzie się wiązała z poprawą sytuacji materialnej mieszkańców, co będzie sprzyjać konsumpcji i poprawie standardu zamieszkania.

Przeprowadzona wieloaspektowa analiza oddziaływań na różne elementy środowiska wskazuje, że realizacja uogólnionych celów operacyjnych powodować będzie stosunkowo niewielkie oddziaływania, i to zarówno w aspekcie pozytywnym, jak i negatywnym.

Co ważne, na powyższą neutralną ocenę, tylko w niewielkim stopniu wpływa brak wiedzy na temat szczegółów planowanych rozwiązań i podejmowanych zadań (w tym przypadku rodzaje i charakter oddziaływań będzie można ocenić dopiero na etapie podejmowania decyzji co do konkretnych przedsięwzięć) – w kilku przypadkach ocenianych

przedsięwzięć nie wystawiono oceny, uzależniając ją od szczegółów dotyczących ich realizacji. W pozostałych przypadkach – stwierdzenie, iż dany cel nie będzie oddziaływał na środowisko, poprzedzone było analizą projektowanych priorytetowych zadań oraz spodziewanych efektów ich realizacji

W zdecydowanej większości oceniono, iż realizacja zamierzonych celów nie wpłynie znacząco na analizowane zagadnienie. Tak duża liczba ocen neutralnych wynika w dużej mierze ze specyfiki planowanych zamierzeń rozwojowych – spośród 8 celów głównych, 3 w sposób ewidentny i inwazyjny wkraczają w środowisko przyrodnicze i są osadzone w konkretnej przestrzeni, która może pełnić funkcje ekologiczne.

Chodzi tu przede wszystkim o budowę sieci kanalizacji, modernizację dróg, a także budowę, modernizację infrastruktury hydrotechnicznej i regulację rzek i potoków (zgodne z gminnymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego). Wymienione zadania przyczyniać się będą do oddziaływania negatywnego tylko w trakcie realizacji inwestycji. Natomiast po zakończeniu realizacji zadań będą przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, dostarczenia do mieszkańców dobrej jakości wody do picia, poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych z powodu lepszego oczyszczania ścieków i zmniejszenia ilości surowych ścieków zrzucanych bezpośrednio do rzek i potoków, a także płynniejszą jazdę przez teren powiatu.

Trzy obszary interwencji (ochrona gleb, ochrona przyrody, substancje niebezpieczne) spośród ośmiu analizowanych mają natomiast typowy charakter projektów miękkich – związanych z edukacją, ochroną zdrowia, czy współpracą gospodarczą i społeczną, a więc nie mają bezpośredniego wpływu na przestrzeń i środowisko.

W niektórych przypadkach nie było możliwe wydanie jednoznacznej oceny. Dostatecznie częste są sytuacje, gdy cel ma bardzo złożony charakter i poszczególne zadania w ramach tego celu mogą w różny sposób oddziaływać. W niektórych przypadkach zadanie może być ocenione dopiero w momencie wyznaczenia szczegółowej lokalizacji inwestycji gdyż dopiero lokalizacja zadania różnicuje, czy ocena oddziaływania będzie pozytywna, czy negatywna. Sytuacja taka miała miejsce w odniesieniu do zadań dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych zgodnie ze studiami wykonalności. W takich sytuacjach dawano ocenę N.

W niektórych przypadkach postawiono ocenę +/- czyli określono, iż realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia, te negatywne głównie w trakcie realizacji inwestycji, natomiast pozytywne po jej zakończeniu w fazie funkcjonowania oznacza to że czasem w wyniku realizacji któregoś z zadań skutki czasowe są negatywne, niemniej jednak w końcowym efekcie wszystkie oddziaływania długofalowe będą pozytywne.

7. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu „Strategii...”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, regulacja rzek i potoków, a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi, zbiorniki retencyjne oraz infrastruktura turystyczna.

Wszelkie te działania będą realizowane zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska oraz z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla każdej mogącej negatywnie oddziaływać inwestycji przeprowadzona zostanie procedura środowiskowa łącznie w opracowaniem szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć poprzez lokalizację zgodną z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jaki i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W trakcie realizacji inwestycji w zakresie turystyki kluczowym zadaniem jest prawidłowe wyznaczenie lokalizacji planowanego przedsięwzięcia, zgodnie z miejscowymi PZP, a także w zgodzie z walorami przyrodniczymi w tym objętymi ochroną prawną.

Przy realizacji zadań dotyczących budowy i przebudowy odwodnień dróg należy tak planować zakres prac, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.

Przy realizacji koncepcji budowy zbiorników małej retencji w miejscach gdzie ich budowa i funkcjonowanie nie będzie znacząco ingerować w środowisko należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych oraz zachować życie biologiczne. W celu zmniejszenia negatywnego ich wpływu na ciągłość cieków należy zaprojektować przepławki dla ryb. Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków piętrzenia wody w zbiorniku retencyjnym, należy na etapie opracowywania koncepcji jego budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych. Aby zapobiec eutrofizacji zbiornika należy w obrębie zlewni zbiornika zapewnić budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz stworzyć strefy buforowe co ograniczy spływ substancji biogennych z pól.

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presje na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

**ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU,
W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH
Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓLCZESNEJ WIEDZY**

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach projekcie „Strategii...” ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie w tym zakresie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Innym zagadnieniem jest proponowanie rozwiązań alternatywnych dla działań związanych z utworzeniem infrastruktury rekreacyjnej w rejonie Kubalonki i innych terenów związanych z narciarskimi trasami biegowymi, czy budowy zbiorników retencyjnych, a także regulacji cieków i potoków, w takich przypadkach możliwe jest wskazanie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych. Wszystkie planowane lokalizacje w/w przedsięwzięć muszą być zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, co eliminuje ryzyko znaczącego oddziaływania na środowisko.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii należy, rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

W przypadku pozostałych zaproponowanych działań, wpływających korzystnie na środowisko, zaproponowanie rozwiązań alternatywnych jest nieuzasadnione.

W trakcie opracowywania niniejszej prognozy nie natrafiono na trudności wynikające z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Aby w przyszłości istniała możliwość obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i projektów proponowanych w ramach projekcie „Strategii...” konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań.

Monitoring ten, ze względu na częstotliwość gromadzenia, a w szczególności udostępniania danych powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji, łącznie ze sprawozdaniami z postępów wykonania, powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3.10.2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), co najmniej w cyklu dwuletnim. Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy;
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki, jak i również dostępne dane są zbyt ubogie, aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Prognoza optymistyczna powstała przy założeniu, że wszystkie wymogi UE w ochrony przyrody i środowiska zostaną spełnione oraz zostanie wydatkowanych 100% nakładów zaplanowanych na realizację postanowień projektu projekcie „Strategii...”.

Prognoza realistyczna - uwzględniono w niej dotychczasowe tempo zmian wskaźników oraz środków jakie poniesiono na realizację postanowień dotychczasowej wersji „Strategii...”.

Prognoza pesymistyczna - powstała przy założeniu, że nie uda się wydatkować 100% zaplanowanych nakładów na realizację postanowień projekcie „Strategii...”, a dotychczasowe tempo zmian wskaźników zostanie osłabione.

Ujęcie jakościowe dla elementów projekcie „Strategii...”, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące wykonania postanowień projekcie „Strategii...”. Wskazane byłoby także podanie, które wskaźniki służą do monitorowania których celów projektu projekcie „Strategii...”.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych w projekcie „Strategii...” przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku. W konwencji jako oddziaływanie transgraniczne określono jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej strony. W załączniku 1 i załączniku 3 ww. konwencji określono działalności i dodatkowe kryteria, które wskazują na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Realizacja celów „Strategii...” w ramach domeny strategicznej nr 8 Współpraca Transgraniczna zakłada nie tylko wspólne polsko – czeskie planowanie przestrzenne, ale również rozwój systemu współpracy i wymiany informacji gospodarczej. W ramach „Strategii...” zaplanowano także połączenie sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, grzewczej, energetycznej i teletechnicznej. Działania te z pewnością wpłyną w fazie realizacji na stronę polską i czeską, natomiast w fazie eksploatacji przyczynią się do zmniejszenia zrzuconych surowych ścieków do rzek i potoków, poprawę zdrowotności a także poprawę standardów życia mieszkańców po obu stronach granicy. W ramach transgranicznej ochrony środowiska przewidziano w projekcie „Strategii...” budowę systemu monitoringu w zakresie ochrony wód, powietrza i lasów oraz działania minimalizujące skutki szkód górniczych wynikających z eksploatacji w pasie granicznym.

Zaproponowane w ramach „Strategii...” działania w zakresie pozostałych sześciu domen strategicznych nie tworzą żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach „Strategii...” ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie opracowywania niniejszej prognozy, według aktualnego stanu wiedzy, stwierdzono, że realizacja dokumentu „Strategii...” nie wskazuje na możliwość negatywnego stałego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą wykonania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025” były przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.).

Nadrzędnym celem przedmiotowego dokumentu była analiza potencjalnych skutków, zarówno pozytywnych jak i negatywnych, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją zadań sformułowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Powiatu Cieszyńskiego na lata 2017-2025”.

Należy w tym miejscu zaznaczyć także, że przedmiotem analizy w aspekcie oddziaływań negatywnych było nie tylko wskazanie możliwości ich wystąpienia, ale również sformułowanie zaleceń mających na celu ich ograniczenie bądź wręcz zapobieżenie im.

W kontekście powyższego punktem wyjścia dla opracowania „Prognozy...” była analiza stanu aktualnego środowiska przyrodniczego na obszarze Powiatu Cieszyńskiego oraz wskazanie najważniejszych problemów w tym zakresie.

Analizy stanu aktualnego dokonano w oparciu o informacje uzyskane od Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych), na podstawie danych uzyskanych z gmin i powiatu. Rokiem bazowym dla prowadzonych analiz był rok 2015 i 2016 oraz, w przypadku braku wiarygodnych informacji, korzystano także z danych za rok 2014 i 2013

Tabela 11.1 Ocena stanu środowiska powiatu cieszyńskiego wskazuje następujące problemy występujące w poszczególnych sektorach środowiska

Powietrze atmosferyczne	Wody powierzchniowe i podziemne	Hałas	Promieniowanie elektromagnetyczne
<p>pogorszenie jakości powietrza ze względu na pył zawieszony przy szlakach komunikacyjnych,</p> <p>w latach 2013-2015 w rejonie powiatu cieszyńskiego wystąpiły ponadnormatywne stężenia pyłu PM10 w powietrzu. Najwyższe stężenia odnotowano w styczniu 2013 r. - 76 µg/m³ przy normie 40 µg/m³</p> <p>emisja zanieczyszczeń z rejonów Trzyńca, Ostrawsko-Karwińskiego Okręgu Przemysłowego i Rybnickiego Okręgu Węglowego</p> <p>pogorszenie jakości powietrza na obszarze powiatu pod względem zawartości ozonu w warstwie przyziemnej (troposferycznej),</p> <p>wzrastająca liczba obszarów stref zakwalifikowanych do klasy C,</p> <p>niski udział energii odnawialnej w ogólnym bilansie energetycznym</p>	<p>na części terenów wiejskich brak kompleksowo uporządkowanej gospodarki ściekowej</p> <p>brak uporządkowanej gospodarki wodami opadowymi</p> <p>cztery jednolite części wód: otrzymały dobry potencjał ekologiczny. Dziewięć jednolitych części wód i zakwalifikowane zostały do umiarkowanego lub słabego stanu/potencjału ekologicznego. Cztery jednolite części wód nie spełniła wymagań dla stanu/potencjału dobrego w zakresie wskaźników fizykochemicznych</p> <p>jakość wód podziemnych określono jako wody niezadawalającej jakości</p> <p>zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych pochodzących ze źródeł rolniczych i miejsc bytowania ludzi</p> <p>pogarszanie się jakości wód podziemnych w płytkich poziomach wodonośnych w obrębie terenów zurbanizowanych</p>	<p>powiększające się wartości przekroczeń emisji hałasu komunikacyjnego</p>	<p>okresowy wzrost poziomów promieniowana elektromagnetycznego</p>

Źródło: opracowanie własne

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania zadań wskazanych w projekcie „Strategii...” na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Negatywne potencjalne oddziaływanie mogą mieć przedsięwzięcia w ramach planowanych działań:

- + Poprawa komunikacji w zakresie transportu uczniów,
- + Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, w tym bazy sportowej,
- + Tworzenie nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury rekreacyjno- sportowej, ze szczególnym uwzględnieniem tras biegowych na Kubalonce z uwagi na ich znaczenie dla sportu wyczynowego i masowego w powiecie
- + Rozwijanie dostępności komunikacyjnej między miejscowościami i atrakcjami turystycznymi,
- + Wspieranie zrównoważonej regulacji potoków i rzek na terenach istniejącej zabudowy wraz z infrastrukturą techniczną oraz miejsc gdzie planowana jest nowa infrastruktura,
- + Wspieranie działań na rzecz tworzenia i utrzymania systemu małej retencji wód z zachowaniem życia biologicznego w ekosystemach,
- + Wspieranie rozbudowy i modernizacji sieci wodociągów, kanalizacji i budowy lokalnych oczyszczalni ścieków z zachowaniem możliwości wykorzystania infrastruktury w układzie międzygminnym,
- + Wspieranie tworzenia systemu dofinansowania budowy indywidualnych oczyszczalni ścieków, termomodernizacji oraz bezemisyjnych instalacji
- + Ciągła poprawa stanu technicznego dróg na terenie powiatu cieszyńskiego,
- + Realizacja inwestycji ujętych w studium,
- + Przebudowa dróg powiatowych stanowiących połączenia transgraniczne,
- + Wspieranie rozwoju i promocji miejsc obsługi podróżnych w Cieszynie,
- + Modernizacja istniejącego dworca kolejowego w Zebrzydowicach – dostosowanie do standardów europejskich.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano m.in.:

- + nieodwracalne przekształcenia terenów (np. inwestycje drogowe, infrastruktura rekreacyjna, sportowa, hydrotechniczna),
- + nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe, regulacja rzek i potoków),
- + pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg, napływ dużej ilości turystów w związku z zagospodarowaniem terenów dla turystów),
- + podwyższenie poziomu hałasu (np. inwestycje drogowe, napływ dużej ilości turystów w związku z zagospodarowaniem terenów dla turystów),
- + przerwanie szlaków migracji (np. inwestycje drogowe, budowa zbiorników retencyjnych, regulacja rzek i potoków).

Realizacja żadnego z proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą stałego negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Negatywne oddziaływanie na środowisko ww. przedsięwzięć można w pierwszej kolejności minimalizować poprzez wybór najbardziej racjonalnej ich lokalizacji zapewniającej zarówno wymierny efekt ekologiczny jak i społeczno – ekonomiczny, czyli innymi słowy – równowagę przyrodniczą. Warunkiem wyboru najbardziej optymalnej lokalizacji jest analiza przepisów prawnych z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych, dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych innych niż lokalizacyjne nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko.

W przypadku gdy projekty nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie edukacji, opieki społecznej, ochrony zdrowia, a także ochrony środowiska co negatywnie wpływać będzie na komfort życia i zdrowie mieszkańców. Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich priorytetów pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje:

- + wzrost wykształcenia mieszkańców powiatu cieszyńskiego,
- + stworzy lepszy dostęp do specjalistycznych usług medycznych,
- + podniesienie standardu opieki społecznej, w tym pośrednictwa pracy,
- + zwiększenie dostępności mieszkańców do wydarzeń w zakresie kultury i edukacji regionalnej i artystycznej,
- + stworzenie lepszych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i współpracy międzyregionalnej,

- ✚ poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego,
- ✚ ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

Oświadczenie
autora niniejszej Prognozy o spełnieniu wymagań,
o których mowa w art. 74a ust. 2

Agnieszka Chylak właściciel firmy Eko – Team Konsulting jako autor niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko postanowień projektu „STRATEGII ROZWOJU POWIATU CIESZYŃSKIEGO NA LATA 2017-2025” oświadczam, iż ukończyłam studia wyższe zawodowe w kierunku Rolnictwo na Akademii Rolniczej w Krakowie uzyskując tytuł inżyniera, a także studia wyższe magisterskie uzupełniające w kierunku Agronomia na Akademii Rolniczej w Krakowie uzyskując tytuł magister inżynier oraz studia podyplomowe w zakresie Ochrony Przyrody i Środowiska także na Akademii Rolniczej w Krakowie.

Jednocześnie oświadczam, iż posiadam doświadczenie w opracowywaniu prognoz oddziaływania na środowisko i od 2008 roku opracowałam kilkadziesiąt tego rodzaju opracowań jako autor lub współautor.

Jestem świadoma odpowiedzialność karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agnieszka Chylak

WŁAŚCICIEL

EKO TEAM
konsulting

AGNIESZKA CHYLAK
EKO - TEAM KONSULTING
UL. SPOKOJNA 3
43-330 HECZNAROWICE
NIP: 937-228-78-47, REGON: 240795960